

EUROJUST

Годишен доклад за 2016 г.

Criminal justice across borders

© Eurojust, 2017

Настоящата публикация обхваща периода от 1 януари 2016 г. до 31 декември 2016 г.

Каталожен номер: QR-AA-17-001-BG-N

ISBN: 978-92-9490-114-9

ISSN: 2443-6666

DOI: 10.2812/79582

Para pedidos de informações:

Телефон: + 31 70 412 5000

Електронен адрес: info@eurojust.europa.eu

Уебсайт: www.eurojust.europa.eu

Годишен доклад за 2016 г.

Съдържание

12

26

40

Предговор.....	7
Кратко резюме.....	9

1. Евроюст на работа

1.1 Срещи на Евроюст на II ниво	14
1.2 Координационни срещи на Евроюст	15
1.3 Координационни центрове на Евроюст	17
1.4 Евроюст и съвместни екипи за разследване	18
1.5 Управление на информацията в Евроюст.....	22
2016 график на събитията	24

2. Работа по казуси на Евроюст

2.1 Въведение.....	27
2.1.1 Тероризъм.....	28
2.1.2 Киберпрестъпност.....	30
2.1.3 Контрабанда на мигранти.....	32
2.4.1 Трафик на хора.....	33
2.1.5 Измами.....	34
2.1.6 Корупция.....	35
2.1.7 Трафик на наркотици	35
2.1.8 Организиран престъпление против собствеността, извършени от МОПГ	36
2.1.9 PIF престъпления	36

2.2 Работата по казуси на Евроюст за прес- тъпни организации от мафиотски тип.	36
--	----

Операция Avalanche: поглед отблизо	38
--	----

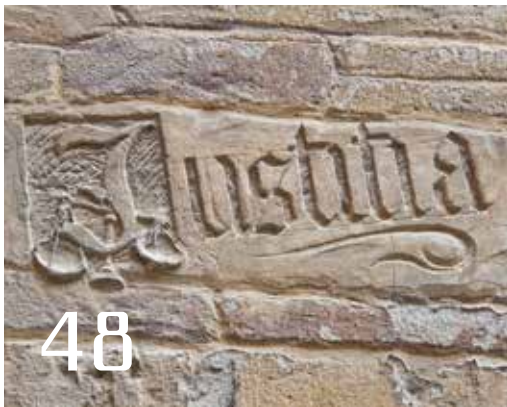
3. Партньори на Евроюст

3.1 Сътрудничество с Европол	41
3.2 Сътрудничество с OLAF	41
3.3 Отношения на Евроюст с трети държави и организации.....	42
Споразумения за сътрудничество	42
Работа по казуси на Евроюст, включващи трети държави	42
Прокурори за връзка в Евроюст.....	42
Точки за контакт на Евроюст в трети държави	43
Сътрудничество с Международния наказателен съд (ICC)	45

4. Предизвикателства и най-добри практики

4.1 Прихващане на далекосъобщения.....	49
4.2 Предизвикателства в казусите с данъчни измами.....	49
4.3 Европейска заповед за арест.....	50

Фокус на годината: Конфликти на юрисдикция.....	54
---	----

48

54

64

5. Администрация

5.1	Подкрепа в оперативната и стратегическа работа	61
5.2	Реорганизация на администрацията	61
5.3	Персонал и бюджет	61
5.4	Организационно развитие	62
5.5	Нова сграда	63

6. Евроюст и мрежи от практики

6.1	ЕСМ	65
6.2	Мрежа на СЕР	66
6.3	Европейска мрежа за геноцид	66
6.4	Консултативен форум	67

Диаграми

Работа по казуси 2002–2016 г.	10
Двустранни/многостранни казуси 2012–2016 г.	10
Двустранни/многостранни казуси	11
Молеци/замолени държави-членки	11
Координационни срещи	16
Трети държави, партньори-сътрудници и международни организации, участващи в КС	16
Координационни центрове	17
СЕР, подкрепени от Евроюст, включително основните видове престъпления	19
Финансирани СЕР на държава-членка	19
Брой казуси по член 13	23
Приоритетни видове престъпления за Евроюст	27
Казуси на прокурорите за връзка 2012–2016 г.	43
Топ десет трети държави в работата по казусите на Евроюст	45
Казуси на ЕЗА	51

Eurojust College of National Members 2016

Michèle Coninx, Belgium

Kamen Mihov, Bulgaria

Lukáš Starý, Czech Republic

Jesper Hjortenbergh, Denmark

Klaus Meyer-Cabri, Germany

Raivo Sepp, Estonia

Frank Cassidy, Ireland

Nikolaos Ornerakis, Greece

Francisco Jiménez-Villarejo, Spain

Frédéric Baab, France

Josip Čule, Croatia

Filippo Spiezia, Italy

Katerina Loizou, Cyprus

Gunārs Bundzis, Latvia

Laima Čekelienė, Lithuania

Olivier Lenert, Luxembourg

László Venczl, Hungary

Vincienne Vella (Deputy NM), Malta

Han Moraal, Netherlands

Gabriela Hornbeck, Austria

Mariusz Skowroński, Poland

António Cluny, Portugal

Daniela Buruiană, Romania

Malči Gabrijelčič, Slovenia

Ladislav Hamran, Slovak Republic

Piia Vottonen, Finland

Leif Görts, Sweden

Frances Kennah, UK

Акроними и съкращения

ХБРЯ-Е	Химически, биологични, радиологични и ядрени вещества и експлозиви
CJEU	Съд на Европейския съюз
CJM	Съдебен преглед на киберпрестъпността
CMS	Деловодна система
ЕЗА	Европейска заповед за арест
ЕСЗ	Европейски център за борба с киберпрестъпността
ЕСТС	Европейски център за борба с тероризма
EJCN	Европейската съдебна мрежа по въпросите на киберпрестъпността
ЕСМ	Европейска съдебна мрежа
EJTN	Европейска мрежа за съдебно обучение
ENCS	Национална координационна система на Евроюст
EMPACT	Европейска мултидисциплинарна платформа за борба с криминални заплахи
EMSC	Европейски център за борба с контрабандата на мигранти
EPPO	Европейска прокуратура
FTF	Чуждестранни бойци терористи
ICC	Международен наказателен съд
IIS	Контрабанда на мигранти
IPR	Права върху интелектуална собственост
ISP	Доставчик на интернет услуги
СЕР	Съвместен екип за разследване
MLA	Взаимопомощ по наказателноправни въпроси
МОПГ	Мобилна организирана престъпна група
ОПД	Оперативен план за действие
ОПГ	Организирана престъпна група
ОПС	Организирано престъпление против собствеността
PIF	Защита на финансовите интереси на Европейския съюз
ППТ	Преглед на присъдите за тероризъм
ТНВ	Трафик на хора
ДДС	Данък добавена стойност

Решение на Съвета за Евроюст

Решението на Съвета от 28 февруари 2002 г. за създаване на Евроюст с оглед засилване на борбата срещу сериозната престъпност, последно изменено с Решение 2009/426/ПВР на Съвета от 16 декември 2008 г. за укрепване на Евроюст, ще бъде наричано в този доклад „Решение на Съвета за Евроюст“. [Консолидирана версия](#) на Решението на Съвета за Евроюст е изготвена от Генералния секретариат на Съвета единствено с информационна цел.

Статистическите данни за казусите на Евроюст, включени в този доклад, са изготвени на базата на данните, съдържащи се в Системата за управление на казусите на Евроюст. Цифрите са извлечени на 16 януари 2017 г. и отразяват наличните към дадения момент данни. Поради текущия характер на казусите може да съществуват възможни несъответствия с докладваните по-рано цифри.

Публикации на Евроюст и графики с информация са на разположение [на нашия уебсайт](#).

Съдебното сътрудничество, координацията и обменът на информация между Евроюст, националните компетентни органи, агенциите в областта на правосъдието и вътрешните работи (ПВР) и трети държави са основните елементи в работата на Евроюст.

Предговор

Имам удоволствието да Ви представя 15^{тия} годишен доклад, който дава представа за дейността на Евроюст в борбата срещу тежката трансгранична престъпност.

2016 година представляваше предизвикателство в контекста на сигурността. Изправени сме пред „нова нормалност“ и сме призовани да засилим нашата дейност, за да се борим с тероризма, киберпрестъпленията и тежката организирана престъпност, включително контрабандата на мигранти и трафика на хора. Посещението на сър Джулиан Кинг, комисарят на ЕС, отговарящ за Съюза на сигурност, беше приветствана възможност за обсъждане на централната подкрепяща роля на Евроюст в по-широката борба на ЕС срещу тероризма и организираната престъпност и неговата интегрална връзка във веригата на сигурността. Заключениеята на Съвета относно годишния доклад на Евроюст за 2015 г. потвърждават необходимия акцент и ролята на Евроюст в борбата с тероризма, контрабандата на мигранти и киберпрестъпленията като приоритети, както и за събирането и обмена на най-добрите практики за по-нататъшно укрепване на съдебното сътрудничество.

Работата по казусите е в основата на Евроюст. Държавите-членки поискаха помощ от Евроюст за 2 306 казуса през 2016 г., което представлява увеличение с 4 % в сравнение с 2015 г. Съдебното сътрудничество, координацията и обменът на информация между Евроюст, националните компетентни органи, агенциите в областта на правосъдието и вътрешните работи (ПВР) и трети държави са основните елементи в работата на Евроюст. Този доклад илюстрира жизнения цикъл на отделни казуси, ефективността на инструментите за координация на Евроюст с фокус върху срещите на II ниво и нарастващото използване на съвместни екипи за разследване.

Евроюст изгражда мостове. Под своя покрив Евроюст обединява 28-те национални членове, които оказват подкрепа на своите държави-членки в разследванията и наказателните преследвания и в споделянето на най-добрите практики. Като признаваме и важната роля на националните кореспонденти на Евроюст по въпросите на тероризма, ние заздравяваме връзките и подкрепата на вече официално създадената съдебна мрежа за киберпрестъпления. Освен това се стремим да засилим участието на Евроюст в Европейския център за борба с тероризма в Европол, като използваме опита на съвместното сътрудничество в ЕС3.

Престъпленията са без граници и сътрудничеството с трети държави е от съществено значение. С течение на годините отбелязваме възходяща тенденция в участието на трети държави в казусите на Евроюст, координационните срещи и съвместните екипи за разследване. През 2016 г. Евроюст сключи нови споразумения за сътрудничество и разшири още повече своята мрежа от точки за контакт за съдебно сътрудничество. Трима прокурора за връзка, от Норвегия, САЩ и Швейцария, се поддържат от Евроюст. В този доклад швейцарският прокурор за връзка говори за своята работа и за добавената стойност на тясното сътрудничество с Евроюст.

Постоянното развитие като център на съдебната и правна експертиза в Европейския съюз е важна цел на Евроюст. Евроюст изготви през 2016 г., *inter alia*, първите две издания на *Съдебния преглед на киберпрестъпления*, който е доклад за работата по казуси в областта на европейската заповед за арест, както и актуализирани насоки за предотвратяване и уреждане на конфликти на юрисдикция за използване от практиците и за информация на институциите на ЕС.

Като взехме предвид променящата се ситуация на заплахите за сигурността и законодателната рамка относно Евроюст, ние направихме важни стъпки при преразглеждането на организационните структури и вътрешните процеси за рационализиране на основните бизнес и стратегически приоритети на Евроюст, за да отговорим на очакванията на държавите-членки във време на бюджетни ограничения. През следващата година ще се преместим в новите ни помещения, с което ще отбележим още един важен момент в историята на Евроюст.

Евроюст има добавена стойност поради непосредствения отговор на исканията за помощ, неговата помощ при обмен на информация през границите за минимален период от време, неговата подкрепа за преодоляване на правните и практическите пречки в сложни казуси, както и подкрепата и финансирането на съвместни екипи за разследване. Убеден съм, че заедно с моите вицепрезиденти, новоизбраният г-н Клаус Майер-Кабри и преизбраният г-н Ладислав Хамран, както и с колегите от Колегията и администрацията, Евроюст ще продължава да се развива като ключов участник в съдебното сътрудничество и координацията по наказателноправни въпроси и да постига пълния си потенциал.

Мишел КОНИНКС
Президент на Евроюст

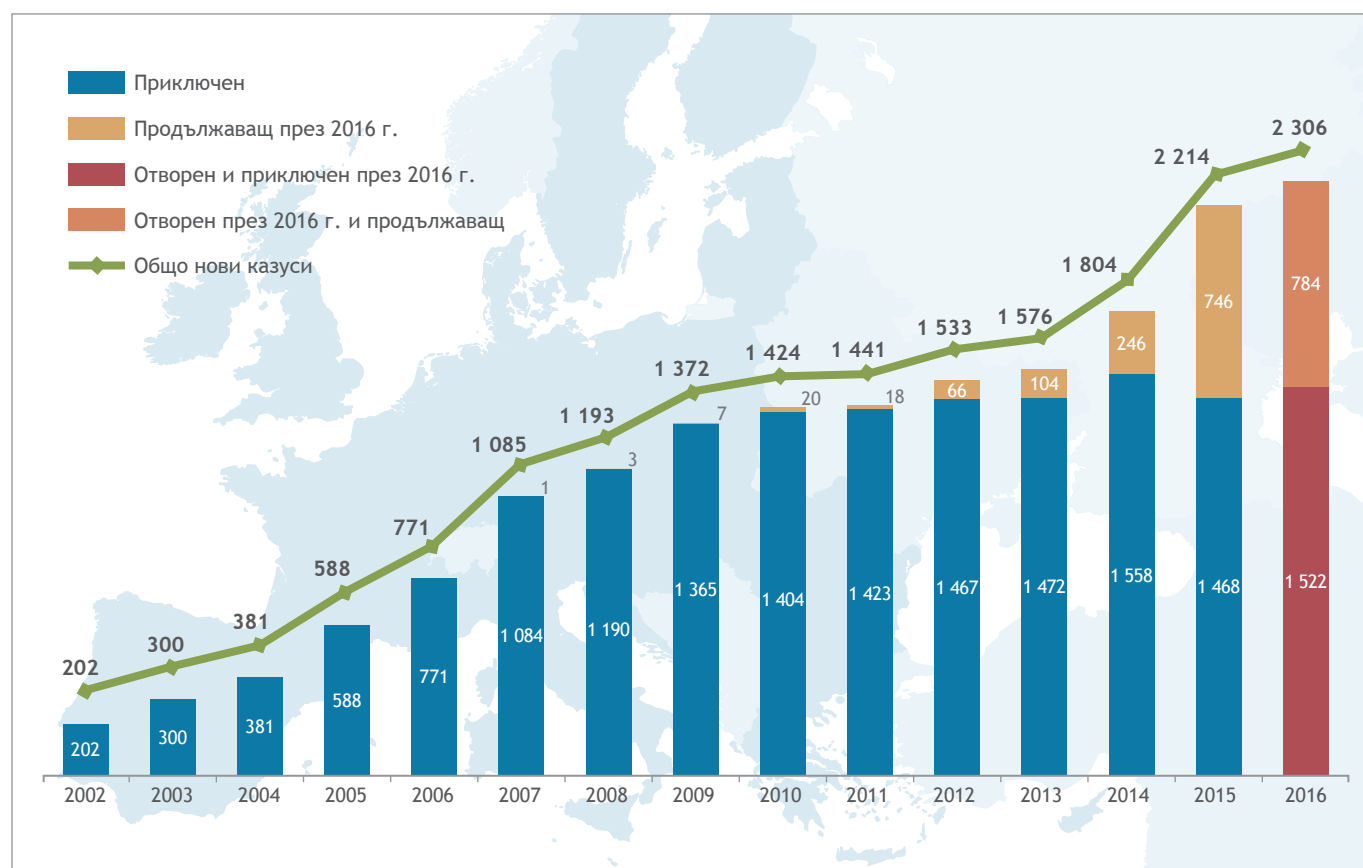

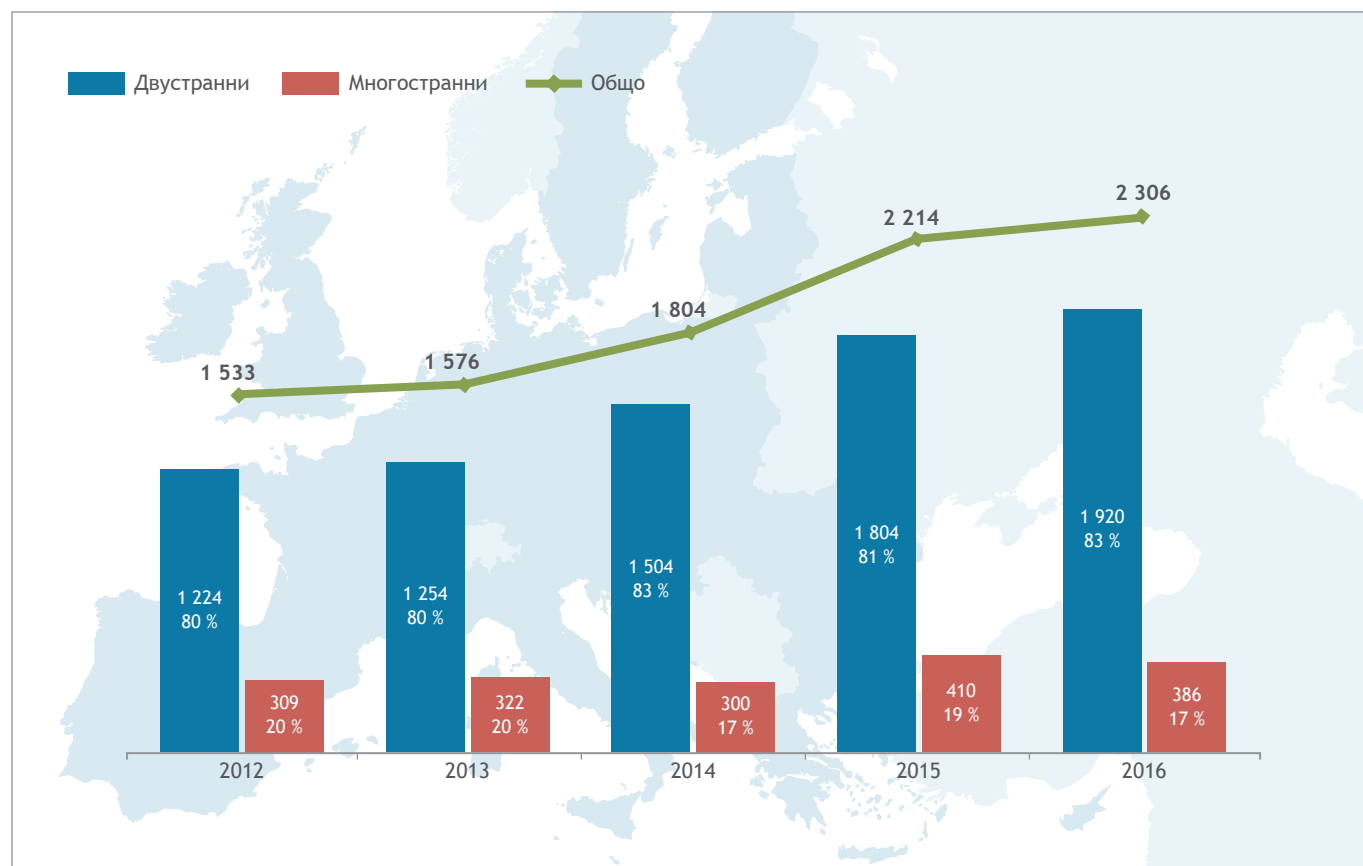
Кратко резюме

- ▶ **Броят на казусите**, за които държавите-членки поискаха помощ от Евроюст за борба срещу тежката трансгранична престъпност, се е увеличил с 4 %, от 2 214 през 2015 г. на 2 306 през 2016 г. **Трети държави** участваха в 300 казуса.
- ▶ **Работата по казусите** се увеличи по отношение на: тероризма, контрабандата на мигранти, трафика на хора, измамите и прането на пари.
- ▶ Представен е поглед върху жизнения цикъл на казуса и по-специално върху ефективността на **срещите на II ниво**, което е обяснено и чрез илюстрациите на казуса.
- ▶ Евроюст организира 249 **координационни срещи**, включващи 288 казуса с участието на Европол (87) и OLAF (4) и на 10 **координационни центъра**. **Трети държави** участваха в 50 координационни срещи и в два координационни центъра.
- ▶ Евроюст подкрепи 148 **СЕР**, което представлява 23 % увеличение през 2015 г., 69 от които бяха нови. **Трети държави** участваха в 14 СЕР.
- ▶ Евроюст предостави финансова подкрепа на 90 СЕР, което представлява увеличение от 32 % през 2015 г.; Девет СЕР включваха трети държави.
- ▶ Евроюст помогна при **изпълнението на ЕЗА** в 315 случая.
- ▶ **Европейската съдебна мрежа по въпросите на киберпрестъпността** беше създадена със Заключение на Съвета на 9 юни 2016 г. Мрежата ще бъде подкрепена от Евроюст.
- ▶ Проведоха се следните **срещи**:
 - Тактическа среща за контрабанда на мигранти през мес. февруари
 - Стратегически семинар, *Ключове към киберпространството* през месец юни
 - Съвместна среща на Консултативния форум по време на холандското и словашкото председателство през месец юни
 - Тактическа среща за тероризма през месец юни
 - Семинар на ЕМРАСТ за ОПС през месец юни
 - Тактическа среща *Съдебно сътрудничество по въпросите на данъчната престъпност* през месец октомври
 - Първоначално заседание на EJTN през месец ноември
- ▶ **Евроюст** изготви:
 - *Преглед на присъдите за тероризъм и ad hoc съдебни анализи*
 - Четвърти доклад за чуждестранните бойци терористи
 - Резюме на третия доклад за чуждестранните бойци терористи
 - *Ръководство за химическите, биологическите, радиологичните и ядрените вещества и експлозиви (Ръководство за ХБРЯ-Е)*
 - *Съдебните прегледи на киберпрестъпления и ad hoc съдебни анализи*
 - Анализ на националната юриспруденция относно контрабандата на мигранти (Испания, Франция, Италия)
 - Доклад на Евроюст и Европейския център за мониторинг на наркотици и наркомании (ЕЦМНН), *Нови психоактивни вещества в Европа: законодателство и наказателно преследване – настоящи предизвикателства и решения*
 - Насоки за вземане на решение „Коя юрисдикция трябва да провежда наказателно преследване?“
- ▶ Евроюст е домакин на три **прокурора за връзка**, от Норвегия, САЩ и Швейцария. Докладът представя информация за работата на швейцарския прокурор за връзка.
- ▶ Евроюст подписа **споразумения за сътрудничество** с Черна гора и Украйна и **Меморандум за разбирателство** със Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO). Споразумението с Република Молдова влезе в сила на 21 октомври.
- ▶ Евроюст разшири своята глобална **мрежа от центрове за съдебно сътрудничество в трети държави** на общо 41 трети държави.
- ▶ За да подобри допълнително съдебното сътрудничество, Евроюст разгледа правните и практическите трудности в областта на **прихващането на телекомуникации, казуси, свързани с данъчни измами и европейската заповед за арест**, и публикува своите ревизирани насоки за конфликти на юрисдикция.
- ▶ Колегията прие **нова организационна структура** за администрацията.
- ▶ **Бюджетът на Евроюст** за 2016 г. е 43 539 милиона евро. Изпълнението на бюджета е 99,89 %.

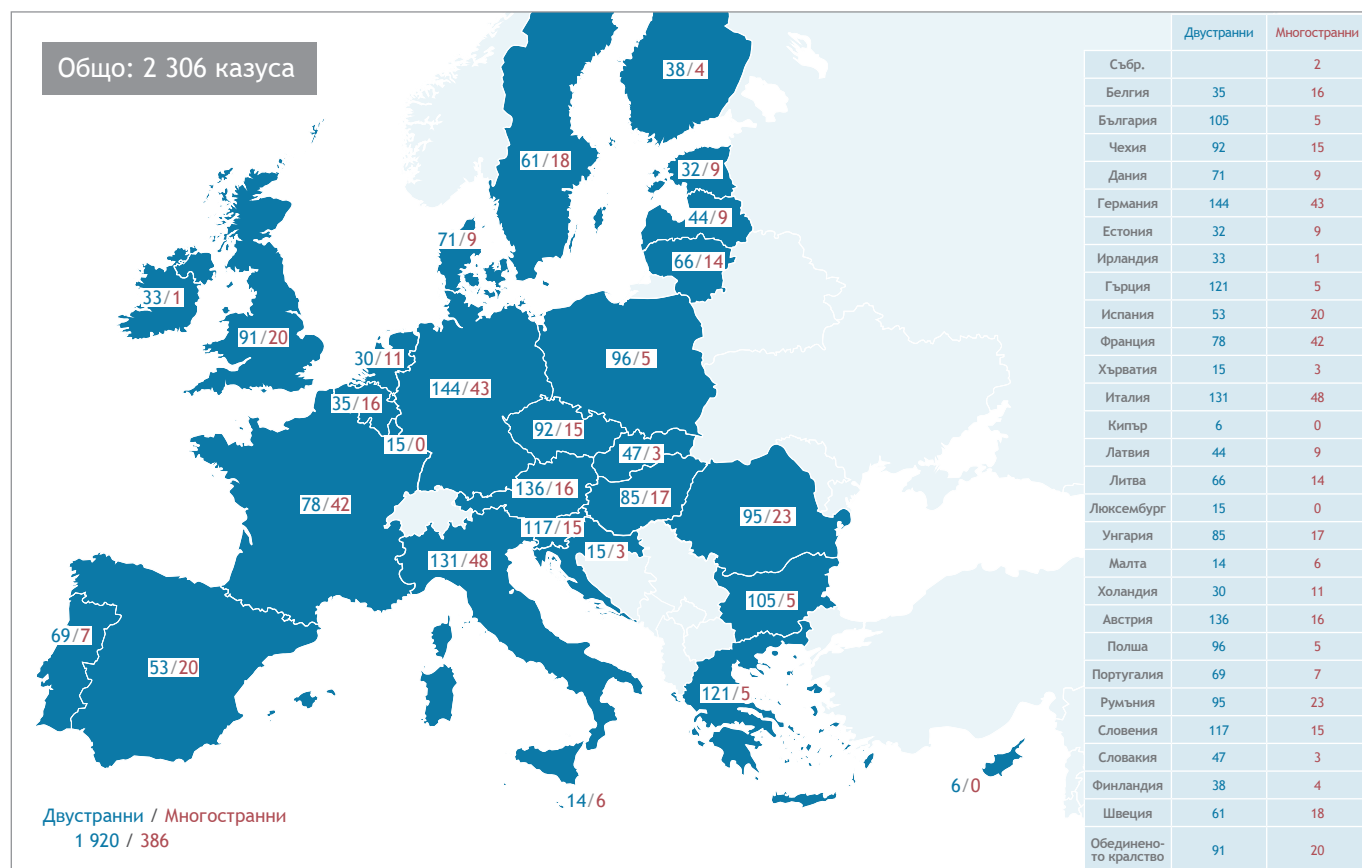
Работа по казуси 2002–2016 г.

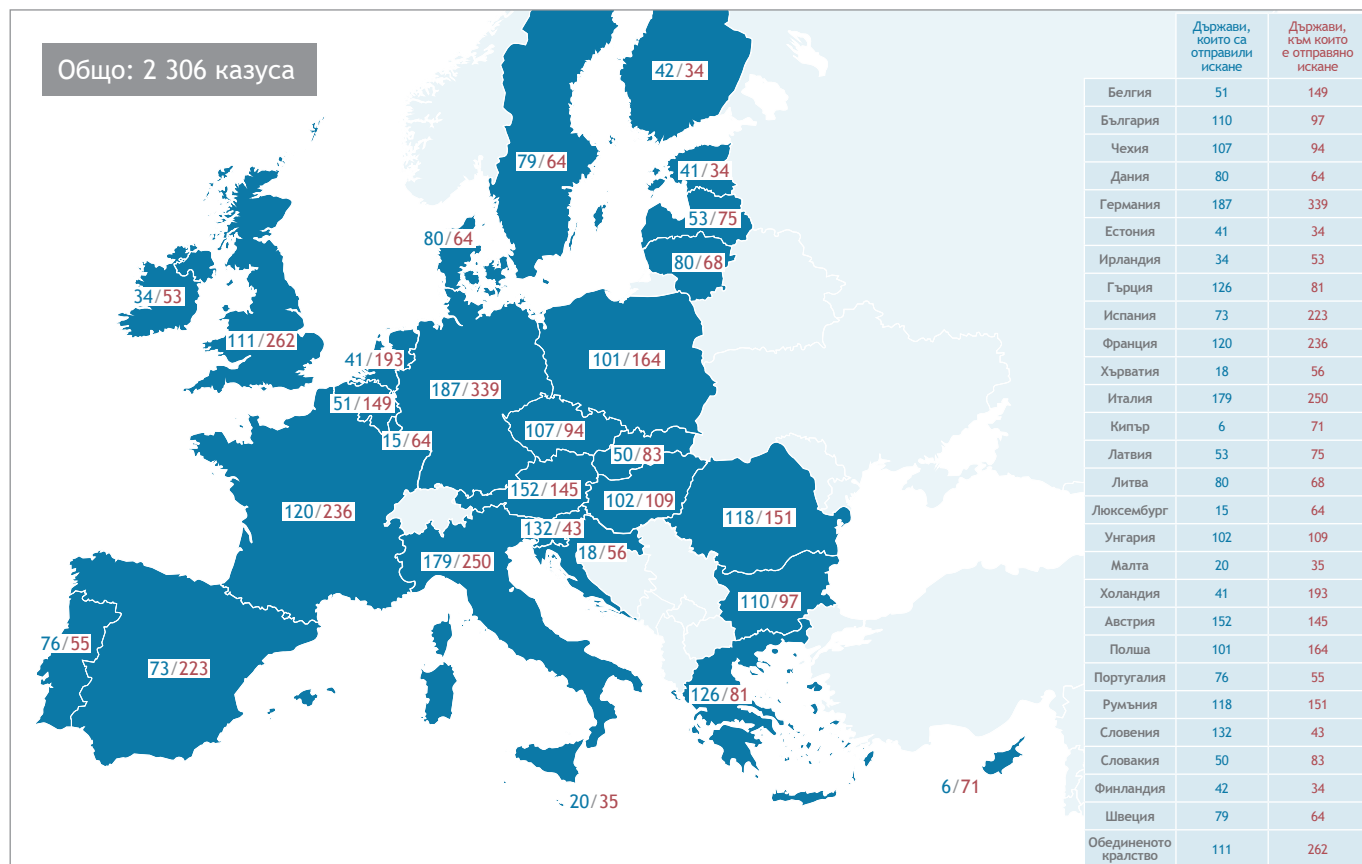
Двустранни/многостранни казуси 2012–2016 г.

Двустранни/многостранни казуси

Държави, които са отправили искане/към които е отправяно искане

Евроюст на работа

Какво? Евроюст е звеното за съдебно сътрудничество на Европейския съюз, създадено през 2002 г., за да стимулира и подобрява координацията на разследванията и наказателните преследвания, както и сътрудничеството между компетентните органи на държавите-членки по отношение на тежката трансгранична престъпност, особено когато е организирана.

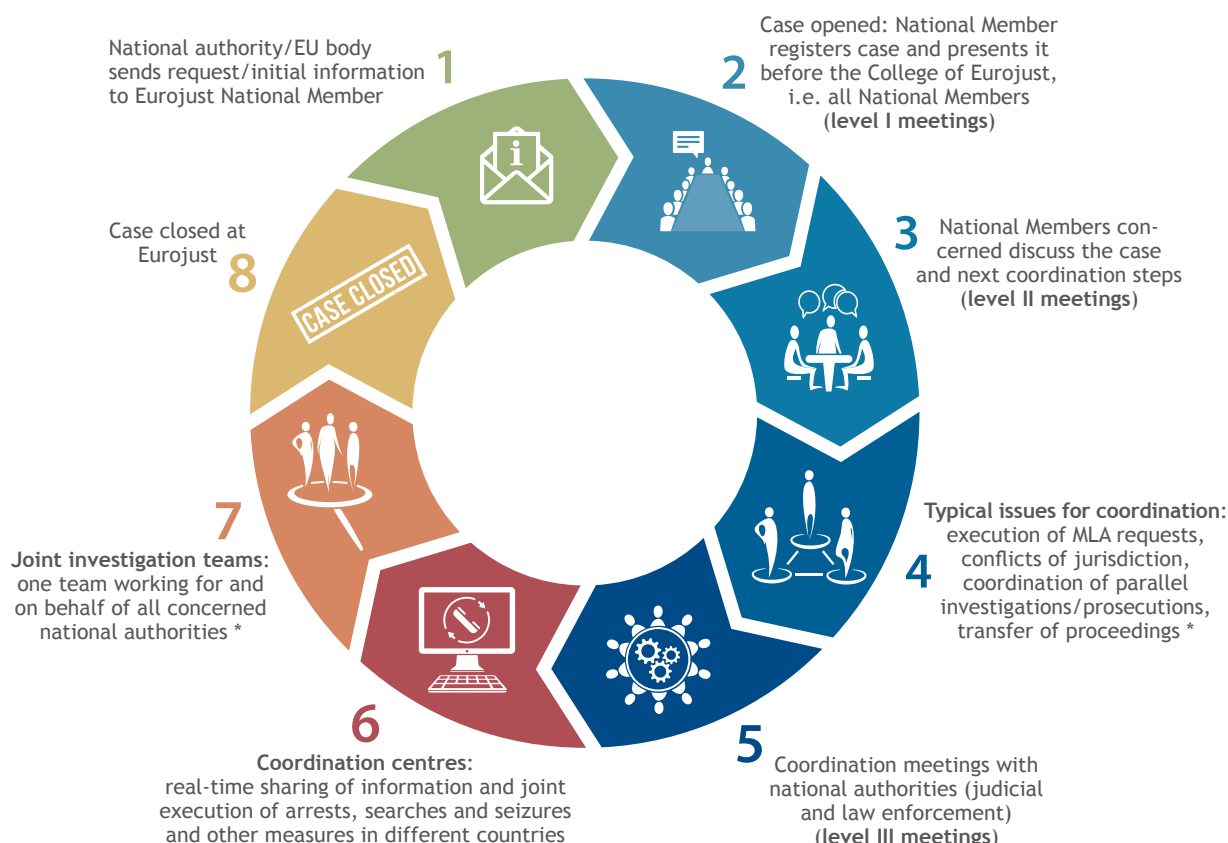
По молба на дадена държава-членка, Евроюст може също да помага при разследвания и наказателни преследвания, свързани с конкретна държава-членка и държава, която не е член на Европейския съюз, ако е сключено споразумение за сътрудничество между Евроюст и държава, която не е член на Европейския съюз, или ако е налице съществен интерес за предоставяне на такава помощ.

По молба на дадена държава-членка или на Европейската комисия, Евроюст може също така да подпомага разследвания и наказателни преследвания, засягащи само тази държава-членка и Общността.

Кои? Колегията на Евроюст се състои от 28 национални представители, които са прокурори и съдии, командировани от всяка държава-членка. Седалището на националните представители е в Евроюст в Хага. Повечето национални представители се подпомагат от заместник и/или помощник. В допълнение, в момента в Евроюст са командировани прокурори за връзка от Норвегия, Швейцария и САЩ.

Как? Ключовите роли и правомощия на Евроюст включват изпълнение на искания за съдействие от компетентните национални органи на държавите-членки. В замяна на това, Евроюст може да поиска държавите-членки да предприемат разследване или наказателно преследване на специфични действия. Националните представители изпълняват мандата на Евроюст за координиране на работата на националните органи на всеки етап от разследването и наказателното преследване на престъплението. Евроюст ръководи своите срещи, посветени на работата по казусите на три нива (вж. раздели 1.2 и 1.3).

Eurojust case cycle

* May also occur at different stages of the cycle

1.1 Среци на Евроюст на II ниво

Сътрудничеството, координацията и обменът на информация са от основно значение за работата на Евроюст. Ефективната и навременна комуникация, особено между националните бюра, функциониращи като връзка с националните органи, е крайъгълният камък на дейностите на Евроюст. По предложение на националния член, чиито национални органи поискаха помощта на Евроюст, Колегията на Евроюст взема решения по време на своите оперативни срещи – т. нар. **срещи на I ниво**, относно регистрирането на казусите, както и относно приключването на казусите, когато е постигната целта на участието на Евроюст.

След като даден казус бъде приет от Евроюст и бъде регистриран, участващите национални бюра могат да поискат среща на II ниво, ако това е необходимо за координирането на казуса. **Срещите на II ниво** са срещи между националните членове и, ако са включени, прокурорите за връзка, които са командировани в Евроюст. Те могат да бъдат организирани в кратък срок. Тази гъвкавост е от голямо значение в неотложни ситуации, из-

искващи бърз отговор. Националното бюро, отворило казуса, обяснява подробностите по казуса и правните и/или практическите въпроси, свързани със съдебното сътрудничество, както и необходимата подкрепа от други участващи държави. Среща на II ниво може да бъде достатъчна, за да отговори на нуждите на казуса.

Срещите на II ниво са предпоставка за организиране на срещи на III ниво, които са известни и като координационни срещи (вж. раздел 1.2), и обозначават прехода от вътрешната към външната работа. Ако националното бюро възнамерява да организира координационна среща, срещата на II ниво се използва за оценка на необходимостта, целта и целите на координационната среща. Срещите на II ниво също така се използват за съгласуване на условията, външното участие, поверителността и задълженията за оповестяване и свързаните с тях въпроси на сигурността, както и използването на видео-конферендна връзка. Освен това участниците в среща на II ниво могат да преценят необходимостта от анализ и евентуален

Въпроси относно юрисдикцията в казус, свързан с контрабанда на мигранти, разрешен на среща на II ниво

След трагичната смърт на приблизително 300 мигранта в Средиземно море, през юни 2016 г. италианските органи започнаха наказателно разследване на обстоятелствата на коработопието, причинило загубата на живот. Разследването показва, че докато се опитват да стигнат до италианското крайбрежие в претоварена дървена лодка, мигрантите са открити от гръцките органи, а норвежкият нефтен танкер, плаващ в близост до кораба, е призован да спаси мигрантите. Преди мигрантите да бъдат докарани на борда, дървеният съд се преобръща. Поради бурното море, плавателният съд на мигрантите многократно се удря в корпуса на петролния танкер и потъва.

Делото представя няколко въпроса относно юрисдикцията, които засягат действията на италианските органи. Коработопието се е случило в открито море и по този начин е извън юрисдикцията на италианските органи. Нефтеният танкер е плавал под норвежки флаг, а капитанът му е испански гражданин. Въз основа на тези факти, Норвегия и Испания имат интерес към казуса.

Противно на повечето от предишните казуси, при които от Евроюст е поискано да съдейства с определянето на най-подходящата юрисдикция за провеждане на разследване и наказателно производство, особеността на този казус се състои във възможното наличие на отрицателен конфликт на юрисдикция. Италианската юрисдикция е изключена поради посочените по-горе причини и не е било ясно дали преобладаващата юрисдикция е била Норвегия или Испания. Така възникналият риск е бил, че нито една от юрисдикциите, които са свързани с казуса, няма да има предимство.

За да се избегне евентуален конфликт на юрисдикция, от Евроюст бе поискано да съдейства при определянето на най-подходящата юрисдикция за разследване и водене на наказателно производство по казуса. На **срещата на II ниво** през юли, организирана от италианския национален член, испанският национален член и норвежкият прокурор за връзка постигнаха общо разбиране за свързаните с юрисдикцията въпроси и се съгласиха да се обърнат към съответните национални органи с предпочитано решение. В резултат на усилията за координация на Евроюст, националните органи от Норвегия като държава, чието е знамето, приеха упражняването на основната юрисдикция по казуса въз основа на Конвенцията на ООН от 1982 г. по морското право (Конвенцията на ООН от Монтего Бей) и по този начин осигуриха съвместна стратегия и общ подход към наказателното производство.

принос от Европол или от създаването и функционирането на СЕР. Координационните срещи са скъпо струващо средство и срещите на II ниво гарантират, че тези срещи се провеждат само ако придават добаве-

на стойност при решаването на нерешени въпроси на съдебното сътрудничество. Освен това някои координационни срещи се занимават с повече от един казус.

1.2 Координационни срещи на Евроюст

Целта на координационната среща, т.нар. **среща на III ниво**, е да стимулира и доведе до съгласие между националните органи относно тяхното сътрудничество и/или координацията на разследванията и наказателните преследвания на национално равнище, като се вземат предвид правните и практическите трудности, произтичащи от разликите между 30-те съществуващи правни системи в Европейския съюз.

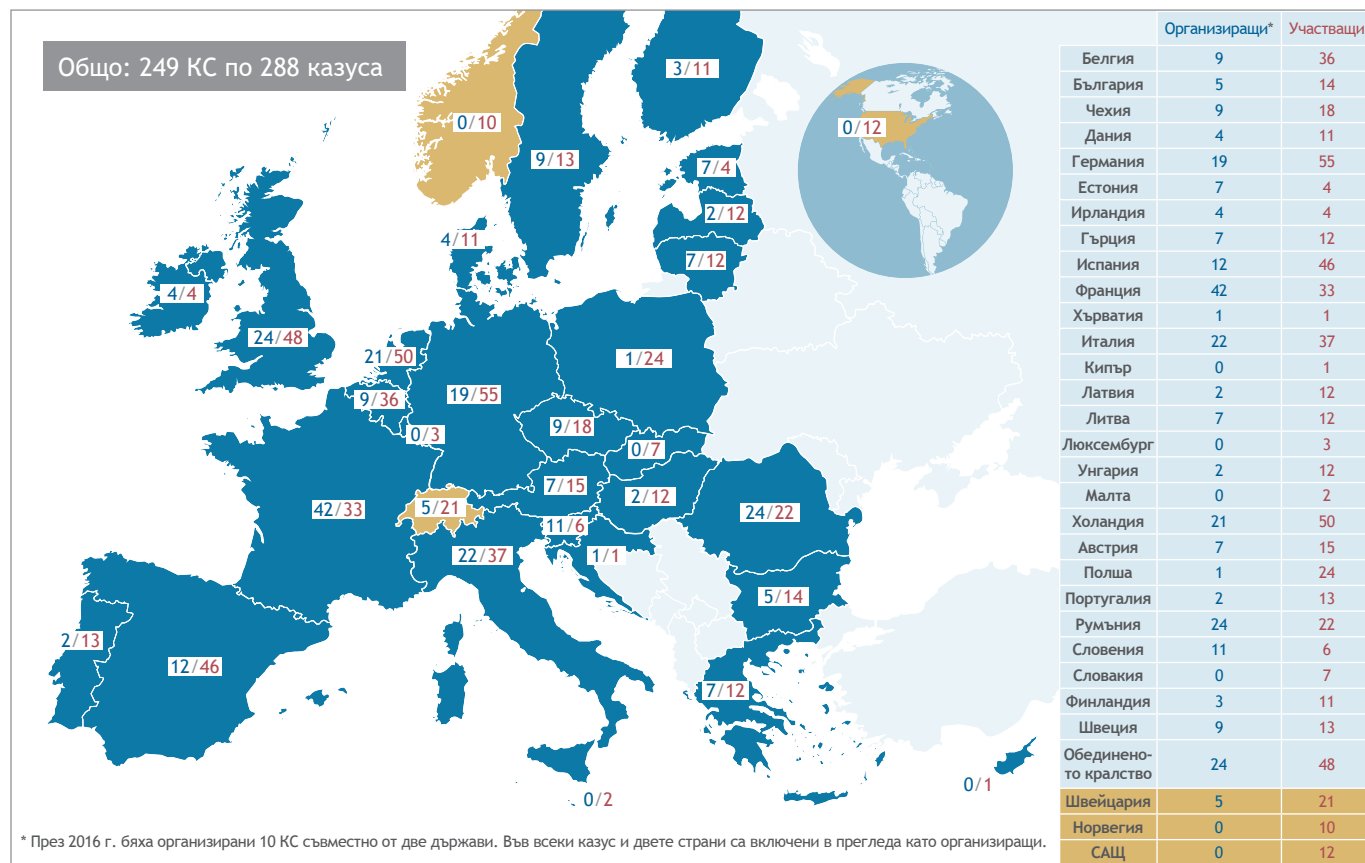
Координационните срещи са често използвано оперативно средство. Евроюст организира средно една координационна среща на работен ден, като през 2016 г. се проведе общо 249 срещи, 31 от които извън офисите на Евроюст, в държави-членки (напр. в Гърция, Чехия и Словения), или в трети държави (Босна и Херцеговина и Швейцария). Обсъжданите казуси са насочени към почти всички области на тежка организирана трансгранична престъпност, като най-честите са прането на пари, измамите и трафика на наркотици. На тези 249 координационни срещи бяха разглеждани 288 казуса. През 2016 г. Евроюст беше домакин на най-голямата координационна среща с 93 участника от 23 държави-членки и Европол.

На тези срещи участваха външни участници, т.е. националните съдебни и правоприлагащи органи от държавите-членки. Освен това могат да бъдат поканени представители на трети държави, както и служители на партньори за сътрудничество като Европол и OLAF и международни организации като ИНТЕРПОЛ.

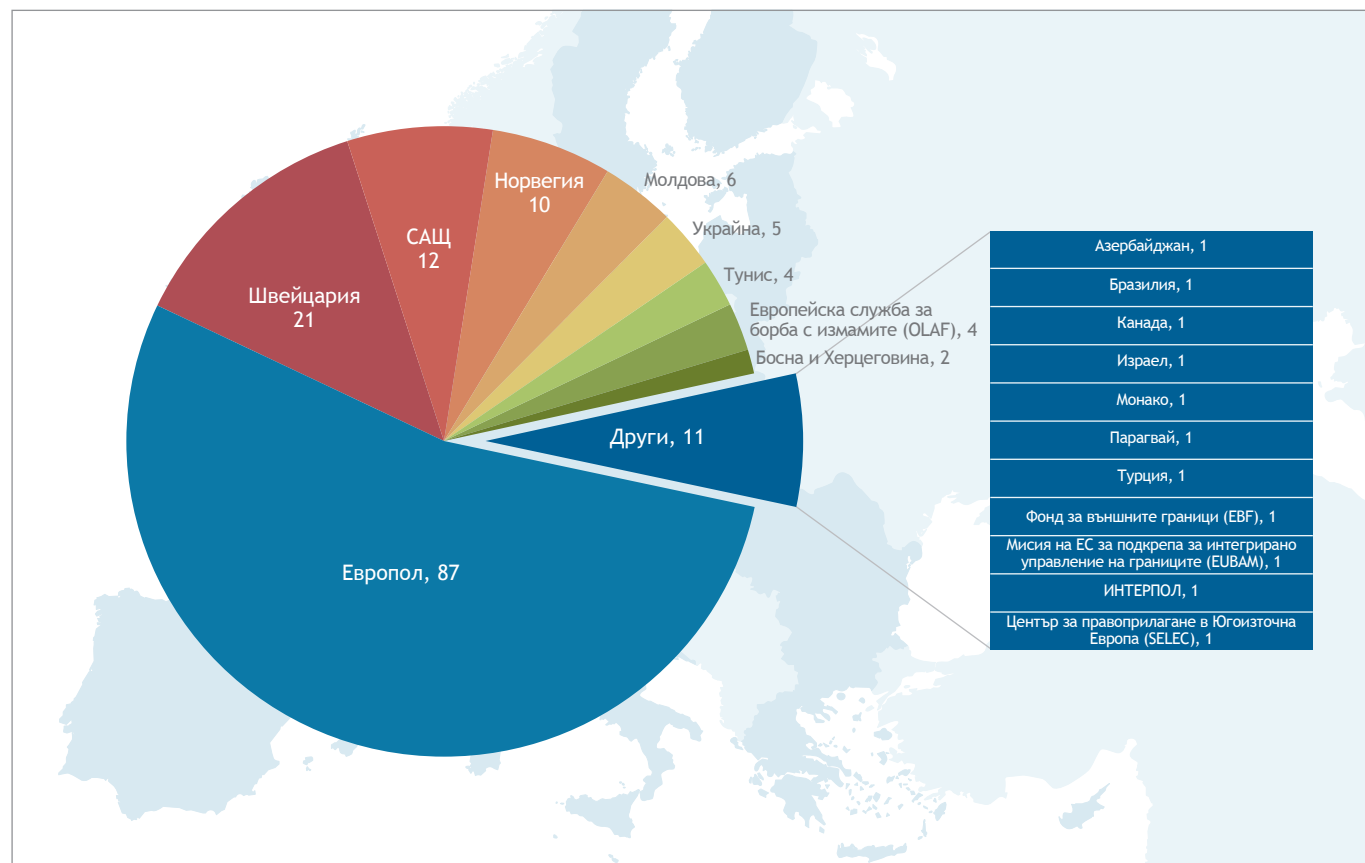
Важна услуга, предоставена по време на координационните срещи, е симултанныят превод, което позволява на участниците да комуникират пряко със своите колеги и да представят проблемите на съдебната координация, възникващи при наказателни разследвания или преследвания, на своите собствени езици.

Координационните срещи се използват, за да улеснят обмена на информация, да идентифицират и прилагат средства и начини за подкрепа на изпълнението на искания за взаимопомощ по наказателноправни въпроси или принудителни мерки (напр. заповеди за обиск и за арест), за да улеснят евентуалното създаване и функциониране на СЕР, да се координират текущи разследвания и наказателни преследвания и да се открият, предотвратят или решат конфликти на юрисдикция, въпроси, свързани с *ne bis in idem*, други правни въпроси или проблеми, свързани с доказателства.

Трети държави, партньори-сътрудници и международни организации, участващи в КС

1.3 Координационни центрове на Евроюст

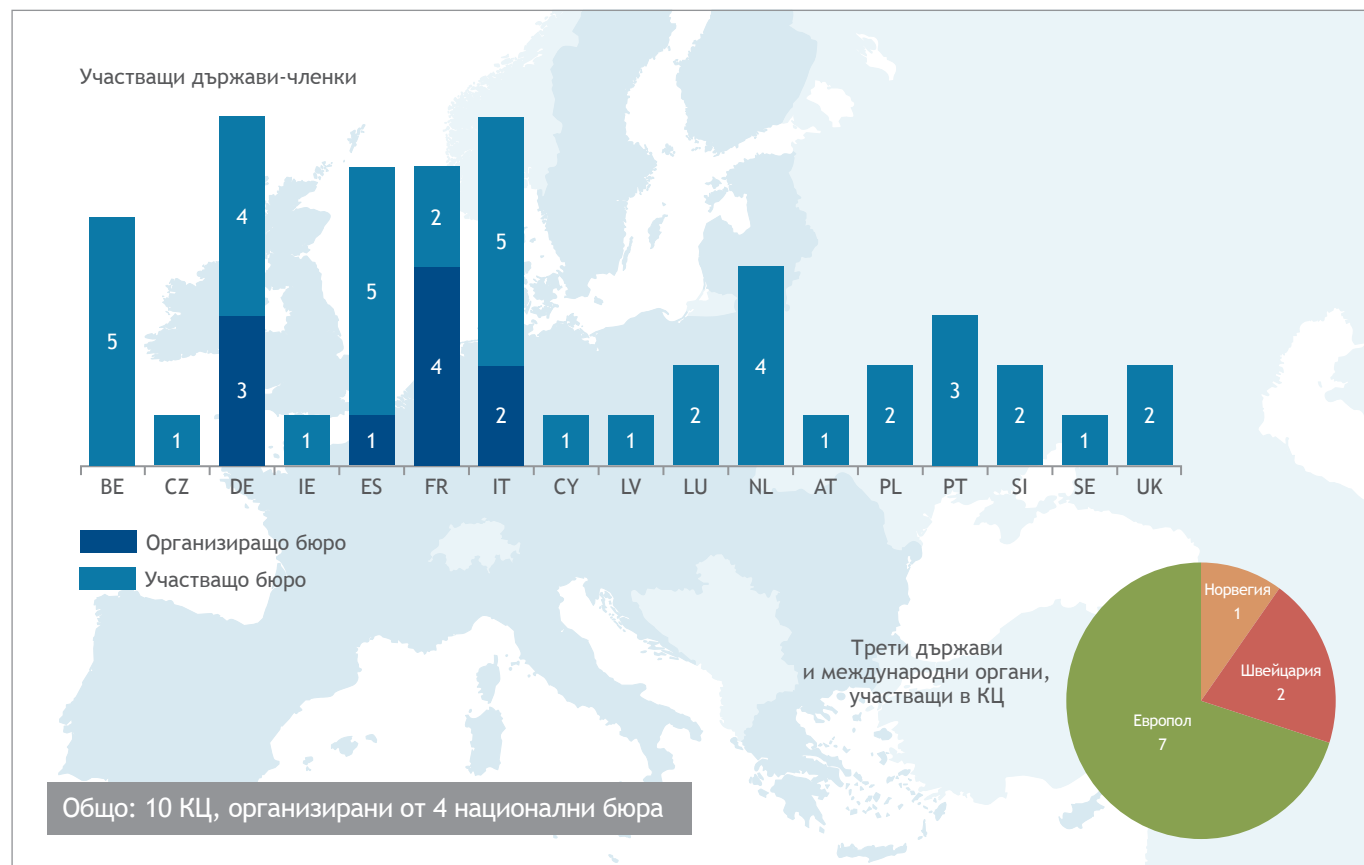
Когато сложни казуси изискват обмен на информация в реално време и широкомащабни многостранни действия (напр. изпълнението на няколко заповеди за арест в различни държави), Евроюст може да подкрепи съответните национални органи, като създаде координационен център в своите офиси. Координационните центрове са предназначени да служат като централен хъб за обмен на информация в реално време, както и за координиране на съвместното изпълнение на съдебни и правоприлагащи мерки в различни държави (конфискации, арести, обиси на помещения/фирми, заповеди за замразяване и интервюта на свидетели).

По време на координационните центрове всички участващи органи са свързани едни с други през цялото време чрез специализирани телефонни линии и компютри и информацията се предава бързо от един орган на друг чрез Евроюст. Съвместното изпълнение на мерките се наблюдава и координира непрекъснато с оглед на предвиждането и разрешаването на всякакви оперативни или съдебни пречки, които могат да окажат влияние върху успеха на операцията.

Освен това, преди координационния център Евроюст обикновено предоставя на всички участващи органи

Координационни центрове

общ преглед на съответната информация относно всички цели, предмет на съвместни действия, включително техните телефонни номера, местоположения и банкови сметки, ако има такива.

Седем от десетте координационни центъра, проведени през 2016 г., се занимаваха основно с финансови престъпления (напр. измами и пране на пари). В четири казуса координационните центрове разглеждаха казуси, за които беше създаден СЕР.

1.4 Евроюст и съвместни екипи за разследване

Евроюст играе важна роля в тази област, като предоставя съответната подкрепа на СЕР и като съветва практиците на ЕС като център за съдебен и правен експертен опит. През 2016 г. 148 СЕР бяха подкрепени от Евроюст, 69 от които бяха новообразувани. След влизането в сила през март 2016 г. в Италия на закона за прилагане на Рамково решение 2002/465/ПВР на Съвета, Евроюст оказва подкрепа на националните органи в осем новосъздадени СЕР, в които Италия участва. Евроюст подкрепи и 14 СЕР, включващи трети държави, три от които бяха създадени през 2016 г. (Босна и Херцеговина (2), Молдова (2), Норвегия (3), Сърбия (3), Швейцария (2) Украйна, Австралия и Малайзия (участващи в 1 СЕР)).

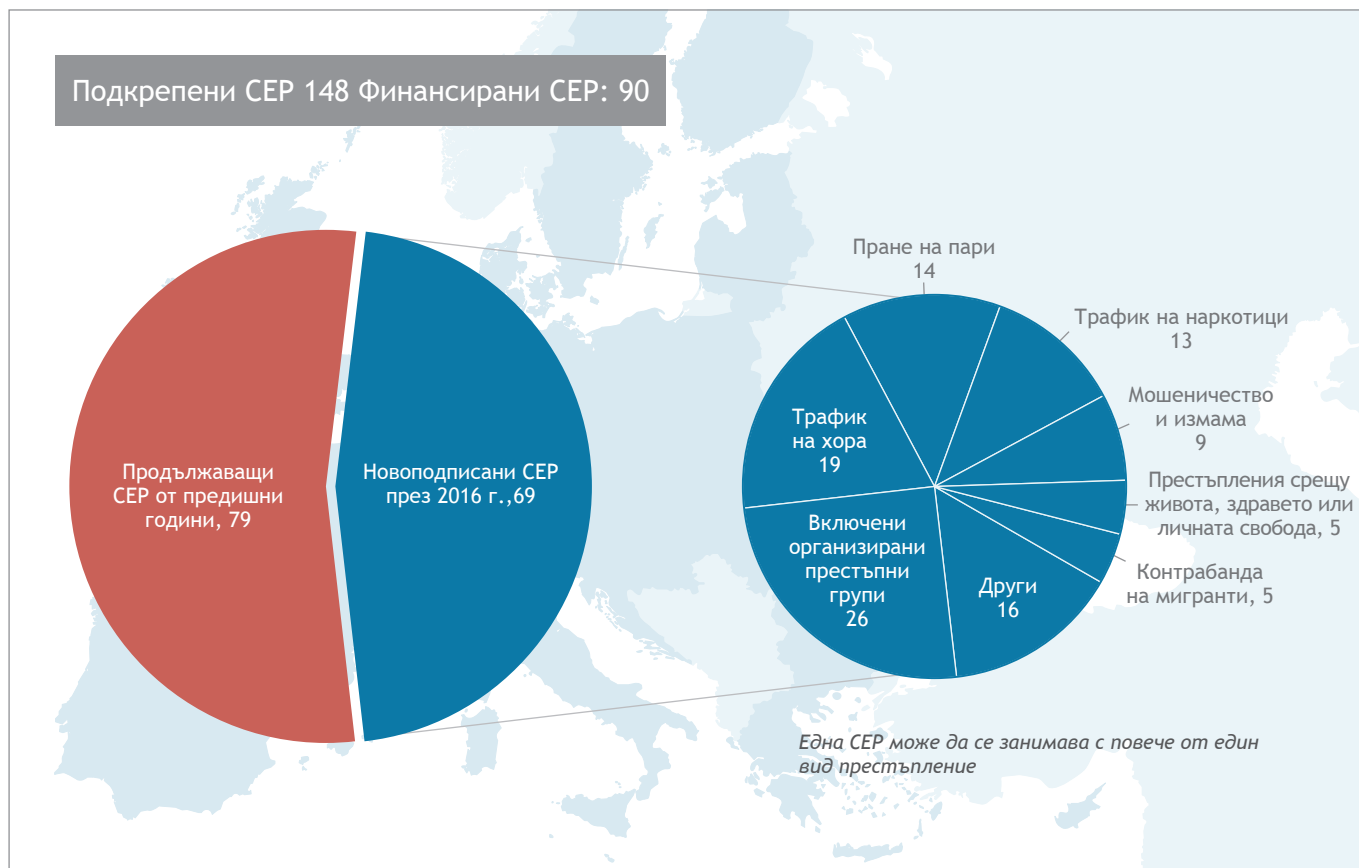
В контекста на неотдавнашния безпрецедентен брой мигранти, влизащи в Европейския съюз, и нарастващото участие на ОПГ в контрабандата на мигранти във връзка с тази криза, Евроюст улесни дискусиите с практиците, за да определи правните и практическите предизвикателства, да сподели най-добрите практики и да подобри използването на СЕР. Единадесет СЕР се занимаваха с контрабанда на мигранти, пет от които бяха новоучредени и един от които включваше Сърбия.

На тактическата среща относно съдебните предизвикателства в контрабандата на мигранти и на 12-та годишна среща на експертите на СЕР бяха разгледани предизвикателствата и възможностите, предоставени от СЕР, в казусите, свързани с контрабандата на мигранти, включително евентуална стратегия, която да позволи на практиците да инициират трансгранични разследвания и да направят по-активно използването на СЕР за разбиване на контрабандните мрежи. Беше подчертана добавената стойност на участието на трети държави в СЕР. За да се улесни подобно участие, Евроюст и мрежата на СЕР развиха инструмент, който идентифицира за всяка трета държава приложимото правно основание за създаване на СЕР и практическия опит на съответната държава в тази област. Инструментът, представен на годишната среща и достъпен в ограничената зона на мрежата на СЕР, ще бъде редовно актуализиран.

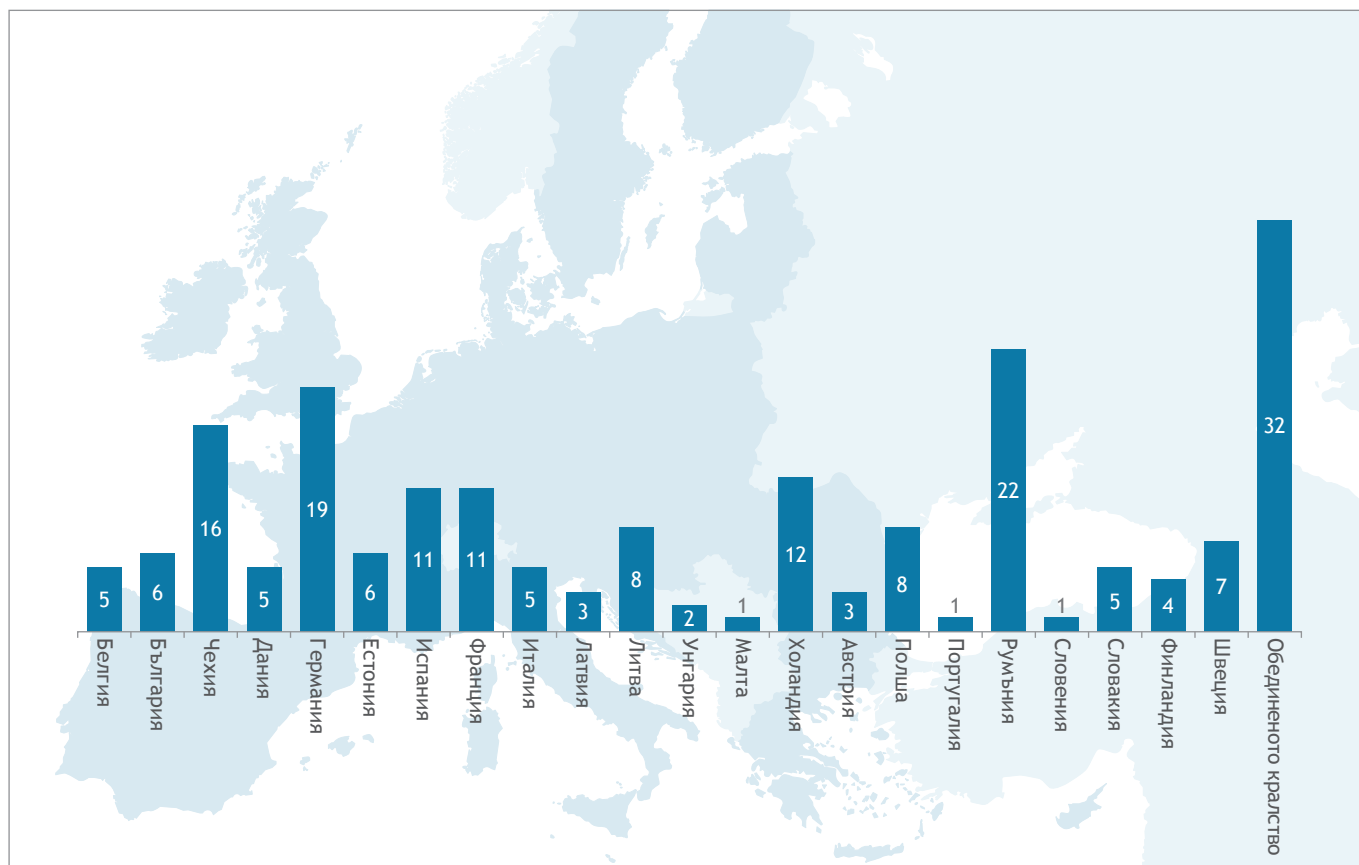
Обратна информация относно ползите от СЕР с трети държави беше събрана по време на оценката на СЕР. В СЕР, създаден между Босна и Херцеговина и Франция, в казус, свързан с трафик на хора (вж. [Годишен доклад на Евроюст 2015 г.](#), стр. 51), беше установено, че СЕР е най-ефективният начин за адекватно реагиране на мобилността на членовете на престъпната организация, за провеждане на координирана операция в кратък срок и за улесняване на съвместния подход към подкрепата на жертвите.

През 2016 г. СЕР, създаден между Холандия, Белгия, Украйна, Австралия и Малайзия във връзка с катастрофата на полет МН17 на 17 юли 2014 г. (вж. [Годишен доклад на Евроюст](#), стр. 22), постигна важен етап с представянето на първите резултати от разследването. Казусът се възползва от гъвкавостта и бързината на обмена на информация, предоставени от СЕР. При такава привличащо вниманието и сложно разследване, в което посоката на разследването е трудна за предвиждане, използването на взаимопомощ по наказателно-правни въпроси би било изключително обременително и непрактично. На мястото на произшествието СЕР улесни участието на командировани членове (холандски и австралийски офицери), които участваха в разпита на свидетели в Украйна и анализираха доказателства,

Финансирани СЕР за държава-членка

Who can apply?

- ▶ Judicial and/or law enforcement authorities
- ▶ JITs between EU States and JITs between EU/non-EU States
- ▶ Eurojust's National Members invited to participate in the JIT

What is not covered?

- ✗ Costs prior to the JIT
- ✗ Domestic costs
- ✗ Purchase of equipment
- ✗ Pre-financing of costs

What is covered?

Costs of cross-border operations

- ✓ Travel and accommodation
- ✓ Interpretation and translation
- ✓ Transport of evidence/seized items

Logistical support

- ✓ Loan of smartphones, laptops, mobile scanners & printers
- ✓ Communication costs

How to submit

- ▶ Access the JIT portal and fill in the web form
- ▶ Include needs of all JIT partners
- ▶ Attach JIT agreement, extensions and, where applicable, financial identification form (FIF)
- ▶ Submit within set fifteen-day period

Evaluation & award

- ▶ Evaluation by Eurojust staff and practitioners
- ▶ Decision within 15 days

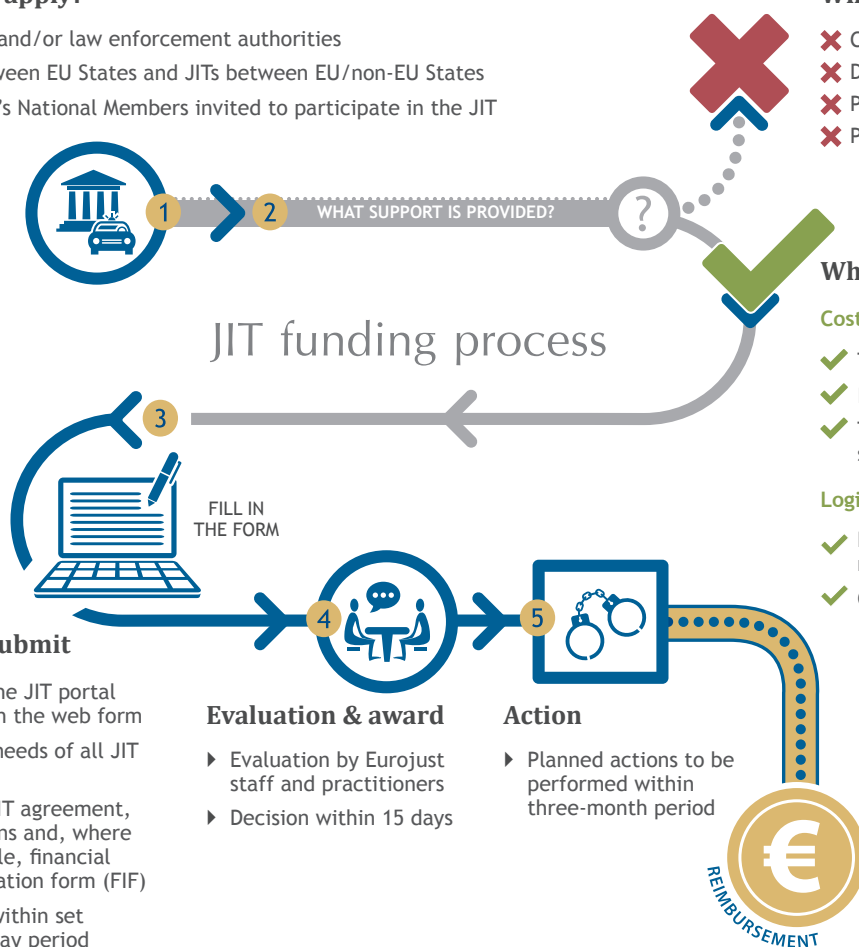
Action

- ▶ Planned actions to be performed within three-month period

6

Claim

- ▶ Send form & supporting documents to jits@eurojust.europa.eu
- ▶ Within one month after end of action period
- ▶ Individual claims by each institution/agency

значителна част от които също се намираха в Украйна. Доверието, изградено от СЕР, улесни общ подход към жертвите, координиран от холандските органи. След етапа на създаване, СЕР работи самостоятелно и получи финансиране чрез Евроюст, което улесни срещите и комуникацията с украинските органи.

Разширяването на СЕР в трети държави беше взето предвид при преразглеждането на практическите инструменти, разработени в подкрепа на използването на СЕР от страна на практиците: [моделът на споразумение за СЕР](#) и [Практическо ръководство за СЕР](#). Новият модел на споразумение вече не се основава изключително на правните инструменти на ЕС, но включва други правни основания на СЕР, и следва да улесни създаването на СЕР с трети държави. Той ще допринесе за ускоряване изготвянето на бъдещи споразумения. Практическото ръководство за СЕР е разработено, за да улесни достъпа на СЕР за практиците, особено от трети държави.

Финансова подкрепа на Евроюст за операциите на СЕР

Увеличеното използване на СЕР е отразено в нарастването на броя на заявленията за финансова подкрепа, получени от Евроюст: 180 заявления за финансиране бяха обработени от секретариата на мрежата на СЕР (144 заявления през 2015 г.). Броят на заявленията, получени от СЕР, включващи трети държави (18), съответства на тази тенденция на нарастване (13 заявления през 2015 г.). Бяха предоставени петнадесет награди, финансиращи 9 СЕР с участието на Сърбия (2), Швейцария (2), Норвегия (2), Молдова (1), Босна и Херцеговина (1) и Украйна, Австралия и Малайзия (участващи в 1 СЕР). Като цяло беше предоставена финансова подкрепа на 90 СЕР (68 през 2015 г.). От тях 58 бяха финансирани за първи път през годината.

Процедурите за предоставяне на безвъзмездни средства на СЕР бяха преразгледани, за да отговорят на оперативните нужди и да подобрят ефикасността и бяха изпълнени следните мерки:

- ▶ Въвеждане на нова категория разходи (трансграничен трансфер на доказателства/конфискувани предмети);
- ▶ Разширяване на финансовата подкрепа за лица, допринасящи за трансграничните оперативни дейности на СЕР, без да бъдат официално назначени за членове (напр. преводачи, съдебни експерти и др.);
- ▶ Въвеждане на единични разходи за една категория (пътуване и настаняване) за ускоряване на възстановяването им;

- ▶ Изпълнение на диференцирани бюджетни кредити, за да се постигне гъвкавост при използването и повтарното използване на освободените средства; и
- ▶ Опростяване на оправдателните документи за възстановяване.

За да помогнем на практиците на СЕР при навигацията в процеса на финансиране, на нашия уебсайт можете да намерите [инфографика](#) и [Ръководство за финансиране на СЕР](#), които са достъпни на повечето официални езици на ЕС.

Сърбия участва в СЕР, занимаваща се с фалшифициране на валута

Разследване на казуси от Чехия, включващи фалшифицирани щатски долари и евробанкноти, разкри ОПГ, състояща се главно от сръбски граждани, участващи и в трафик на наркотици. ОПГ е предлагала големи количества фалшиви банкноти за продажба, предимно в Прага. Печатна работилница край Белград, Сърбия, е открита от следователите. Предполага се, че основният организатор е действал като връзка между извършителите в други държави-членки. За транспортирането на фалшивите банкноти ОПГ е използвала тайни помещения в камиони. Банкнотите са предлагани за 15–20 % от номиналната стойност на редовните клиенти и за 30 % от действителната цена на останалите.

През декември 2014 г. започва интензивно полицейско сътрудничество между Чешката република, Унгария, Австрия, Сърбия и Европол. Европол потвърди, че фалшиви банкноти със същите серийни номера са открити не само в Чешката република, но и в Австрия, Унгария, Германия, Словакия, Словения, Румъния, Хърватия и Латвия, както и в САЩ. Всички иззети фалшиви банкноти са били с много добро качество.

В началото на 2015 г. от Евроюст е отправено искане за улесняване на съдебното сътрудничество между националните органи на Чешката република, Австрия, Унгария, Сърбия и Словашката република и за оказване на съдействие при създаването на СЕР. В резултат на координационната среща през март делегациите на Чешката република и Сърбия се договориха да създадат СЕР и да кандидатстват за финансиране чрез Евроюст. Тъй като в Словакия и Унгария не бяха започнали разследвания, а австрийските органи бяха на много ранен етап от разследването си, тези държави-членки не се присъединиха към СЕР, но предложиха подкрепата си. Въз основа на искане за взаимопомощ по наказателноправни въпроси, Унгария си сътрудничи с чешките органи по тайна операция, при която агент под прикритие закупи фалшиви долари от едно от заподозрените лица в Унгария.

Евроюст изигра важна роля за установяването на контакти между чешките и сръбските органи и за изграждането на доверие между тях. В началото страните предприеха предпазлив подход и обменът на информация беше бавен. Срещите на СЕР и втората координационна среща допринесоха за бързото подобряване на отношенията между националните органи и успешното сътрудничество в СЕР. Полицейски служител за връзка от Чехия в Сърбия участва активно във всички срещи и помогна за преодоляване на езиковата бариера. Работата в рамките на СЕР значително улесни усилията на двете страни, особено при обмена и гарантирането на допустимостта на доказателствата. Свидетелствата, събрани в Сърбия, включително резултатите от обиски на помещения, данни от отпечатъци и т.н., бяха предадени бързо на чешките органи.

Въпреки доброто сътрудничество страните от СЕР бяха изправени пред някои правни проблеми по отношение на допустимостта на доказателствата. Що се отнася до полицейските регистри за дейността на таен агент, чешкият съд беше разумен в началото, тъй като полицейската провокация е незаконна

в Чешката република. В крайна сметка съдът прецени, че тези доказателства са допустими, заедно с документите за наблюдението на заподозрените лица в Сърбия, които бяха разменени в рамките на СЕР.

Друг повдигнат въпрос е, че едно от арестуваните в Сърбия лица по график е планирано за изслушване като свидетел в чешкото съдебно производство, но е било смятано за заподозряно лице в Сърбия. Фактът, че лицето в крайна сметка е изслушано като заподозряно, създава правна пречка и свидетелските показания са обявени за недопустими пред чешкия съд. За щастие е имало достатъчно доказателства за гарантиране на осъждане. Арестът на двама заподозрени и изземването на фалшифицирани банкноти на стойност 130 000 USD се състоя в Чешката република през септември 2015 г. В Сърбия бяха арестувани още седем души и беше извършен обиск на помещение. Бе открита напълно оборудвана печатница, включително 33 000 USD в готови за разпространение фалшифицирани банкноти, други подготвени за отпечатване банкноти и запаси от материали, необходими за фалшифицирането. Дватама заподозрени в Чешката република са изправени пред съд. През септември 2016 г. всеки от тях е осъден на 8,5 години лишаване от свобода. До края на 2016 г. чешкото решение все още не е окончателно. В Сърбия делото срещу някои членове на ОПГ е достигнало етапа на съдебното производство.

1.5 Управление на информацията в Евроюст

Евроюст работи за повишаване на функционалността и оперативността на деловодната система (CMS), вътрешната база данни, която съхранява и обработва информация, свързана с казусите, и улеснява мониторинга на спазването на правилата за защита на данните.

Две подобрени версии на CMS бяха пуснати, за да се увеличи скоростта на обработка на данните и да се създаде система за управление на имейли, която позволява на потребителите да импортират или свързват големи количества имейли от споделените пощенски кутии на CMS на националните бюра в CMS.

Евроюст наблюдава потока от нотификации съгласно член 13, параграфи 5-7 от решението на Съвета за Евроюст, получено от държавите-членки. След като се консултира с националните кореспонденти на Евроюст, Колегията одобри подобрена версия на формуляра по член 13. Формулярът беше реструктуриран, за да се използва по по-опростен начин за държавите-членки и беше импортиран директно в CMS.

Продължи създаването на мрежови връзки с 28-те държави-членки за подобряване на цялостната сигурност при обмена на информация между Евроюст и държавите-членки. Защитената мрежова връзка с Австрия стана оперативна, като общият брой достигна 14 (Белгия, България, Чехия, Испания, Латвия, Люксембург, Унгария, Холандия, Полша, Румъния, Словения, Финландия, Швеция).

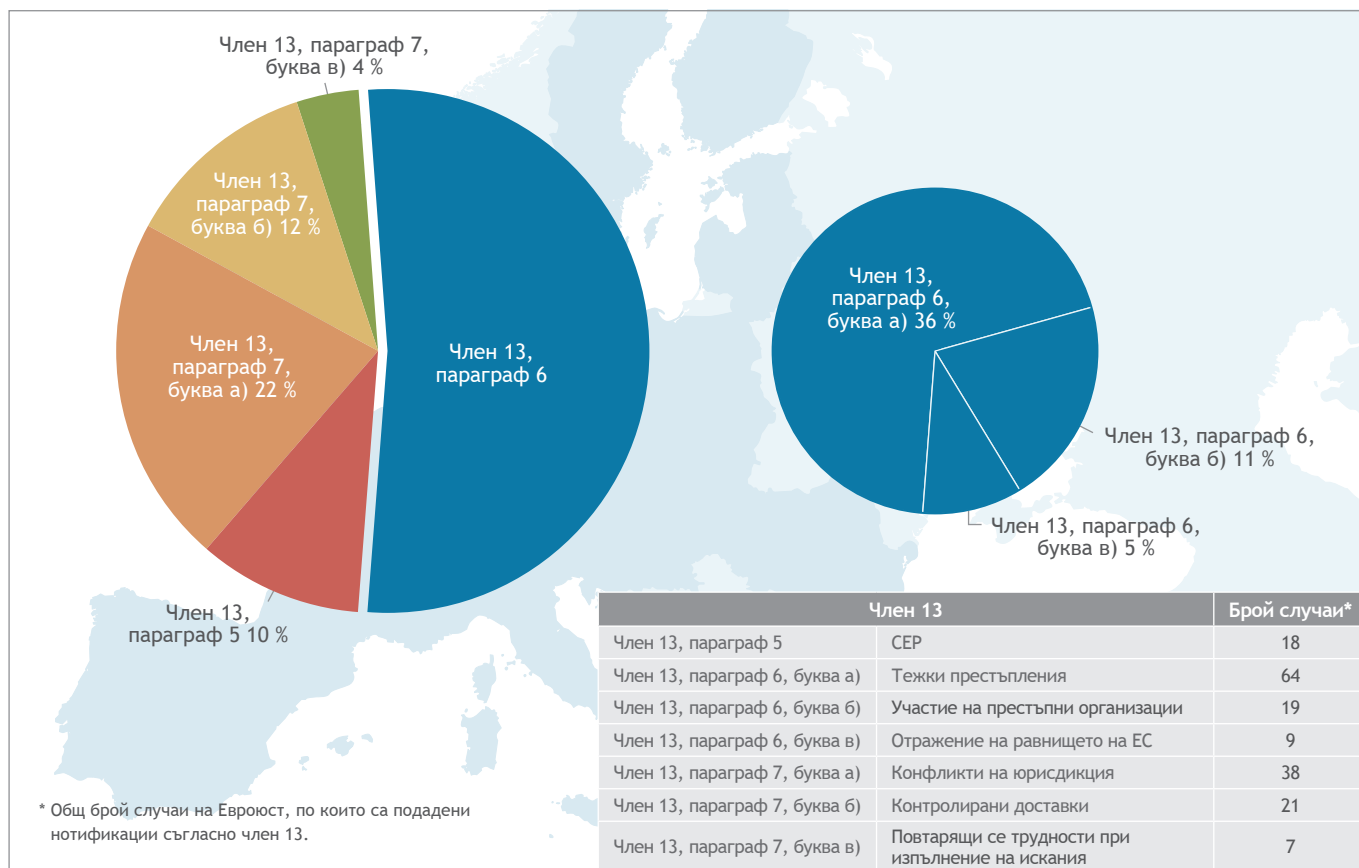
Разработването и прилагането на решения за свързване на членовете на ENCS в държавите-членки със CMS беше спряно поради финансови ограничения. Бяха разработени нови подходи за увеличаване на способността на Евроюст да запазва оперативните и стратегическите си знания: формулярът за информация по казус, предназначен за събиране на качествена инфор-

мация с изключение на лични данни относно казусите на Евроюст, търсене на модели, най-добри практики и извлечени поуки и интерфейсът за управление на знания, централизиращ стратегическа информация, като напр. доклади за работа по казуси относно прилагането на инструменти за съдебно сътрудничество и приоритетни области на престъпност, илюстрации на казуси и резултати от срещите на Евроюст.

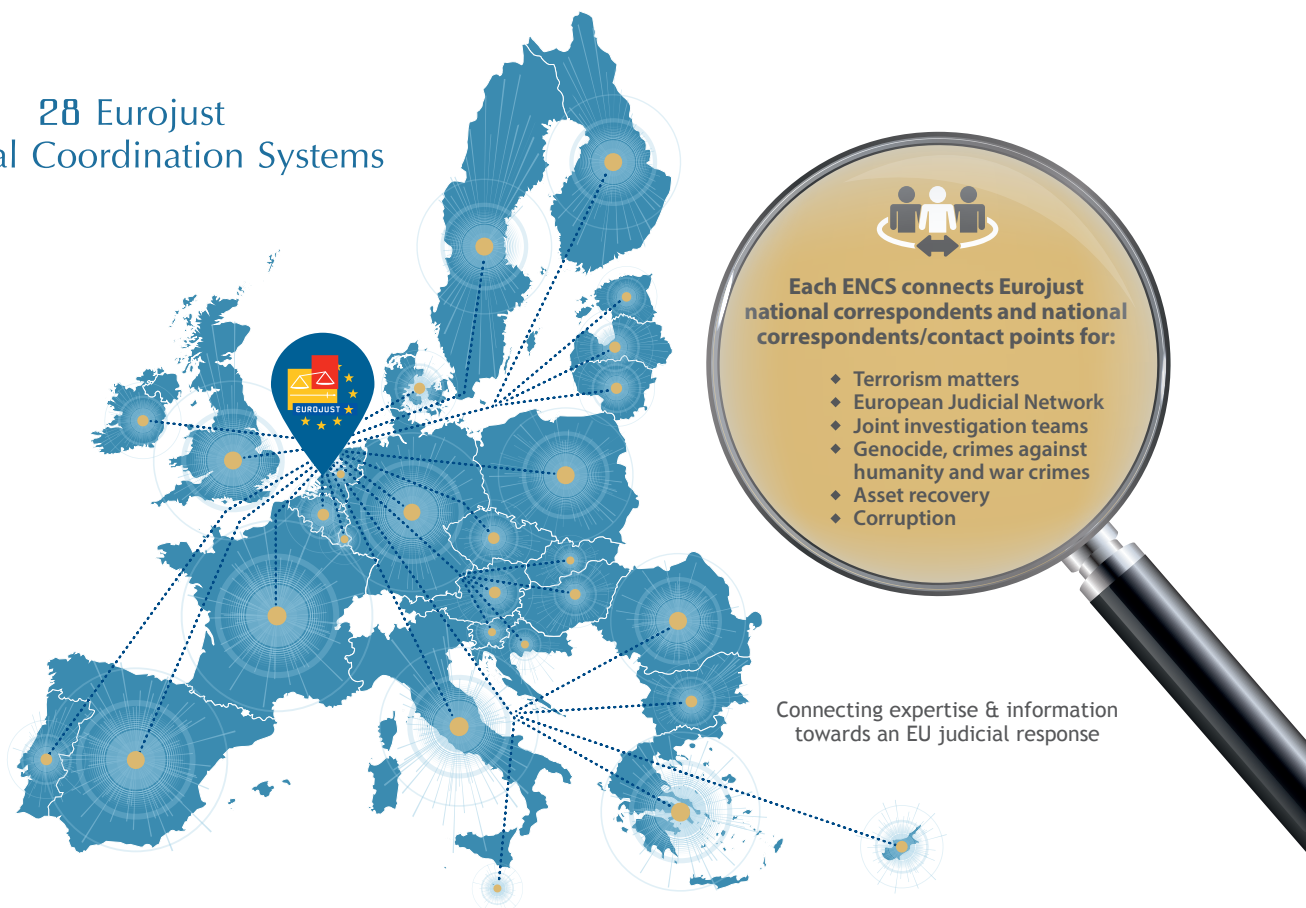
Fiches Suédoises

ENCS досега е създадена в 25 държави-членки. *Fiches Suédoises* предоставят: (1) общ преглед на структурата и функционирането на ENCS в държавите-членки и (2) събиране на национални насоки, свързани с прилагането на член 13 от Решението на Съвета за Евроюст, с цел подобряване на обмена на информация от държавите-членки към Евроюст и разпределението на казусите между Евроюст и Европейската съдебна мрежа. За да отговори по-добре на нуждите на практиците, през 2016 г. Евроюст разработи нов модел, описващ изцяло всички национални ENCS. Освен това новите *Fiches* включват отделен раздел за националния опит и най-добрите практики за информацията на всички държави-членки. *Fiches* се актуализират редовно и се предоставят на националните кореспонденти на Евроюст в зоната с ограничен достъп на Евроюст.

Казуси съгласно член 13

28 Eurojust National Coordination Systems

2016

график на събитията

2 юни Хага

Стратегически семинар на тема: Ключове към киберпространството по време на холандското председателство на ЕС

3 юни Хага

Съвместен консултативен форум по време на холандското и словашкото председателство

7-9 юни Амстердам/Хага

46^{то} пленарно заседание на ЕСМ и семинар с националните бюра на Евроюст

11-15 април Хага

Обучително посещение на Европейската мрежа за съдебно обучение

15-16 юни Хага

12^{та} годишна среща на националните експерти на СЕР

януари

февруари

март

април

май

юни

4-5 февруари Хага

Тактическа среща за предизвикателствата пред съдебната система, произтичащи от контрабандата на мигранти

3 май Брюксел

Евроюст и Черна гора подписват споразумение за сътрудничество

23 май Хага

1^{ви} ден на ЕС срещу безнаказаността за геноцид, престъпления срещу човечеството и военни престъпления

24-25 май Хага

20^{то} заседание на Европейската мрежа за геноцид

22-23 юни Хага

Тактическа среща за изграждане на ефективен съдебен отговор срещу чуждестранни бойци терористи

27 юни Хага

Евроюст и Украйна подписват споразумение за сътрудничество

29-30 юни Хага

Среща на ЕМРАСТ относно организираните престъпления против собствеността

12-13 октомври Хага
21^{во} заседание на Европейската мрежа за геноцид

28 октомври Хага
Среща на словашкото председателство относно съдебното сътрудничество по въпросите на данъчната престъпност

11 октомври Хага
Сър Джулиан Кинг, комисар на ЕС, отговарящ за Съюза на сигурност, посещава Еуроюст

9 ноември Хага
Г-н Клаус Майер-Кабри е избран за вицепрезидент на Еуроюст

21-23 ноември Братислава
47^{мо} пленарно заседание на ЕСМ

12 юли Хага
Еуроюст и Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост подписват Меморандум за разбирателство

юли

август

септември

октомври

ноември

декември

1 септември Хага
Г-жа Хилде Столенберг е командирована в Еуроюст като прокурор за връзка за Норвегия

24 ноември Хага
Среща на Европейската съдебна мрежа за киберпрестъпност

30 ноември Хага
Сбогом на сградата на Еуроюст

13 декември Хага
Г-н Ладислав Хамран е избран за вицепрезидент на Еуроюст

Работа по казуси
на Еуроюст

2.1 Въведение

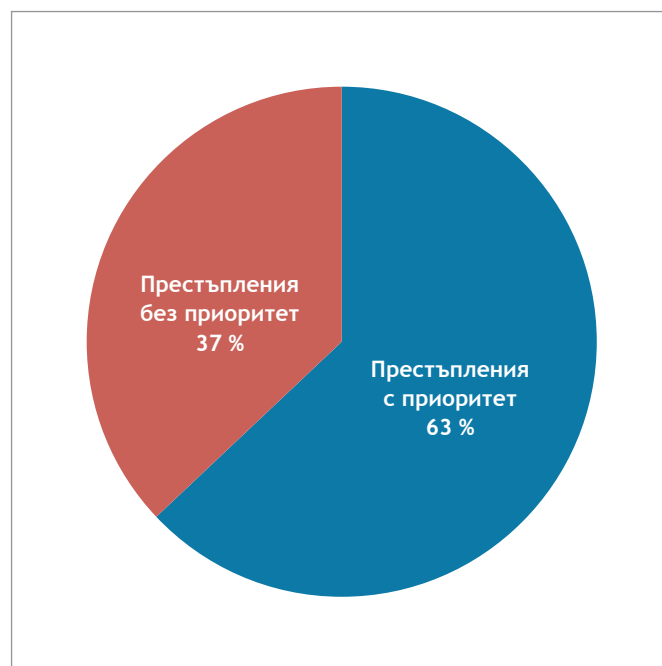
Оперативната насоченост на Евроюст е съобразена с приоритетите на европейските програми за сигурност и миграция, приети от Европейската комисия през 2015 г. Програмата за сигурност определя тероризма, киберпрестъпленията и организираната престъпност за приоритети за периода 2015–2020 г., поради нарастващата заплаха, която те представляват, както и тяхното трансгранично измерение. Програмата в областта на миграцията призовава за незабавни действия за разбиване на мрежи за контрабанда на престъпници. Освен това планът за действие на ЕС срещу контрабандата на мигранти за 2015–2020 г. определя конкретните действия, необходими за изпълнението на двата вида програми.

Ролята на Евроюст в съдебното сътрудничество и координация е жизненоважна за разбиването на ОПГ, за преодоляване на финансовите аспекти на престъпността, за преодоляване на въпроси от множество юрисдикции и за събиране на допустими доказателства, които да доведат извършителите пред съда. Евроюст допринася за изпълнението на двата вида програми на ЕС и засилва дейността си, особено в борбата с тероризма, киберпрестъпленията и организираната престъпност, включително контрабандата на мигранти и трафика на хора. Осигурената оперативна подкрепа включва анализ на правни въпроси, разработване на най-добри практики, сътрудничество с трети държави и партньори от ЕС и тясно сътрудничество със специализирани мрежи от съдебни експерти.

През 2016 г. възникващата заплаха от киберпрестъпленията беше призната от Съвета в неговите заключения от 9 юни 2016 г., с които се учредява EJTN. Тази мрежа от

специализирани прокурори и съдии има за задача да противодейства на предизвикателствата, породени от киберпрестъпността, кибер-съвместими престъпления и разследванията в киберпространството, както и препятствията за ефективното осигуряване и получаване на електронни доказателства. В съответствие с очакванията на Съвета, Евроюст предоставя подкрепа на мрежата за постигането на нейните цели.

Приоритетни видове престъпления за Евроюст

Престъпление с приоритет	Случаи			Координационни срещи			СЕР		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Тероризъм	14	41	67	4	15	18	2	3	4
Компютърни престъпления	42	62	60	15	19	13	6	11	8
Контрабанда на мигранти	32	60	65	10	20	12	9	9	11
Трафик на хора	71	79	93	12	32	33	18	21	32
Измама	560	647	654	60	76	44	32	34	35
Корупция	55	90	74	9	10	15	4	4	2
Трафик на наркотици	283	274	254	52	57	41	31	25	24
МОПГ	128	201	199	13	21	19	13	13	12
PIF престъпления	70	69	41	7	11	11	2	5	5
Престъпление без приоритет									
Пране на пари	220	283	295	41	55	67	24	30	35
Екологични престъпления	5	5	6	0	1	0	0	0	0

Оперативните приоритети на Евроюст отразяват в значителна степен приоритетите на Съвета за борба срещу тежката и организираната престъпност между 2014 г. и 2017 г. Като организация, ръководена от търсенето и от отговора на събития, приоритетите на Евроюст включват също така корупцията и тероризма.

2.1.1 Тероризъм

Изключителната последователност от смъртоносни терористични атаки в Европа подчертава необходимостта държавите-членки да се борят с тероризма по координиран начин, за да се осигури успешно разследване и наказателно преследване и да се насърчи съдебното сътрудничество. Наблюдава се нарастващото доверие на съдебните органи в Евроюст и по-голямата нужда от подкрепата му в казуси, свързани с тероризъм.

През миналата година се наблюдава почти петкратно увеличение на броя на казусите, свързани с тероризъм, отправени към Евроюст за помощ от 2014 г. насам, както и значителен напредък в обмена на информация за терористични престъпления с Евроюст съгласно Решение 2005/671/ПВР на Съвета. Евроюст подкрепи 67 казуса, 2 свързани с тероризъм, включително терористичните атаки в Брюксел, в сравнение с 14 през 2014 г., и организира 18 координационни срещи и подкрепи четири СЕР, единият от които беше новосъздаден.

Беше предадена информацията на Евроюст за наказателно преследване за тероризъм за 133 случая, в сравнение с 30 през 2014 г., а за приключени съдебни производства – 275 пъти, в сравнение с 180 през 2014 г. Обменът на информация, свързана с тероризъм, с Евроюст беше на първо място в политическия дневен ред и се очакваше по-навременна и систематична обмяна на информация.

Евроюст продължи да провежда своя *Преглед на присъдите за тероризъм* и *ad hoc* съдебни анализи на знакови присъди за тероризъм, с цел разпространение на практиците на най-добрите практики, разнообразни и сложни правни въпроси, съдебни констатации и аргументи, законодателните промени на равнище ЕС и на национално равнище, както и критичните елементи, като напр. новите техники за подбор и ранни показатели за радикализация.

Едно от забележителните съдебни решения анализира съответната операция CESTO, която е важно начинание на испанските органи, насочено към набиране и улесняване на мрежа, изпращаща бойци терористи в Сирия. Съдебният анализ (документ на Евроюст с ограничено разпространение) обобщава множеството посрещнати правни предизвикателства, включително използването на разузнавателни доклади в наказателното производство и трудностите при определяне на терористичния характер на дадена група. Анализът служи като източник на вдъхновение в изграждането на успешни казуси на наказателно преследване в държавите-членки.

Както беше поискано от Съвета в неговите заключения относно укрепването на наказателно-правния

Преглед на присъдите за тероризъм

Прегледът на присъдите за тероризъм (ППТ) е документ на Евроюст с ограничен достъп, разпределян на прокурори и съдии, които се занимават с терористични казуси, и се публикува редовно от 2008 г. насам. Той осигурява преглед на присъди, свързани с тероризма, и на оправдателни присъди в целия Европейски съюз, юридически актуализации и съдебен анализ на съответните присъди.

ППТ се основава на отворен източник на информация и на информация относно присъди за терористични престъпления, предоставени от националните органи при прилагането на Решение на Съвета 2005/671/ПВР. Аналитичните глави на проблемите, издадени през 2016 г. включват анализ на съдебни решения, предоставени от съдилищата в Белгия, Дания, Франция, Швеция и Швейцария, относно чуждестранните бойци терористи и мрежите за набиране на терористи.

отговор на радикализацията, водеща до тероризъм и насилствен екстремизъм, от 2015 г., Евроюст следи за присъди за тероризъм с оглед признаване дали от съдилищата са наложени алтернативи на лишаването от свобода и рехабилитационни програми. Той насърчава обмена на национални практики и извлечени поуки, особено във връзка с инструментите за оценка на риска, използвани от съдии и прокурори за оценка на степента на заплахата от чуждестранни бойци терористи, както и програми за дерадикализация.

През ноември, Евроюст предостави ценна информация за своята работа и констатации при изслушването на комисията LIBE относно предотвратяването и борбата с радикализацията.

През 2016 г. анализът на Евроюст на наказателно-правния отговор на феномена чуждестранни бойци терористи се фокусира върху специфични въпроси: (i) специални и извънредни пълномощия, приложими в случаи на терористични атаки; (ii) допустимост на (чуждестранно) разузнаване като доказателство в наказателното производство; (iii) дерадикализация и алтернативи за наказателно преследване и задържане; и (iv) връзки между тероризма и организираната престъпност.

На тактическата среща на тема: *Изграждане на ефективен съдебен отговор на феномена чуждестранни бойци терористи* с националните кореспонденти на Евроюст по въпросите на тероризма – включително специализирани прокурори за борба с тероризма от Швейцария, Норвегия, САЩ, Турция, Черна гора, Албания, Сърбия и Босна и Херцеговина, както и координатора на ЕС за

борба с тероризма, ръководителят на ЕСТС и директора на разузнаването на ЕС и Ситуационния център – беше споделен оперативен опит посредством разглеждане на теми като мрежи за набиране, трансгранични връзки и действия за подготовка за тероризъм.

Четвъртият доклад за чуждестранните бойци терористи (класифициран като EU Restricted), издаден през декември, обхваща всички съответни констатации на Евроюст през цялата година, неговите възгледи за наказателно-правния отговор на феномена чуждестранни бойци терористи, законодателните промени в държавите-членки, както и редица препоръки за Европейския съюз и за държавите-членки и последващи действия за Евроюст.

Евроюст също така произведе резюме на основните заключения от доклада за чуждестранни бойци терористи за 2015 г., който беше публикуван през 2016 г. като документ на Евроюст с ограничен достъп. Следвайки препоръките на докладите за чуждестранни бойци терористи за 2014 г. и 2015 г. за актуализация на правната рамка на ЕС за борба с тероризма и въз основа на неговия оперативен опит, през април Евроюст представи своя принос относно предложението за директива за борба с тероризма по време на среща в сянка на комисията LIBE.

Евроюст играе ключова роля за улесняване на съдебното сътрудничество между държавите-членки и трети държави, особено от Западните Балкани и регионите на Близък изток и Северна Африка (БИСА). Евроюст е създал точки за контакт в Алжир, Египет, Ирак, Израел, Йордания, Ливан, Палестинската автономия, Саудитска Арабия и Тунис. На 8 юни Евроюст участва в диалога между ЕС и Турция за борба с тероризма, който доведе до потвърден ангажимент за спешно ускоряване на общите усилия срещу заплахата от чуждестранните бойци терористи и потвърждение на решимостта на Турция да работи в тясно сътрудничество с Евроюст и с други съответни агенции на ЕС за борба с това явление.

Мрежата от национални кореспонденти на Евроюст по въпросите на тероризма послужи като главна точка за контакт за отговора на терористичните атаки в Брюксел през 2016 г. В рамките на един час след атентатите от 22 март, които включваха координирани самоубийствени атентати в метрото и в Брюкселското летище Завентем, оставяйки 32 души мъртви, а стотици ранени, Евроюст активира своята мрежа от национални кореспонденти по въпросите на тероризма, за да гарантира, че компетентните съдебни органи от всички държави-членки са на разположение денонощно, за да получат и обработят незабавно всяка спешна искане за или решение относно съдебно сътрудничество.

Активирането на мрежата улесни предоставянето на бърза и всеобхватна подкрепа на белгийското разследване на този голям терористичен акт, като предоставяше подкрепа и допълваше работата на национално ниво с фокус върху международното измерение на атаките и идентифицирането на престъпни мрежи и свързани престъпни дейности. Евроюст също така премина в активен дежурен режим, за да може да ре-

агира незабавно на всички искания за помощ и координация от страна на компетентните национални органи.

Разследването в Белгия разкри сложна терористична мрежа с връзки, както с други държави-членки, така и с нападенията в Париж, с атентатори-самоубийци, които се подкрепят от няколко лица, и с връзки с други тежки престъпления и мрежи, включващи трафик на оръжие и фалшифициране на документи. Човекът, видян в непосредствена близост до един от атентаторите-самоубийци на кадри от камера за видеонаблюдение, заснели нападението в метрото на Брюксел, е избягал минути преди взрива и е идентифициран като известен чуждестранен боец терорист в Сирия. Неговата ДНК, намерена в няколко „сигурни къщи“ и коли, използвани от терористичната мрежа, доведе до откриването на връзки с други държави-членки и на връзката му с нападателите в Париж.

Офисът на Федералната прокуратура на Белгия поиска спешна помощ от Евроюст за улесняване на взаимопомощ по наказателноправни въпроси, изпратена на друга държава-членка. Бързата реакция на Евроюст допринесе за идентифициране, в рамките на минимален период от време, на правилния орган, с който да си сътрудничи през границите, така че веднага изпълни искането и ускори обмена на информация на съдебно ниво.

Подкрепата на Евроюст осигури откриването и залавянето на един от съучастниците в атаките в Брюксел. Неговият арест се състоя на 8 април, в координация с ареста на същия ден на „мъжът с шапката“, който се вижда на камера за видеонаблюдение като атентаторът-самоубиец на летището, който избяга от местопребыванието.

Ръководство за химическите, биологическите, радиологичните и ядрените вещества и експлозиви (Ръководство за ХБРЯ-Е)

Ръководството за ХБРЯ-Е е редовно актуализирано от Евроюст продукт, който осигурява на практиците на ЕС специализирана мултисекторна правна подкрепа за разследвания и наказателни преследвания, свързани с транснационални престъпления, включващи химични, биологични, радиологични, ядрени вещества и експлозиви (ХБРЯ-Е).

То представлява преглед на основното европейско и международно законодателство, занимаващо се с ХБРЯ-Е, както и наднационални органи, системи и бази данни в областта на ХБРЯ-Е. През 2016 г. беше актуализирано.

2.1.2 Киберпрестъпност

Съдебното сътрудничество в областта на киберпрестъпността е изправено пред много различни предизвикателства, произтичащи най-вече от присъщия безграничен характер на това престъпно явление и от значителните законодателни различия, които съществуват на национално равнище. Евроюст подкрепи 60 казуса, 13 координационни срещи и осем СЕР, два от които са новообразувани.

В допълнение към оперативната подкрепа, другите дейности на Евроюст в областта на киберпрестъпността улесниха обмена на опит и експертиза сред националните практики в критични области, като сътрудничеството с доставчиците на интернет услуги, намиращи се в САЩ, и криптиране на данните.

Евроюст изпълнява ключова роля в създаването на общност от практики, специализирани в киберпрестъпността, и приветства създаването на EJTН. EJTН се състои от най-малко един национален представител на органите на съдебната власт с подходящ експертен опит на държава-членка.

EJTН ще улеснява и насърчава сътрудничеството между компетентните съдебни органи, като дава възможност за обмен на опит, добри практики и други съответни знания по отношение на разследването и наказателното преследване на киберпрестъпленията. Мрежата също така ще насърчава диалога между различните участници и заинтересовани страни, които играят роля в осигуряването на върховенството на закона в киберпространството. Евроюст е натоварен със задачата да предоставя подкрепа и да осигурява

Съдебен преглед на киберпрестъпността

През 2016 г. Евроюст стартира съдебен преглед на киберпрестъпността (СJM). СJM е документ на Евроюст с ограничен достъп, публикуван веднъж годишно и замислен като средство за отчитане, за подпомагане на практиките в разследването и наказателното преследване на казуси, свързани с киберпрестъпления. СJM очертава съответните законодателни промени в областта на киберпрестъпленията и киберсъвместимите престъпления. Освен това той осигурява широк набор от анализи на избрани национални съдебни решения по дела, свързани с киберпрестъпления, както и една глава по тема от интерес, разработен на базата на текущите дискусии или зараждащи се тенденции.

Две теми от общ интерес бяха обхванати в СJM, публикуван миналата година: решенията на съда в белгийския казус, свързан с Yahoo! и отдалечен достъп до данни или компютърна система.

сътрудничество с мрежата. През ноември първоначалното заседание на EJTН в Евроюст се фокусира върху техническите, правните и практическите пречки за криптиране и разследвания онлайн под прикритие.

Експертите на Евроюст участваха в срещите за електронни доказателства, организирани от Комисията, като последващи действия вследствие на заключенията на Съвета от 9 юни 2016 г. относно подобряването на наказателното правосъдие в киберпространството, в които бяха разгледани три области, целящи подобрения от практиките: осъществяване на взаимопомощ по наказателноправни въпроси, прякото сътрудничество с интернет доставчиците и механизмите за установяване на юрисдикция в киберпространството. Евроюст предложи своите наблюдения по отношение на общите предизвикателства, пред които са изправени практиките, както и най-добрите практики за преодоляване на тези предизвикателства, включително въпросите за прилагането на юрисдикцията в киберпространството.

Евроюст продължи да работи в тясно сътрудничество с други заинтересовани лица и институционални партньори, за да гарантира ефективността на разследванията и съдебните преследвания на казуси за киберпрестъпления. По-специално командирован национален експерт за киберпрестъпленията на Евроюст действа като създател на връзка между Евроюст и Европол, улесняваща обмена на информация, както и подкрепяща и координираща сътрудничеството с ЕСЗ.

В рамките на киберпрестъпленията на ЕМПАСТ – сексуална експлоатация на деца (CSE), Евроюст проведе анализ на казуси на Евроюст за онлайн CSE, очертавайки предизвикателствата в разследването и наказателното преследване на случаи на CSE, както и за решения и най-добри практики.

От януари до март 2016 г. прокурор по киберпрестъпността от САЩ беше командирован в Евроюст, за да работи с националните бюра и с ЕСЗ, да създава по-тясно оперативное сътрудничество с представителя на САЩ по проблемите на киберпрестъпленията и да повишава разбирането на системата на наказателното право на САЩ. И Евроюст, както и властите на САЩ, приветстваха тази инициатива, която доведе до много добри резултати.

Евроюст се присъедини към нарастваща коалиция на публични и частни структури в подкрепа на проекта „Без повече откупи“, който първоначално беше създаден от холандски органи, ЕСЗ и две частни фирми киберзащита. Целта на проекта е активното подпомагане на пострадалите от рансъмуер чрез наличните ключове за разшифроване, открити в хода на наказателното разследване.

Евроюст е член на Управителния комитет на проекта за киберпрестъпления, инициран от Световния икономически форум през 2015 г. с цел засилване на публично-частното сътрудничество в борбата с киберпрестъпността. В рамките на този проект, през 2016 г. бяха публикувани „Препоръки за публично-частно партньорство срещу киберпрестъпленията“.

Г-н Бранислав Бохачик, прокурор, Главна прокуратура на Словашката република, заяви:

Създаването на EJTN е изпълнението на дългогодишно желание на практиците. В тази мрежа те ще могат да споделят своя опит и експертни знания и да работят в тясно сътрудничество с колегите си от държавите-членки на ЕС, за да се справят с многобройните предизвикателства, пред които са изправени по време на разследването и наказателното преследване на киберпрестъпления и киберсъвместими престъпления като криптиране.

2.1.3 Контрабанда на мигранти

Държавите-членки продължиха да изпитват сериозни предизвикателства, произтичащи от рязкото повишаване на контрабандата на мигранти, и се обърнаха за помощ към институциите и агенциите на ЕС за установяване и прилагане на нови и по-ефективни пътища за справяне с тази безпрецедентна хуманитарна криза. Евроюст поднови усилията си за засилване на способността на държавите-членки за разбиване и наказателно преследване на ОПГ зад мрежите за контрабанда и трафик.

Евроюст регистрира 65 случая, което е леко увеличение в сравнение с 2015 г., в разгара на хуманитарната криза,

проведе 12 координационни срещи и подкрепи 11 СЕР, пет от които бяха новоучредени. Един СЕР включваше трета държава (Сърбия). Използването на съвместни екипи за разследване на казусите за контрабанда на мигранти и участието на трети държави в СЕР бяха темите на годишната среща на експертите от СЕР (вж. раздели 1.4 и 6.2).

Евроюст поддържа държавите членки на първа линия, изправени пред значителен миграционен натиск на външните си граници. Дейностите, извършвани в местата на горещите точки, са фокусирани предимно върху идентифициране, регистриране и проверка на мигрантите. Евроюст не присъства физически в горещите

Компетентност по казус, свързан с нелегален трафик на мигранти.

През август 2015 г., един изоставен камион е намерен недалеч от магистрала в Австрия, в близост до границата с Унгария. Телата на 71 имигранти са открити вътре. Този инцидент веднага предизвика разследвания в Унгария и Австрия. Четирима заподозрени български граждани и едно заподозряно лице от Афганистан, всички принадлежащи на ОПГ, занимаваща се с контрабандата на мигранти, бяха идентифицирани и арестувани в Унгария няколко дни по-късно. Предполагаемите организатори на престъпленията бяха арестувани по-късно в Германия и казусите също така бяха повдигнати срещу заподозрени лица в България и Сърбия.

За да се гарантира бързо съдебно сътрудничество между засегнатите страни, унгарските органи поискаха помощ от Евроюст. Координационна среща, предшествана от оперативна среща в Европол, бяха организирани в рамките на 48 часа от подаване на искането. На координационната среща на Евроюст, стана ясно съществуването на повече от 10 текущи разследвания в Германия във връзка с планирано транспортиране на мигранти, организирано и проведено от една и съща ОПГ, като беше подчертана необходимостта от сътрудничество и обмен на информация. Беше обмислена СЕР между Унгария, Австрия и Германия. Независимо от това, участниците се съгласиха, че сътрудничеството, основаващо се на искания за взаимопомощ по наказателноправни въпроси, е по-подходящо. Австрия вече е изпратила няколко искания за взаимопомощ по наказателноправни въпроси на Унгария и е издала ЕЗА както за Унгария, така и за България.

След координационната среща Евроюст наблюдаваше и улесняваше изпълнението на исканията на Унгария за взаимопомощ по наказателноправни въпроси, изпратени на Сърбия, Словашката република и Италия, за събиране на информация и доказателства, свързани с казуса. Правна пречка, свързана със запазването на данните, възникна при изпращането на искане за предоставяне на телекомуникационни данни от Унгария на Словашката република. Поради отмяната на Директивата за запазване на данни от Съда на ЕС през 2015 г., към момента на инцидента в Словашката република не е било в сила никакво законодателство за запазване на данните. След влизането в сила на ново законодателство в Словакия със срок на запазване от шест месеца през януари 2016 г. националните органи, с помощта на Евроюст, успяха да гарантират своевременното изпълнение на искането.

За да се избегнат евентуалните конфликти на юрисдикция, които биха могли да възникнат, ако се извършват няколко паралелни разследвания и са издадени заповеди за арест, Евроюст гарантира, че е договорена ефективна стратегия за казусите. Поради широко разпространените дейности на ОПГ, разделянето на задачите беше необходимо за успешното наказателно преследване. Тъй като разследванията показваха, че предполагаемите убийства и контрабандата на хора са се състояли на територията на Унгария, беше обсъдено прехвърляне на наказателното преследване от Австрия, тъй като съсредоточаването на съдебното производство в една държава-членка би подобрило ефективността и стабилността на казуса срещу членовете на ОПГ. Паралелното разследване продължи до ноември 2015 г., когато се извърши прехвърлянето на австрийското съдебно производство, а унгарските органи се съгласиха да проведат наказателно преследване по всички аспекти. За тази цел доказателствата, събрани в Австрия, включително експертни становища, аутопсии и ДНК тестове, бяха представени за използване в унгарското производство. Същевременно Австрия прехвърли производството в друг свързан казус на унгарските органи. Германските органи трябваше да проведат наказателно преследване срещу арестуваните в Германия контрабандисти на хора. За да подпомогнат разграничението между шофьорите и организаторите в рамките на ОПГ, унгарските органи предоставиха на германските си колеги законовите разпоредби, въз основа на които бяха повдигнати унгарските наказателни обвинения. До края на 2016 г. както унгарското, така и германското наказателно производство, бяха на ниво досъдебна фаза.

точки, но е създал специализирани точки за контакт за съдебно сътрудничество в Гърция и Италия в подкрепа на горещите точки и за насочване на съответната информация и казуси на националните бюра на Евроюст за последващи действия и координация на равнище ЕС.

Тематичната група за борба с контрабандата на мигранти, създадена през 2015 г., оказва съдействие на практики, които се занимават с трансграничната контрабанда на мигранти. Евроюст изготви анализ на националната съдебна практика на контрабандата на мигранти и свързаните с нея престъпления в Испания, Италия и Франция, като идентифицира правните и практическите предизвикателства в разследването и в наказателното преследване, както и най-добрите практики. Евроюст събира информация и разработва инструменти за практиките относно приложимото национално законодателство за контрабандата на мигранти и свързаните с нея престъпления в държавите-членки, включително силните и слабите страни на теза закони, с цел подпомагане на практиките в разработването на ефективни стратегии за наказателно преследване. Евроюст също така подкрепи Комисията в оценката на законодателството на ЕС за улесняване на незаконната миграция, т. нар. „Водещ пакет“, чрез предоставяне на данни от перспективата на наказателното преследване.

През февруари, Евроюст проведе тактическа среща на тема *Съдебни предизвикателства, произтичащи от контрабандата на мигранти*. Участниците представиха общ поглед върху оперативното сътрудничество между европейските партньори в борбата срещу контрабандата на мигранти, както и върху опита на точките за контакт и магистратите за връзка, изпратени в други държави-членки, както и в най-горещите точки в Италия и Гърция. Беше поставен акцент върху споделянето на информация, събирането и допустимостта на доказателствата и други практически проблеми, които засягат съдебното сътрудничество. Те обсъдиха и въпроси, свързани с писмените и устни преводи, които причиняват сериозни затруднения за националните органи, напр. при определянето на сертифицирани и надеждни писмени и устни преводачи за редки говорими езици и диалекти, използвани от мигрантите и ОПГ, включително високите цени и големия обем на доказателствата. В един пример, обсъден по време на срещата, прокурорът не е могъл да използва доказателства (подслушвания на телефонни разговори) от друга държава-членка, тъй като преводът щял да породи огромни разходи, средствата за които не са били налични. Липсата на средства за превод на досъдебно задържане, възлизащи на обща стойност над 350 страници, също беше фактор в комплексни казуси на контрабандата на мигранти, регистрирани в Евроюст. Преводът е от съществено значение за започване на разследване в техните юрисдикции. В резултат на това, не всички държави-членки са започнали разследвания. Доклад за резултатите от заседанието е публикуван като документ на ЕС № 9456/16.

През април Евроюст събра съдебните и правоприлагащите практики от Франция, Великобритания, Белгия и Холандия на оперативно заседание за контрабандата на мигранти в региона на Северно море. Участниците наблегнаха на необходимостта от подобряване на обмена на информация, за да се улеснят финансовите

разследвания, насочени към изземване на значителни печалби, генерирани от контрабандни дейности, за повишаване на вниманието върху използването на фалшиви и подправени официални документи, както и за подобряване на операциите по трансграничното наблюдение за по-добро локализиране на престъпления, свързани с контрабанда, и изграждане на по-силни казуси на наказателно преследване.

Евроюст продължи да работи за увеличаване на оперативното сътрудничество с трети държави и други институционални партньори, и участва в контактната група на Комисията на агенциите на ЕС относно трафика на мигранти.

Делегация на EUNAVFOR MED на високо равнище посети Евроюст през юли, като обсъди дейността си с Колегията, обмени мнения относно съдебните аспекти и качеството на обмена на информация, както и допълнително проучени начини за укрепване на техните взаимоотношения в рамките на Декларацията за разбирателство, подписана през октомври 2015 г. Редовни срещи се провеждаха с Европол за обсъждане на участието в казуси с висок приоритет и напредък със съвместните оперативни екипи (COE) „Маре“. Евроюст участва в дейностите по EMPACT FII (Улеснена незаконна имиграция).

2.4.1 Трафик на хора

Подкрепата на Евроюст за националните разследвания и преследвания на трафика на хора се увеличава. Евроюст регистрира 93 казуса и проведе 33 координационни срещи. За първи път две латиноамерикански страни, Колумбия и Парагвай, са включени като страни, към които е отправено искане в казусите. Значително увеличение се наблюдава при използването на съвместни екипи за разследване: 32 CEP са активни в казуси, свързани с трафика на хора (21 през 2015 г.), 19 от които са новообразувани през 2016 г.

Евроюст съчета своята оперативна подкрепа със стратегически дейности за повишаване на ефективността на международното съдебно сътрудничество и за укрепване на партньорството си с други институции и агенции на ЕС, с цел оптимизиране на действията и оптимизиране на ресурсите в борбата срещу трафика на хора.

През мес. юни координаторът на ЕС за борба с трафика посети Евроюст, за да обсъди влиянието на националните закони, които криминализират крайните потребители, потребителите на услуги или дейности, произтичащи от експлоатацията на жертви на трафика съгласно член 18 от Директивата за борба с трафика на хора 2011/36/ЕС. Тя също така представи на Колегията констатациите на доклада на Комисията относно напредъка, постигнат в областта на трафика на хора и *Изследване на съдебната практика, свързана с трафика на хора с цел трудова експлоатация*, който беше публикуван през октомври 2015 г.

Евроюст даде своя принос за *Стратегията на ЕС за трафика на хора* за периода след 2016 г., която следва *Стратегията на ЕС за премахване на трафика на хора в периода 2012-2016 г.* Евроюст идентифицира следните приоритети: подобряване на съдебното сътрудничество

в казусите, свързани с трансграничен трафик на хора, включително сътрудничество с трети държави; проучване на връзките между трафика на хора и контрабанда на мигранти; и разглеждане на характеристиките на казусите, свързани с трафика на хора, свързани с жертви деца.

Евроюст поддържа проекта *Работа в екип! Укрепването на мултидисциплинарното сътрудничество срещу трафика с цел трудова експлоатация* и беше модератор на семинара *Наказателно преследване на трафика на хора с цел трудова експлоатация*. В резултат от това беше създадено ръководство за експерти по мултидисциплинарно сътрудничество срещу трафика на хора с цел трудова експлоатация, което призовава за използване на подкрепата, която Евроюст може да предложи на прокурори, занимаващи се с трансгранични казуси на трафика на хора.

Евроюст също допринесе за доклада, който последва семинара на мрежата на експертите от агенциите в областта на правосъдието и вътрешните работи (ПВР), организиран от Агенцията на Европейския съюз за основните права (FRA) през април, за жертвите на тежката и организираната престъпност *Как могат агенциите в областта на правосъдието и вътрешните работи да подобрят въздействието на своята работа във връзка с жертвите на тежката и организираната престъпност?* Евроюст подчерта значението на защитата не само на жертвите на трафик на хора, но и на техните семейства в страната им на произход, както и повишаване на информираността на прокурорите за жертвите.

2.1.5 Измами

Казусите, свързани с измами, представляват най-голям брой регистрирани казуси (654), които включват координационни срещи (44), координационни центрове (5) и съвместни екипи за разследване (35, като 9 от тях са новообразувани). Евроюст поддържа националните органи чрез предоставяне на експертния си опит, особено в областта на борбата с измамите с ДДС и данъчната престъпност, както и запазването на правата върху интелектуалната собственост.

Казусите, свързани с измами с ДДС (т. нар. „верижна измама“) са особено сложни и включват измамници търговци, които внасят и изнасят стоки, освободени от ДДС, през различни държави-членки. На всеки етап от тази измамна търговия се добавя ДДС (понякога до 25 на сто), като дружествата, участващи в схемата, след това изчезват. Крайният износител изисква възстановяване на ДДС от държавата и след това изчезва.

Сътрудничеството със заинтересовани лица и институционални партньори продължава. През юли Евроюст и Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO), известна преди като Службата за хармонизация на вътрешния пазар (ОНИМ), подписаха Меморандум за разбирателство (МР), за да разширят съществуващото плодотворно сътрудничество за подпомагане на европейските прокурори, които работят с казуси, свързани с нарушения на правата върху интелектуалната собственост. Меморандумът за разбирателство дава възможност за по-нататъшното развитие на

конкретни проекти за сътрудничество, като напр. съвместни семинари, обучение и разузнаване в подкрепа на прокурорите. В допълнение към това, Меморандумът за разбирателство засилва капацитета на Европейска мрежа от прокурори за интелектуална собственост (EIPPN).

През октомври Евроюст, в сътрудничество със словашкото председателство на ЕС, проведе тактическа среща, *Съдебно сътрудничество по въпросите на данъчната престъпност*, с високопоставени прокурори, специализирани в борбата с измамите от държавите-членки, Швейцария и САЩ (вж. раздел 4.2).

Евроюст участва в публичното изслушване на Европейския парламент на тема: *Срещу прането на пари и укриването на данъци: Кой гарантира спазването на правилата и ги налага?*, проведено през ноември.

Евроюст стана член на Консултативния съвет на заинтересованите страни на Коалицията за координация на престъпленията в областта на интелектуалната собственост, която беше създадена в рамките на Европол през юли 2016 г. с цел обединяване на заинтересованите страни от публичния и частния сектор и създаване на взаимодействие между действията, предприети от различни лица, участващи в борбата срещу престъпленията срещу интелектуалната собственост.

Стратегия за случаи на корупция, съгласувани на срещата на II ниво

Испанското разследване на корупцията и свързаното с нея изпиране на пари в международни търговски операции започна през 2013 г. вследствие на искане на взаимопомощ по наказателноправни въпроси от Люксембург, в което се посочва, че част от престъпната дейност в тази държава-членка би могла да бъде ръководена от Испания. Незаконните практики включват публични институции в Ангола и публични и частни компании в Испания. Предполагаше се, че престъпленията бяха извършени от ръководители на испанско публично дружество, на което е било възложено да предоставя превозни средства, униформи и други доставки на националната полиция на Ангола. През октомври 2014 г. съдията-следовател в Люксембург официално приключи казуса и го предаде на испанските органи като спонтанен обмен на информация съгласно член 7 от Конвенцията за взаимопомощ по наказателноправни въпроси от 2000 г.

Разследванията в Люксембург и Испания разкриха, че органите на Ангола са платили повече от 150 милиона евро на испанската компания чрез банкова сметка в Китай.

Въпросното испанско дружество обаче е осигурило на Ангола само полицейски доставки, оценени на приблизително 50 милиона евро. Оставащите 100 милиона евро са присвоени от лица в Ангола и Испания. Заподозрените лица създават мрежа от банкови сметки и дружества параван в Ангола, Европа и Азия, за да скрият крайната дестинация на откраднатите пари, следвайки класическия модел на изпиране на пари в последователни етапи: поставяне, наслойване и интеграция.

За да съберат свидетелски показания и информация за банковите сметки, използвани в Ангола, испанските органи изпращат искане за взаимопомощ по наказателноправни въпроси до Ангола през февруари 2015 г. въз основа на Конвенцията на ООН срещу корупцията от 2003 г. Тъй като банките и физическите лица в различни европейски страни също са били предполагаеми участници в престъпленията, испанските органи се обърнаха към Евроюст през юни 2015 г., първоначално търсейки информация за състоянието на изпълнението на исканията за взаимопомощ по наказателноправни въпроси, издадени преди това на Люксембург, Белгия и Швейцария съгласно Конвенцията на ОИСР относно борбата с подкупването на чуждестранни държавни служители в международни бизнес сделки.

Испанското национално бюро проведе среща на **II ниво** с белгийското национално бюро и швейцарския прокурор за връзка, за да се договорят за стратегия за сътрудничество. В резултат на това Евроюст улесни бързото изпълнение на няколко искания за взаимопомощ по наказателноправни въпроси за Швейцария и Белгия, за да получи информация за банкови сметки, притежавани от заподозрени и незабавно да замрази сметките. С напредването на казуса и събирането на повече доказателства през октомври 2015 г., Испания подаде искания за взаимопомощ по наказателноправни въпроси на Франция, Италия, Португалия и Обединеното кралство. За да определи оставащите нужди от сътрудничество, Евроюст предостави анализ на прилагания модел на изпиране на пари и на участващите заподозрени, както и преглед на състоянието на изпълнение на исканията.

Евроюст помогна на испанските органи, когато беше издадено допълнително искане за взаимопомощ по наказателноправни въпроси до Ангола, съдържащо молба до анголските органи за повдигане на обвинения срещу четирима заподозрени лица. За да се подобри изпълнението на първоначалните и допълнителните искания за взаимопомощ по наказателноправни въпроси, португалското национално бюро препоръча съдействието на анголския прокурор, който е точка за контакт за международно съдебно сътрудничество за Общността на португалоезичните държави (CPLP). Това действие доведе до успешно сътрудничество с анголските органи, като от октомври 2016 г. исканията за взаимопомощ по наказателноправни въпроси са били изпълнени.

В резултат на успешното разследване и международното съдебно сътрудничество чрез Евроюст бяха открити съдебни производства срещу някои от заподозрените лица в Испания през 2016 г.

2.1.6 Корупция

Корупцията подкопава доверието в публичния и частния сектор. Евроюст се ангажира да подкрепя прокурорските и съдебни органи на държавите-членки в техните усилия за борба с корупцията, и работи със 74 казуса, свързани с корупция, като проведе 15 координационни срещи и подкрепи 2 съвместни екипа за разследване, единият от които беше новоучреден.

За да информира потенциалните оперативни партньори на работата на Евроюст в областта на корупцията, Евроюст беше домакин на посещения на представители от Мрежата на ловците на корупция, както и на два украински органа, Националното бюро, държавната агенция за правоприлагането, която е отговорна за разследване на корупционни престъпления на висши държавни служители в тяхната компетентност, както и на офиса на специалната антикорупционна прокуратура, отговаряща за провеждането на наказателно преследване по казуси, разследвани от Националното бюро.

Евроюст участва като наблюдател в работата на мрежата КАРИН и в платформата на службите за възстановяване на активи (ARO) съответно от 2004 г. и 2008 г.

2.1.7 Трафик на наркотици

Евроюст обработва значителен брой казуси, свързани с трафик на наркотици (254), който включват координационни срещи (41), координационен център (1), както и съвместните екипи за разследване (24, 13 от които са новообразувани). Евроюст, в тясно сътрудничество с институционални партньори, работи за укрепване на способността на държавите-членки за ефективно справяне с възникващите заплахи в областта на новите психоактивни вещества (NPS), както и контролираните доставки.

През ноември, Евроюст и ЕЦМНН публикува доклад, озаглавен *Новите психоактивни вещества в Европа: законодателство и прокуратура – настоящи предизвикателства и решения*. Докладът има за цел да помогне на националните органи, сблъскващи се с бързото развитие на европейския пазар на NPS, което ги изправя пред предизвикателството да намерят подходящи и ефектив-

ни механизми за контрол. В доклада се съчетава оперативния опит на Евроюст в свързаните с наркотиците трансгранични съдебни дела и анализ на решение на Съда на Европейския съюз от 10 юли 2014 г. за лекарствени продукти (Обединени казуси C-358/13 и C-181/14), с лекарствения мониторинг и аналитични възможности на ЕЦМНН.

Евроюст предоставя съвети на националните органи относно конвертирането на информацията, събрана по време на контролирано доставяне на доказателства, и улеснява обмена на информация и документи вследствие на искания за взаимопомощ по наказателноправни въпроси. През октомври 2015 г. Колегията проведе тематична дискусия на законовите изисквания и оперативни въпроси, свързани с извършването на контролирани доставки (вж. [Годишен доклад на Евроюст 2014 г.](#), стр. 60). Евроюст продължи да поддържа връзка със Съвета на Европа и Европол за идентифициране на възможните съвместни действия, и сподели своя доклад *Правни и оперативни въпроси, идентифицирани от Евроюст в контролирани доставки* в рамките на проекти, свързани с ЕМРАСТ. Евроюст допринася за изготвянето на наръчник по контролирани доставки, който е инициатива на групата „Помпиду“ (Съвета на Европа), и който се очаква да бъде публикуван през 2017 г.

2.1.8 Организиран престъпление против собствеността, извършени от МОПГ

Категорията на организираните престъпления против собствеността (ОПС), извършени от мобилни организирани престъпни групи (МОПГ), покрива широк спектър от престъпления, като напр. престъпления с моторни превозни средства, кражба на метал, джебчийство, грабеж и серийни кражби. Евроюст поддържа 199 казуса, 19 координационни срещи и 12 съвместни екипа за разследване, четири от които са новообразувани. Евроюст проведе два координационни центрове, които разгледаха престъпления с моторни превозни средства.

Тригодишна програма, разработена съвместно от Евроюст и Испания в рамките на една оперативна дейност, част от проекта ЕМРАСТ на ОПС, завърши със семинар през юни, организиран от Евроюст, на който присъстваха експерти по разследване и наказателно преследване на ОПС, включително представители на националните съдебни и правоприлагащи органи на държавите-членки, Норвегия и Исландия, Комисията, CEPOL и Европол. Целите на семинара бяха да се повиши информираността сред правоприлагащите служители, прокурори и съдии за уникалните аспекти на разследването и наказателното преследване на ОПС и МОСГs, да се обменят мнения относно възможните вратички в закона и практически трудности, и да се определят най-добрите практики.

Окончателният доклад, издаден през декември, обобщава дискусията и констатациите, както и заключенията на тригодишната програма. В доклада се констатира, че докато никакви съществени пропуски в законодателството изглежда не засягат разследванията и наказателните преследвания на ОПС, националните органи следва да преразгледат настоящите си практики и стратегии, особено по отношение на ресурсите и методите, използвани в сложни разследвания на други сериозни организирани престъпления (напр. съдебни доказателства (ДНК) или специални разузнавателни средства (напр. прихващане на съобщения), както и да повишат нивото на международно сътрудничество, включително с Евроюст и Европейската съдебна мрежа.

2.1.9 PIF престъпления

Оперативната подкрепа на Евроюст в казусите, занимаващи се с престъпления, които пряко или косвено засягат или могат да засегнат финансовите интереси на ЕС (PIF престъпления) остават на същите нива като през 2015 г., с 11 координационни срещи и 5 CER, един от които е новоучреден, въпреки че броят на регистрираните PIF казуси през 2016 г. е намалял от 69 на 41. В статистиката на Евроюст измамата с ДДС се разглежда като отделна категория.

2.2 Работата по казуси на Евроюст за престъпни организации от мафиотски тип.

От 2012 г. повече от 145 казуса на Евроюст са разгледали италиански ОПГ от мафиотски тип, като Коза Ностра, Камора и Ндрангета. Работата по казусите в Евроюст потвърждава транснационалното измерение на италианските ОПГ от мафиотски тип, които през годините са консолидирали глобални партньорства с други престъпни групи от цял свят, работещи по-специално в областта на трафика на хора и прането на пари.

В допълнение към изпирането на приходите от незаконни дейности, извършвани в Италия, в чужди страни, тези ОПГ са масово проникнали в легалната икономика на много държави-членки, като напр. Испания (особено предпочитана от италианската Камора), Холандия, Румъния, Франция, Германия и Обединеното кралство, включително чрез присъствие в тези държави-членки на опасни италиански бегълци, заедно с техните мрежи от

партньори и организатори. Тези инфилтрирания обикновено се извършват директно от сътрудници на ОПГ или с помощта на тяхно подставено лице чрез инвестиции в недвижими имоти и участие в обществени или частни договори, по-специално в областта на строителството, комуналните услуги и изхвърлянето на отпадъци.

Според италианското наказателно законодателство „участието в престъпна организация“ е самостоятелно престъпление, наказуемо с дългосрочни присъди съгласно членове 416 и 416bis на италианския Наказателен кодекс, както се изисква от член 2 от Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета относно борбата с организираната престъпност. Не всички държави-членки обаче са приели подобни разпоредби, криминализиращи „участието в престъпна организация“ като отделно нарушение. Когато те са направили това, степента на прилагането

и санкциите, свързани с тези престъпления, варират значително, както и възможността и изискванията за прилагане на специални разузнавателни средства, като напр. подслушване.

Опитът показва, че наличието на различни правни дефиниции и липсата на еквивалент на член 416bis от Наказателния кодекс на Италия, доведе до сериозни правни и оперативни пречки за ефективното съдебно сътрудничество.

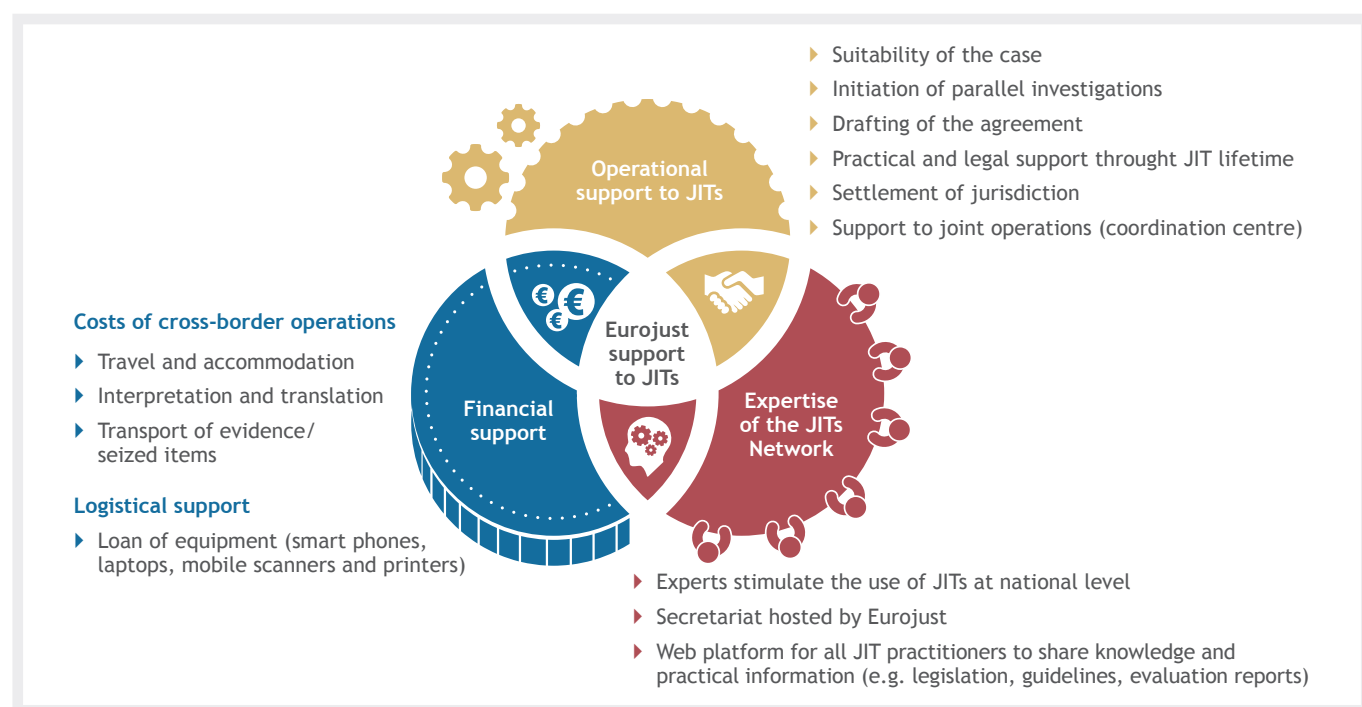
Евроюст подкрепя успешни операции чрез идентифициране на съдебни предизвикателства и предлагане на решения, включително повишаване на използването на СЕР, като се вземат предвид различните правни рамки и подходи на наказателно преследване към италианските ОПГ, съществуващи на национално равнище. Италианските органи, с подкрепата на италианското бюро на Евроюст, са информирали колегите си в държавите-членки, засегнати от конкретната заплаха от италиански ОПГ от мафиотски тип, работещи на тяхна територия, както и подпомагала при определянето и събирането на доказателства относно предпоставката за престъплението (често пране на пари) и обсъдиха и се договориха за координирани оперативни средства за разбиване на тези групи, като се използват специални разузнавателни средства, като напр. подслушвания, а по-отскоро – СЕР. Няколко казуса, регистрирани от италианското национално бюро, са в ход. Един пример за казус, успешно подкрепен от Евроюст, показва предизвикателствата.

Италианска разследване на ОПГ, свързано с Камората, включваше търговия на всички видове фалшифицирани стоки (напр. електрически генератори, моторни триони, пробивни чукове и облекло). Незаконните продукти бяха произведени в Китай, като фалшиви етикети на известни фирми са поставени в Италия. Стоките бяха разпространени по целия свят чрез пристанището на Неапол.

В допълнение, електрическите уреди и инструменти, търгувани от ОПГ, не отговаряха на стандартите на ЕС за безопасност. Престъпната дейност е била силно печеливша (напр. цената на електрически генератор, произведен в Китай за 35 EUR, се продаваше за 400 EUR, докато легитимната марка би струвала 1 250 EUR). ОПГ беше базирана в околностите на Неапол, но нейните незаконни операции се простираха в повече от двадесет страни в Европа, както и в Австралия и Исландия.

Координираните усилия на Евроюст помогнаха на италианските и другите национални органи да пресъздадат ОПГ и да постигнат общо разбиране за това как тя оперира на национално равнище. Бяха съгласувани съвместна оперативна стратегия и координирани действия. Стратегията беше насочена към откриване и провеждане на национални разследвания за пране на пари в паралел с първоначалните разследвания за участие в ОПГ от мафиотски тип, проведени в Италия. Евроюст поддържаше паралелните национални разследвания и изпълнението на повече от 30 италиански искания за взаимопомощ по наказателноправни въпроси. Успешното приключване на операциите, координирани чрез Евроюст, с аналитична подкрепа на Европол, завършиха с едновременни действия, проведени в седем държави-членки (Чешката република, Германия, Испания, Франция, Италия, Швеция, Обединеното кралство), което доведе до ареста на 67 лица, претърсването на 143 склада и изземване на повече от 800 тона фалшиви материали и възстановяване на активи, надхвърлящи 11 милиона евро.

Евроюст се запозна с Резолюцията от 25 октомври 2016 г. на Европейския парламент за борба с корупцията и проследи резолюцията за CRIM, изискваща от Комисията да представи доклад за оценка на транспортирането на Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета относно борбата с организираната престъпност.

Операция Avalanche: поглед отблизо

Ключови заплахи

Германско разследване на ОПГ, наречено Avalanche, участваща в дейности, свързани със зловреден софтуер, фишинг и спам, започнали през 2012 г. след като вълна от криптиращ рансмуер заразява значителен брой компютърни системи, блокирайки достъпа на потребителите. Разследването разкри съществуването на високоразвита техническата инфраструктура, която е използвана, за да заразява милиони частни и бизнес компютърни системи със злонамерен софтуер (напр. банкови троянски коне и рансмуер), което позволява на престъпниците, работещи в мрежата, да събират пароли на банкови сметки и електронна поща.

С тази информация престъпниците са били в състояние да изпълняват банкови преводи от сметките на жертвите. След това приходите са били пренасочвани към престъпниците чрез инфраструктура, която е специално създадена, за да запази приходите от престъпната дейност. В допълнение към стартирането и управлението на масови атаки на зловреден софтуер в световен мащаб, мрежата Avalanche е използвана за кампании за набиране на мулета на пари. Инфраструктурата Avalanche е създадена по начин, който е силно устойчив срещу действия по премахвания и правоприлагане (чрез така наречената технология „двоен бърз поток“).

Евроюст и Европол

Необходимостта от широко международно сътрудничество възникна през 2015 г. Германските органи по наказателното преследване и правоприлагане се обърнаха към Евроюст и Европол за подкрепа. Докато към този момент са били проведени определени действия срещу мрежата, не е било създадено широкообхватно сътрудничество, нито са установени извършителите.

Няколко оперативни и координационни срещи, която събраха голям брой държави-членки и трети държави, включително САЩ и Азербайджан, бяха проведени в рамките на Европол и Евроюст, с тясното сътрудничество на двете агенции. Преди окончателната координационна среща, в Евроюст се проведе среща на II ниво, на която присъстваха изключително прокурори и служители на реда от Германия и САЩ, с ограничена група от страни, които нямаше да присъстват по време на следващата координационна среща. Оперативните и координационни срещи послужиха за планиране на

Евроюст подпомогна работата на участващите съдебни органи чрез картографиране на законовите изисквания за ефективно постигане на необходимите интервенции, както и улесняване на изготвянето и навременното изпълнение на изпратените искания.

ЕСЗ подкрепи разследването чрез улесняване на сигурен обмен на информация, осигуряване на по-задълбочен анализ и съвременна цифрова съдебна поддръжка и насърчаване на сътрудничеството между правоприлагащите органи и частните партньори.

съвместен глобален ден на акция и за изясняване на правните въпроси и понятия, свързани с тази форма на киберпрестъпност.

Въздействие

Инфраструктурата Avalanche се използва от 2009 г. насам, което води до нанасянето на щети на стойност 6 милиона евро в концентрирани кибератаки на системи за онлайн банкиране само в Германия. В допълнение, паричните загуби, свързани с малуер атаки по мрежата на Avalanche се оценяват общо на стотици милиони евро в световен мащаб, въпреки че точните изчисления бяха трудни, поради големия брой семейства зловреден софтуер, управлявани чрез платформата. Първоначално беше предвиден ден на акция за 2015 г. Този ден на акция беше отложен за края на 2016 г., за да даде възможност за установяване на извършителите чрез тясно сътрудничество с властите на САЩ.

Въпреки че първоначални опасения за суверенитета бяха предизвикани от факта, че сървърите, подлежащи на сваляне, са разположени в различни юрисдикции, дискусиите между съответните органи решиха проблема. По същия начин бяха изразени мнения, че съгласно законодателството на различни страни-участнички изземването на така наречените неродени домейни няма да е възможно. Командиран национален експерт на Евроюст за киберпрестъпленията информира националните органи, че в този случай няма да се породи проблем, тъй като състоянието на въпросните домейни ще се промени от нероден на роден до времето, когато се проведе дейността. Неговата консултативна роля спрямо националните бюра и националните органи продължи през целия период на разследването. Освен това той предостави данни за контакт със съдебните органи в страни извън мрежата на контакти на Евроюст.

Частния сектор

Беше стартирано сътрудничество с няколко дружества с нестопанска цел и партньори от частния сектор, даващо възможност за анализ на над 130 ТВ прихващани данни и определяне на структурата на сървъра на бот мрежата, което доведе до изключването на сървъри и рухването на цялата престъпна мрежа. Партньорите включваха германския *Fraunhofer-Institut für Kommunikation, Informationsverarbeitung und Ergonomie*,

фондацията Shadowserver, длъжностно лице от последна инстанция и интернет корпорацията за присвоени имена и адреси (ICANN). Други партньори, като Интерпол и Иберо-американската мрежа за международно правно сътрудничество (IberRed), също изиграха важна роля, особено при подготовката на съвместния ден на акция. IberRed послужи като връзка с испаноезичните страни, главно в Южна Америка.

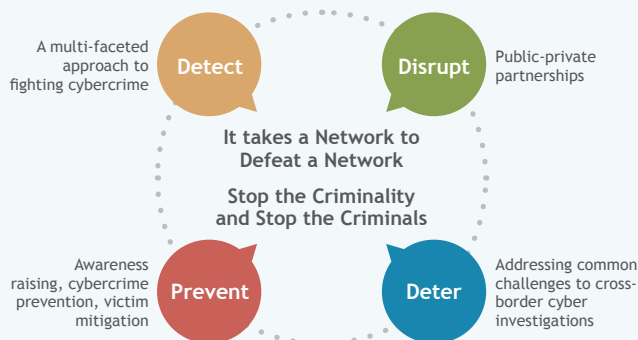
Резултати

В деня на акция през ноември 2016 г., Европол беше домакин на команден пост, в които Евроюст участва и предостави незабавна подкрепа на съдебните органи, участващи в деня на акция. В командния пост германският прокурор и полицейски служители работиха заедно с представители на участващите страни и частните партньори в индустрията, за да се гарантира успехът на подобна мащабна операция. Това глобална усилие за свалянето на мрежата включи решаващата подкрепа на прокурори и следователи от 29 страни.

Като първи резултат от това бяха арестувани пет лица, 37 помещения бяха претърсени и 39 сървъра бяха иззети. Жертвите на инфекции със зловреден софтуер са идентифицирани в над 180 страни. В допълнение, 221 сървър бяха изключени от мрежата чрез уве-

домления за злоупотреба, изпратени на хостинг доставчиците. Над 800 000 домейна, свързани с престъпната инфраструктура, бяха унищожени и бяха създадени специализирани уеб страници, които да помогнат на обществеността да премахне зловредния софтуер от компютрите си и да предотврати по-нататъшен незаконен достъп.

Поуки от практиката

За да помогне на участващите държави с техните разследвания, тясното сътрудничество между Евроюст и Европол в организирането на съвместни срещи спести както време, така и пари.

Тази операция показва, че само когато публични и частни субекти си сътрудничат в екип може да бъде свалена мащабна и сложна престъпна мрежа. Киберпрестъпленията наистина представляват глобален феномен и изискват сътрудничество между органите, което понякога се създава най-ефективно чрез внедряване в регионални мрежи от практики.

Зад всяко успешно предприятие за киберпрестъпления се крие бизнес модел. Чрез насочване към бизнес модела на мрежата Avalanche и намиране на начини за попречване на действията на извършителите и на техническата инфраструктура, както и идентифициране и подкрепа на жертвите, една от най-сложните мрежи за компютърни престъпления на последните години беше действително разбита. Операциите дадоха ценна информация за бизнес модела на киберпрестъпления. В същото време изграденото доверие между сътрудническите си публични и частни субекти ще бъде безценен актив в бъдещата борба с киберпрестъпността. От деня на акцията, подходът в казуса се разглежда като най-добрата практика между следователи и прокурори на киберпрестъпления.

Водещият прокурор, г-н **Франк Ланж**, заяви:

Наличието на надеждно и бързо международно сътрудничество отвъд традиционните средства за правна помощ беше от съществено значение за успеха на Avalanche. Евроюст и ЕСЗ играха важна роля в създаването на атмосфера на сътрудничество между съдебните участници и полиция. Организирането и провеждането на координационни срещи на Евроюст и оперативни срещи в Европол, както и по-нататъшното им подкрепа чрез изпращане на информация и искания до правилните получатели, положи основите за един наистина многонационален подход. Ние сме наистина благодарни.

Партньори на
Евроюст

3.1 Сътрудничество с Европол

Сътрудничеството беше подсилено чрез работата на управителните комитети на Евроюст-Европол по оперативни въпроси и по стратегически въпроси, на които бяха обсъдени редица теми, включително подкрепа на Евроюст за фокусните точки на Европол и съвместните дни за акция през 2016 г. въпросникът на CARIN за конфискация без основа обвинение, проекти за съхранение на данни, финансиране на СЕР и програмата за обмен. Съвместният Годишен доклад за 2015 г. беше представен на Съвета и на Комисията на 19 май.

Евроюст изследва стъпките за създаване на мост между Евроюст и центровете на Европол. На срещата на високо равнище на Евроюст-Европол беше дадена подкрепа за назначаване на представители на Евроюст на ЕСТС и EMSC, следвайки добрия пример на командированния в ЕС3 национален експерт на Евроюст за киберпрестъпленията.

Информация за планираните оперативни срещи в Европол и координационни срещи в Евроюст продължи да се обменя редовно. Европол присъства на 87 координационни срещи.

Евроюст допринесе за дейностите, извършвани в рамките на оперативните планове за действие (ОПД) във всички приоритетни области на престъпност на ЕМРАСТ и координационните точки. Евроюст участва като лидер, партньор-ръководител и участник в действия, предприети за повишаване на координирани разследвания

и преследвания, в рамките на ОПД и за определяне на съдебните предизвикателства и най-добрите практики. Колегията реши да рационализира ролята и задачите на своите точки за контакт към координационните звена, приважвайки ги в съответствие с новата структура, приета в рамките на Европол, и с оперативните и стратегически приоритети на Евроюст.

Евроюст придоби официално асоцииране с APATE (измами) и HYDRA (ислямски религиозно вдъхновен тероризъм), с което сведе общия брой на досиетата на Европол, поддържани от Евроюст, до 25.

Евроюст допринесе за стратегическите продукти, *Оценката на заплахата от тежка организирана престъпност (SOCTA)*, който предстои да бъде публикуван през 2017 г., както и за раздела, озаглавен присъди и наказания, плюс съответното статистическото приложение към *Доклад за ситуацията и тенденциите в развитието на тероризма (TE-SAT)*.

По инициатива на холандския председателя на Управителния съвет на Европол, съвместна среща на Управителния съвет и на Колегията на Евроюст се проведе през декември, за да се обсъдят общите мнения за сътрудничество, да се насърчи по-доброто разбиране на съответните мандати на Евроюст и Европол, както и да се засили допълняемостта за по-добро служене на националните органи.

3.2 Сътрудничество с OLAF

Евроюст и съвместните усилия на OLAF за борба с измамите, корупцията и други престъпления, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз, продължиха и подчертаха необходимостта от ефективен подход на много агенции към трансгранични казуси, особено чрез обмен на информация и взаимно участие. Служители на OLAF работиха с Евроюст по четири дела и участваха в четири координационни срещи.

Сътрудничеството беше постигнато чрез екип за връзка на Евроюст и OLAF, наред с другото, чрез редовния обмен на обобщения на казуси и съвместното обучение по практическо сътрудничество с употребата на казуси за демонстриране на практиките как сътрудничеството и най-добрите практики между OLAF и Евроюст помагат за защита на финансовите интереси на Европейския съюз.

Пътуващи презентации и семинари по маркетинг

Евроюст организира в сътрудничество със съответните национални органи *семинари по маркетинг* в Литва (май), България (юни) и Ирландия (юли) и една *пътуваща презентация* в Испания за насърчаване на задачите, работата и добавената стойност на Евроюст по оперативни въпроси, както и принаването на Евроюст като център на правната и съдебната експертиза в Европейския съюз.

Тези семинари бяха посетени от прокурори, съдии и/или правоприлагащи органи.

Евроюст и обучение

На тематичните срещи на Евроюст присъстват практики и позволяват споделянето на опит и най-добри практики. Тези срещи могат да се считат за практическо обучение. По-конкретно, Евроюст поддържа обучение по съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси въз основа на Меморандум за разбирателство, подписан с EJTН.

В рамките на програмата за обмен на EJTН, 16 прокурори/съдии от девет държави-членки (Белгия, България, Испания, Италия, Унгария, Австрия, Полша, Португалия, Словения) участваха в дългосрочни обучителни периоди (3 или 4 месеца) в националните бюра на Евроюст, подкрепящи тяхната оперативна работа. Евроюст също така организира едноседмична обучителна програма през април, която бе посетена от 27 прокурори/съдии от 17 държави-членки.

В допълнение, членове на националните бюра на Евроюст активно участваха в четири семинара на EJTН, в рамките на Проект I за наказателно правораздаване, „Международно съдебно сътрудничество по наказателни дела на практика: симулации на ЕЗА и взаимопомощ по наказателноправни въпроси“. Представителите на Евроюст в тези семинари контролират работата на практиците и предоставят информация за ролята на Евроюст.

В съответствие с Меморандума за разбирателство със СЕРОЛ и в контекста на оперативните планове за действие (ОПД) (ЕМРАСТ) за 2015 г., Евроюст поддържа курсове за обучение в различни области, като например: финансови разследвания и измами с акцизи, контрабанда на кокаин и героин, чуждестранни бойци терористи, фалшифициране на стоки и права върху интелектуалната собственост, трафик на хора и контрабанда на мигранти.

Съвместно със СЕРОЛ, EJTН и Секретариата на мрежата на СЕР, Евроюст продължи да участва в курса *Съвместни екипи за разследване*.

Освен това, в рамките на финансирания от ЕС проект IPA 2014 *Международно сътрудничество в правосъдието: Мрежа на Прокуратурата на Западните Балкани*, Евроюст осигури обучение и стана домакин на едноседмична учебна визита за практики от Западните Балкани през месец юли.

3.3 Отношения на Евроюст с трети държави и организации

Споразумения за сътрудничество

Евроюст има седем споразумения за сътрудничество в сила, след влизането в сила на споразумението за сътрудничество с Република Молдова на 21 октомври. Споразумения за сътрудничество бяха подписани с Черна гора на 3 май и с Украйна на 27 юни, като все още предстои да влязат в сила, и започнаха официални преговори за сключване на споразумение за сътрудничество с Албания.

Контакти се поддържат с Босна и Херцеговина, Бразилия, Грузия, Израел, Мексико, Сърбия, Тунис и Турция, за да проучат възможностите за засилване на сътрудничеството. В допълнение, беше оценено практическото прилагане на разпоредбите на действащите споразумения за сътрудничество. В този контекст бяха проведени редовни консултативни срещи с Швейцария и Норвегия.

Работа по казуси на Евроюст, включващи трети държави

Евроюст предостави помощ в 300 казуса, в които са участвали 61 различни трети страни, които основно се занимават с измами и пране на пари. Трети държави бяха представени на 50 координационни срещи, като най-честите участници бяха Швейцария, САЩ и Норвегия. Швейцария и Норвегия също така участваха в координационните центрове. Трети държави също участваха в 14 СЕР, подкрепяни от Евроюст (вж. точка 1.4).

Прокурори за връзка в Евроюст

Правното основание за командироване на прокурор за връзка е споразумение за сътрудничество. Евроюст има три командировани прокурора за връзка от Норвегия, САЩ и Швейцария.

Прокурорът за връзка за Швейцария регистрира 90 казуса, главно занимаващи се с мошеничество и измами, пране на пари и престъпления срещу живота, здравето или личната свобода, организира 5 и участва в 2 координационни срещи и в 2 координационни центъра. Прокурорът за връзка за Норвегия регистрира 65 казуса, главно занимаващи се с трафик на наркотици, трафик на хора, престъпления срещу живота, здравето или личната свобода и измами и участва в 10 координационни срещи и в 1 координационен център. Прокурорът за връзка за САЩ регистрира един казус на морско пиратство и участва в 12 координационни срещи. Тяхното присъствие в Евроюст и участието им в казусите е считано за полезно, тъй като могат да ускорят и улеснят съдебното сътрудничество между компетентните органи на държавите-членки и трети държави.

Точки за контакт на Евроюст в трети държави

Евроюст продължи да разширява своята световна мрежа от точки за контакт за съдебно сътрудничество в трети държави чрез добавяне на точките за контакт от Колумбия и Либия. В момента общо 41 трети държави имат точки за контакт в Евроюст. Чрез Евроюст, тези точки за контакт улесняват сътрудничеството между компетентните органи на държавите-членки и трети държави.

Maria Schnebli, Liaison Prosecutor for Switzerland

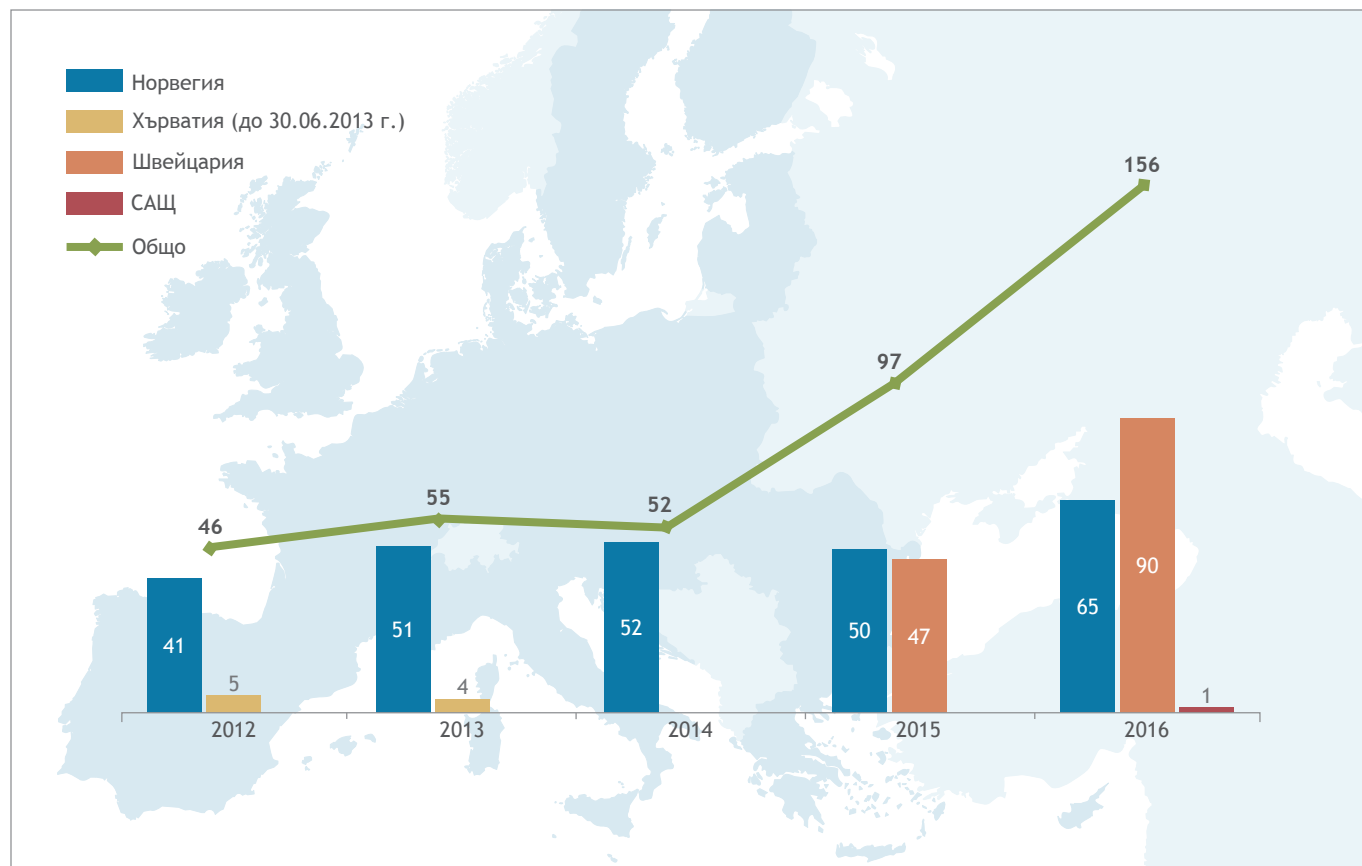

Michael Olmsted, Liaison Prosecutor for the USA

Hilde Stoltenberg, Liaison Prosecutor for Norway

Казуси на Прокурорите за връзка 2012-2016 г.

Сътрудничество с Украйна и Молдова за кражба на изкуството

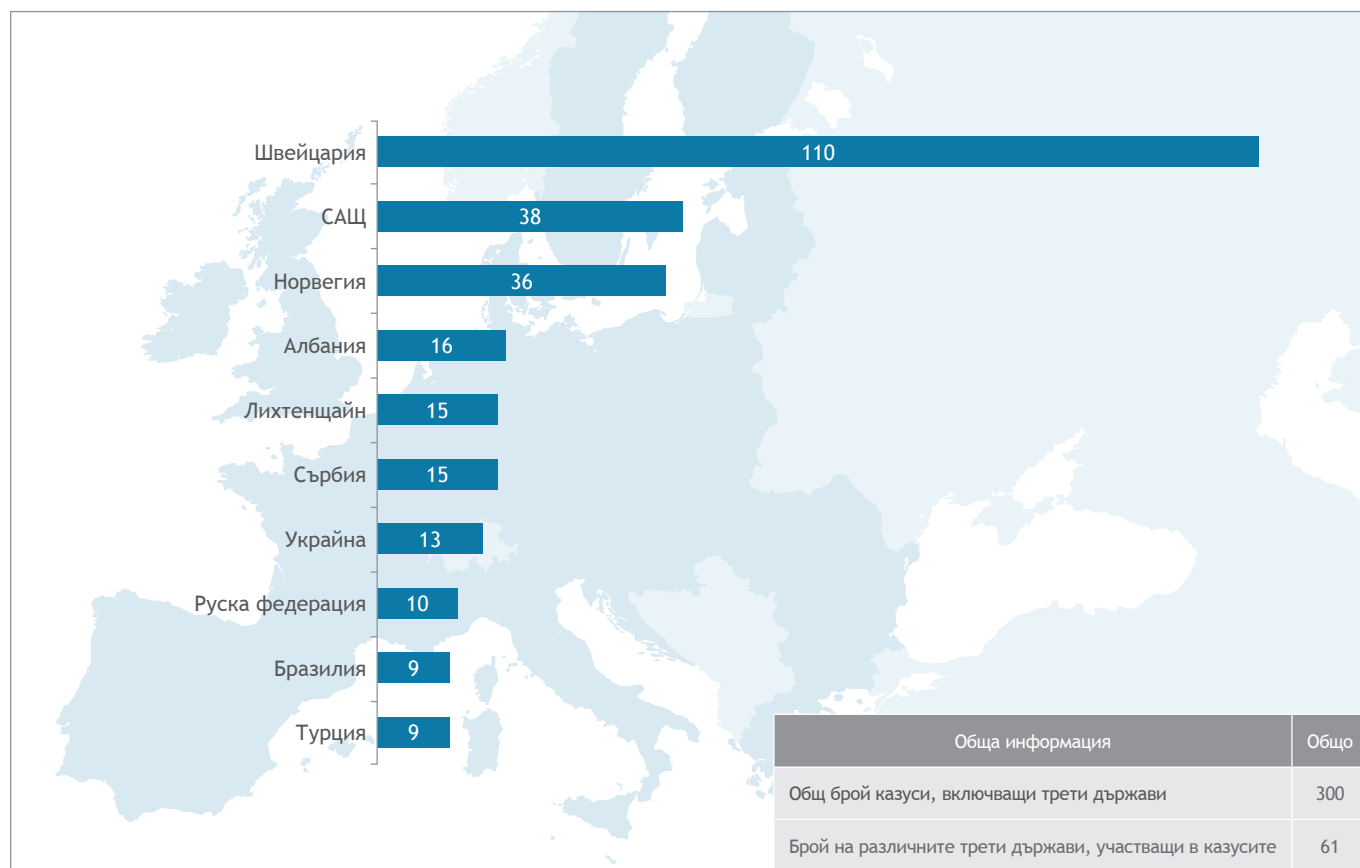
Италианските органи по наказателно преследване започнаха разследване на грабеж, който се извърши в музей във Верона, Италия, през ноември 2015 г. Седемнадесет ценни картини са били откраднати, включително творби на Рубенс, Тинторето и Пизанело. Предполагаемите извършители са членове на ОПГ, съставен от италиански, украински и молдовски граждани. Казусът е открит в Евроюст, за да се улесни намирането на откраднатите шедьоври, арестуването на извършителите и в крайна сметка изземване и връщане на произведенията на изкуството безопасно до Италия.

В началото на 2016 г. Италия издаде две искания за взаимопомощ по наказателноправни въпроси до Молдова. През месец март бяха арестувани дванадесет души, седем в Италия и пет в Молдова. Независимо от това, двама заподозрени с молдовски произход остават на свобода, като се предполага, че са разположени в Одеса, Украйна, и че притежават всички седемнадесет откраднати картини. Координационна среща беше организирана в Евроюст през април, за да се провери дали свързаните с казуса наказателни производства са в ход и в други страни, както и за предотвратяване на конфликти на юрисдикция или въпроси за *ne bis in idem*.

Подкрепата на Евроюст беше от съществено значение за постигането на общо разбиране между националните органи, като доведе до споразумение за обмен на информация за последните оперативни дейности и осигуряване на изпълнението на искането за взаимопомощ по наказателноправни въпроси на Италия чрез точката за контакт в Украйна. Тази точка за контакт изигра важна роля за изграждането на доверие и общото разбиране сред участващите страни. Освен това Евроюст улесни откриването на паралелно разследване в Украйна, както и създаването на неформална работна група, съставена от следователи от участващите страни, които трябваше да се консултират помежду си с оглед координиране на действията си в съответствие с член 15, параграф 5 от Конвенцията на ООН 2000 срещу транснационалната организирана престъпност. Резултатът от координационната среща гарантира бързото разрешаване на казуса. Няколко дни след координационната среща, усилията за съдебно сътрудничество доведоха до успешното възстановяване на откраднатите шедьоври в Одеса. Двата молдовски заподозрени бяха арестувани през май 2016 г.

Сътрудничество на Евроюст с трети държави

Сътрудничество с Международния наказателен съд (ИСС)

Евроюст и службата на прокурора на Международния наказателен съд подписаха Декларация за разбирателство относно сътрудничеството през 2007 г. През 2016 г. Евроюст и ИСС изследваха връзките между основните престъпления (по смисъла на Римския статут на Международния наказателен съд), тероризма и други престъпления. През юни Евроюст покани представителите на ИСС да се срещнат с националните кореспонденти на Евроюст по въпросите на тероризма и с експерти по борба с тероризма от Норвегия,

Швейцария и САЩ, за да представят работата на ИСС в Либия по отношение на връзките между основните престъпления и тероризма. ИСС изрази своята готовност за подпомагане улесняването на взаимопомощта по наказателноправни въпроси и обмена на информация при откриването на такива връзки. Евроюст създаде възможност националните съдебни органи да установят преки контакти със следователите на ИСС с цел ефективно преследване на основните престъпления и престъпленията, свързани с тероризма. През юли директорът на разследванията представи на Колегията дейностите на ИСС и бяха обменени възгледи за засилване на сътрудничеството.

Фокус върху прокурора за връзка за Швейцария

„Аз бях назначен за първия прокурор на Швейцария за връзка в Евроюст през месец март 2015 г. Разбира се, от гледна точка на Швейцария, наличието на прокурор за връзка, разположен тук в Евроюст на постоянна основа, е квантов скок. Швейцария вече имаше дългогодишни работни отношения с Евроюст преди споразумението за сътрудничество между Евроюст и Швейцария да влезе в сила през 2011 г. Като федерален прокурор в кабинета на главния прокурор на Швейцария бях оперативна точка за контакт на Евроюст от 2002 г. насам. Като прокурор за връзка сега съм командирован в Евроюст за постоянно, като ми е предоставен напълно оборудван офис.

Тъй като съм запознат с Евроюст през годините, нещата са се променили коренно, откакто започна работата като прокурор за връзка. Основната разлика е, че като прокурор за връзка мога да отварям свои собствени казуси в Евроюст и директно да се обръщам към националните бюра, чиято подкрепа и сътрудничество се изисква от швейцарския прокурор в неговото или нейното разследване.

Прокурори за връзка могат да присъстват на оперативната *кръгла маса* на пленарното заседание на Колегията, както и да организират срещи на II ниво и координационни срещи, последната от които се осъществява с щедрата подкрепа от страна на администрацията на Евроюст. Аз редовно участвам в координационните срещи, организирани от националните бюра в Евроюст като придружавам швейцарските прокурори и следователите, които участват, или като ги представявам, когато не могат да пътуват до Хага.

Откакто съм в Евроюст, една от моите задачи е да организирам и улеснявам активното участие и участието на швейцарски национални експерти в ключови области, като борбата срещу тероризма и киберпрестъпността, за които Евроюст предоставя много ценни платформи със своите тактически срещи и експертни мрежи.

Докато Евроюст не беше широко известен в Швейцария преди да започна работата си тук, сега прокурорите са запознати с Евроюст и са започнали да се възползват от потенциала му. Както един прокурор каза по време на една от пътуващите презентации, които правя редовно в Швейцария, „открити са нови хоризонти“. Тази тенденция е ясно отразено в статистиката. Аз отворих 47 казуса през 2015 г. и 90 казуса през 2016 г., като бройката продължава да се покачва.

Швейцарските прокурори се обръщат към мен с казуси, свързани с престъпления по целия Наказателен кодекс на Швейцария, и моите „клиенти“ включват 26-те кантона на прокуратурата в трите езикови региони на моята страна, както и Кабинета на главния прокурор. Някои от казусите са лесни за разрешаване, а други са много сложни, включват и други страни и продължават с години. Като се запознават по-отблизо с работата в Евроюст, швейцарските прокурори постепенно навлизат в области доста неизвестни за тях, като напр. съвместните екипи за разследване. В момента имаме два казуса с активни СЕР с участието на Швейцария, а други три са в процес на подготовка. За Швейцария тази промяна е много важна и няма да се случи без подкрепата, предлагана от Евроюст.

Както всички знаем, сътрудничеството е двупосочна улица, и в този смисъл аз съм убеден, и реакциите на моите колеги в националните бюра в ежедневната ни работа потвърждават това усещане, че моето присъствие тук също така осигурява добавена стойност за тях. Швейцария като финансов център е много търсен и желан партньор, особено в икономическата престъпност, прането на пари и случаите на корупция. Нашата правна система е доста сложна и ние имаме допълнителното предизвикателство на три различни езика. Да мога да обсъждам и решавам нерешени въпроси с колегите ми редовно се оказва много полезно, и по този начин аз съм в състояние да помогна на нашите прокурори у дома, като им предоставям подкрепа и съвети в ежедневната им работа.“

Мария Шнебли, цитирана в *Aktuelle Juristische Praxis AJP/PJA* 8/2016 г., стр. 105.

Швейцарски казус на въоръжен грабеж на бижута

От 2013 г. йерархично структурирана литовска ОПГ е извършила повече от 10 въоръжени грабежа на бижута в Швейцария. Извършителите застрашавали жертви с оръжие и използвали физическо насилие, водещо до трайни мозъчни увреждания за най-малко една от жертвите. Анализът на ДНК, осигурен по време на швейцарските разследвания, свързва нарушителите с грабежи, извършени в много други европейски страни, включително Белгия, Чешката република, Дания, Испания, Франция, Германия, Италия, Холандия, Австрия, Финландия и Норвегия. Откраднатите ценности са били продавани в eBay, като са използвани компютри с литовски IP адреси.

Изследванията в Швейцария доведоха до няколко ареста, улеснени от литовските органи въз основа на взаимопомощта по наказателноправни въпроси. Независимо от това, дейността на ОПГ продължават, тъй като извършителите от ниско ниво или „войниците“ се заменят бързо с други, и най-високото ниво на ОПГ не е било атакувано. На този етап от казуса Евроюст беше сезиран от швейцарските органи за подкрепа на по-нататъшното съдебно сътрудничество. Координационна среща се състоя през декември 2015 г. В допълнение към улесняването на изпълнението на нерешени и планирани искания за взаимопомощ по наказателноправни въпроси към Литва, срещата помогна да се намери обща стратегия за разбиване на цялата ОПГ като се фокусира върху лидерите.

Докато сътрудничеството въз основа на взаимопомощта по наказателноправните въпроси с Литва работеше добре, участващите страни поискаха литовските органи да започнат разследване, тъй като извършителите са с литовска националност и тъй като информацията, събрана в Литва, щеше да е от полза за изследванията в цяла Европа. Въпреки това, липсата на достатъчно информация, която се предоставя от държавите, засегнати от грабежите, както и липсата на наличните доказателства в Литва, попречи на литовските органи да започнат разследване по това време.

Едно от предизвикателствата в Швейцария беше наличието на множество разследвания на дейности на ОПГ в различните кантони на Швейцария. След първата координационна среща, която откри диалога между всички засегнати страни, Евроюст подкрепи швейцарските и литовските органи за временно сближаване на сътрудничеството с цел първо да се адресират специфичните предизвикателства, които засягат Швейцария и Литва.

Двустранна координационна среща се проведе в Швейцария през юни 2016 г., която събра прокурори от всички швейцарски кантони, Швейцарската федерална прокуратура и литовските органи. По време на тази среща, бяха идентифицирани специфични нужди за сътрудничество, и беше постигнато разбиране, че наказателното преследване за предпочитане трябва да се проведе и в Литва, и в Швейцария, тъй като заподозрените арестувани лица в Швейцария са били предимно извършители на ниско ниво.

Швейцарските прокуратури на кантоните се споразумяха за наказателно преследване на грабежите, като организационният аспект щеше да бъде преследван от швейцарския федерален прокурор. Координационната среща породила голямо взаимно доверие между Литва и швейцарските органи и улесни създаването на директни контакти между партньорите.

С оглед на положителните резултати от сътрудничеството през 2016 г., усилията за координация са планирани да продължат на многостранно равнище през 2017 г.

Предизвикателства
и най-добри практики

Чрез своята оперативна работа по казуси и своята стратегическа работа, Евроюст допринася за идентифицирането на предизвикателствата и най-добрите практики в различни области на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси.

През 2016 г. Евроюст специално насочи усилията си към разрешаване на правни и практически трудности в областта на прихващане на далекосъобщения, предизвикателства в случаите на данъчни измами и европейската заповед за арест.

4.1 Прихващане на далекосъобщения

През ноември се състоя тематична дискусия на Колегията за обмяна на опит на съдебни и практически предизвикателства в областта на прихващане на далекосъобщения. Трите основни теми бяха: традиционно прихващане на далекосъобщения, подслушване на автомобили, както и използването на вируси „Троянски кон“ на мобилни устройства.

Традиционно прихващане на далекосъобщения Различните правни стандарти в националното законодателство са все още значително предизвикателство в ефективното използване на прихващане на далекосъобщения, особено в светлината на приемливостта на доказателствата. Докато член 4 (1) от Конвенцията за Взаимопомощ по наказателноправни въпроси от 2000 г. позволява на отправящата искането държава да посочва изрично формалности и процедури, които трябва да бъдат спазени, бяха цитирани няколко примера, в който е било намерено компромисно решение за приспособяване на правната рамка и практическите възможности на двете държави. В светлината на принципа за взаимно признаване, практиките препоръчват отправящите искането органи да изискват формалности или процедури, само когато те са смятани за основни съгласно националното законодателство. Когато държавите-членки имат различни процедурни правила за защита на същия правен принцип, напр. пропорционалност, държавата-членка, която иска прихващането, трябва да признае процедурната рамка на държавата членка, която извършва прихващането.

Допълнителни проблеми възникват, когато обект на прихващане неочаквано пресече границата с друга

държава-членка. Правният режим на последващи решения варира значително от една държава до друга, и може да доведе до недопустимост като доказателство на материала, получен чрез прихващане, ако не бъде дадено последващо разрешение.

Евроюст може да помогне на националните органи със спешни искания за прихващане, с преводи, с улесняване на контактите със съответните национални органи, както и с искания за прихващане на трети държави.

Подслушване на автомобили В т. нар. „тайно наблюдение на стаи“, напр. в контекста на подслушване на кола, за да прихванат разговори, които се провеждат вътре, възникват значителни съдебни предизвикателства, когато автомобилът премине границата на територията на друга държава-членка. За разлика от традиционното прихващане на далекосъобщения, което е изрично регламентирано в член 20 от Конвенцията за взаимопомощ по наказателноправни въпроси от 2000 г., не съществува специфичен правен инструмент за подслушване на автомобил в трансграничен контекст. Беше обсъдена степената, в която член 20 може да се прилага по аналогия, както и необходимостта от получаване на съгласие от страните, през които кола е пътувала.

Вируси „Троянски кон“ Използването на вируси „Троянски кон“ за прихващане на дейност на мобилни устройства повдига въпросите за пропорционалност с оглед на силно натрапчивия характер на този вид прихващане.

4.2 Предизвикателства в казусите с данъчни измами

Операцията Vertigo (вж. [Годишен доклад на Евроюст за 2015 г.](#), стр. 54-55), демонстрира добавената стойност на Евроюст при координирането на съдебен отговор, използването на координационни центрове и важността на ранното включване на Евроюст.

През октомври тактическа среща за съдебното сътрудничество по въпросите на данъчната престъпност разгледа правните пречки, най-добрите практики и решения в разследването и преследването на трансграничните данъчни престъпления, ролята на съвместни екипи за разследване в казуси, свързани с данъчната престъпност, както и обезпечаване и конфискация на облаги от данъчно престъпление.

СЕР Бяха подчертани ползите от съвместни екипи за разследване за даване на отговор на предизвикателствата, набелязани в казусите, свързани с трансгранични данъчни престъпления, тъй като СЕР позволява бързото събиране на финансови доказателства, както и координацията на сътрудничество за взаимопомощ по наказателноправни въпроси и обща стратегия към членки извън СЕР. Благодарение на тясното сътрудничество и координация, създадени между участващите национални органи, рамката на СЕР може също така да предостави платформа за предвиждане на въпроси, свързани с юрисдикцията и изисквания за допустимост. Бяха посочени възможностите за включване на замразяване/възстановяване на активи сред целите на СЕР и назначаването на експерти за възстановяване на активи като членове на СЕР.

Замразяване и конфискация Основните правни пречки пред обезпечаването и конфискацията на облаги от данъчно престъпление са, че: (i) заповедите за замразяване и конфискуване на поръчки могат да бъдат отхвърлени и да не се изпълняват, когато сертификатът за замразяване, издаден от отправящата искането държава-членка, е непълен или неточен, и (ii) сумите, отразени в сертификата може да не съответстват на заповедта за замразяване. Допълнителни проблеми възникват от необходимостта да се указва точно местоположението на имуществото или доказателството, както се изисква от Рамково решение 2003/577/ПВР на Съвета за заповедите за замразяване. Освен това прилагането на теста за двойна наказуемост може да доведе до трудности при прилагането (признаването на) чуждестранни заповеди за замразяване в казусите, свързани с данъчната престъпност.

В тази връзка, някои държави-членки тълкуват принципа на двойна наказуемост в *конкретен смисъл*, което означава, че деянието, описано в писмото с искането/заповедите за замразяване трябва да изпълняват всички критерии за наказуемост съгласно законодателството на държавата, към която е отправено искането. От друга страна, тълкуването на принципа за двойна наказуемост *абстрактно* е достатъчно за някои държави-членки за прилагане на принудителни мерки, които впоследствие могат да доведат до налагане на санкция. Отличителният критерий за оценка дали изискването за двойна наказуемост е изпълнено, е да се установи дали държавата, към която е отправено искането, е или не е длъжна да прилага своята компетентност за провеждане на наказателното производство в хода на предоставяне на международното съдебно сътрудничество.

4.3 Европейска заповед за арест

Евроюст улеснява прилагането на европейската заповед за арест. През 2016 г. 315 казуса относно подобряването на изпълнението на ЕЗА бяха регистрирани в Евроюст, което възлизаше на 14 % от всички казуси. Гърция подаде най-голям брой искания (65), следвана от Полша (37) и Обединеното кралство (23). Най-често държавите-членки, към които беше отправено искането, бяха Италия (37), Германия (34) и Румъния (34).

Евроюст се сблъска с увеличаващ се брой казуси, в който органите на съдебната власт срещнаха трудности с изпълнението на ЕЗА поради предполагаемо незадоволителни условия в затворите в издаващата държава-членка. Както преди, така и след забележителното решение на Съда на Европейския съюз, и *Aranyosi Căldăraru* (Съединени дела C-404/15 и C-659/15 PPU), Евроюст подпомага националните органи по различни начини. Евроюст планира тематична дискусия в Колегията в началото на 2017 г.

Що се отнася до конфликтните ЕЗА, член 16 от Рамковото решение относно ЕЗА (РР ЕЗА) предвижда, че Евроюст може да бъде помолен от изпълнителните съдебни органи да предоставя консултации на мястото на предаване на лице, което е предмет на ЕЗА, издадена от две или повече държави-членки. Осем такива казуси са открити в Евроюст, следвайки искания, подадени от съдебните органи от Белгия, Холандия, Австрия, Португалия и Обединеното кралство.

По отношение на нарушенията на сроковете за изпълнение на ЕЗА, член 17, параграф 7 от РР ЕЗА предвижда, че при изключителни обстоятелства, ако дадена държава-членка не може да спазва сроковете, посочени в член 17, тя информира Евроюст и предоставя причините за закъснението. Двадесет и пет нарушения на сроковете бяха регистрирани в Евроюст, три от които изискваха по-нататъшно действие. Както и в предишни години, уведомления за времеви нарушения бяха концентрирани в няколко държави-членки (България, Чешката република, Ирландия, Румъния, Словакия, Швеция и Обединеното кралство). Фактът, че по-голямата част

Становища на Евроюст по едновременни европейски заповеди за арест (ЕЗА)

Първият казус засягаше белгийски гражданин, участващ в престъпления, свързани с наркотици, в Холандия и Германия. Белгийските органи на прокуратурата са получили две ЕЗА във връзка с това лице в срок от три месеца. В първата ЕЗА, германските органи са поискали предаването на това лице за целите на наказателното преследване за предполагаемата му роля в управлението на съоръжение за отглеждане на канабис в Германия. Втората ЕЗА е издадена от холандските органи за целите на изпълнение на наказанието лишаване от свобода, която му е била наложена от холандски съд през 2013 г. за участие в организирана престъпна група, отговорна за отглеждане на канабис в Холандия.

от държавите-членки не са уведомили Евроюст за никакво нарушение може да се обясни по два начина: времеви нарушения са настъпили само в уведомяващите държави-членки или някои държави-членки не са спазвали задължението си уведомление.

Евроюст изготви доклад относно *Казуси на Евроюст в областта на европейската заповед за арест*, който обхваща периода 2014-2016 г. Настоящият доклад е продължение на предишния доклад (публикувана като док. № 10269/14) и ще бъде публикуван през 2017 г. Подобно на своя предшественик, той не засяга ролята на Евроюст в тази област, но на оперативни и стратегически нива, и предоставя общ преглед на практическите и правни аспекти, идентифицирани при прилагането на европейската заповед за арест.

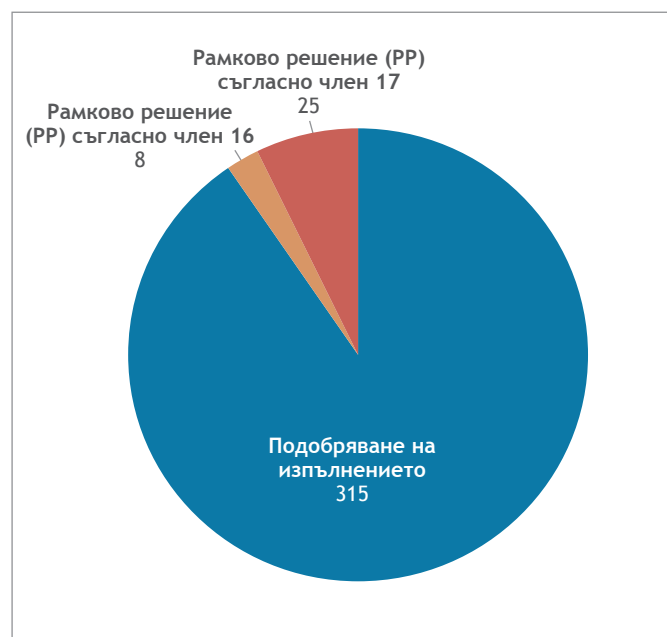
Вторият казус е свързан с националност от Португалия и Кабо Верде, което излежава присъда във Франция по времето, когато една холандска и две люксембургски ЕЗА са издадени на това лице за различни престъпления. Докато в Холандия исканото лице е заподозряно във въоръжен грабеж и притежание на огнестрелно оръжие, люксембургските органи се опитват да преследват исканото лице за голям брой престъпления, включително участие в организирана престъпна група, опит за убийство и изнудване, включващо заплахи и насилие.

И в двата случая, с подкрепата на Евроюст е поискано да се улесни решение на конкуриращите се ЕЗА. Националните бюра, които са получили на ЕЗА, са потърсили съдействието на националните бюра, които са издали заповедите за арест. Организиран бяха **срещи на II ниво**, за да се прецени на кое искане да се даде приоритет, и доведоха до постигането на споразумение между участващите национални бюра за искане на становището на Евроюст за едновременно ЕЗА, което официално оценява конкуриращите ЕЗА и осигурява насоки за приоритизиране на исканията. Тези мнения се основават на действащата правна рамка и на *Насоки на Евроюст за вземане на решение за конкуриращи се ЕЗА* (вж. *Годишен доклад на Евроюст за 2004 г.*, стр. 82–86). В резултат на усилията за координация на Евроюст беше постигнато споразумение между националните органи за изпълнение на ЕЗА, представени в становищата на Евроюст.

В белгийският казус, белгийският съд потвърди, че двете ЕЗА към Белгия може да бъдат изпълнени, но не даде приоритет на някоя от заповедите за арест. Белгийската прокуратура реши да изпълни исканията в съответствие със споразумението, постигнато в Евроюст. Тъй като целта на немската ЕЗА е да се преследва съдебно издирваното лице, е даден приоритет на тази заповед пред искането на Холандия.

Във френския казус всички ЕЗА са били издадени за целите на наказателното преследване. Според становището на Евроюст, търсеното лице е трябвало да бъде предадено първо на Холандия, поради, наред с други неща, по-напредналият стадий на холандското наказателно разследване. Въпреки това, за да се избегне риска за люксембургските разследвания, търсеното лице е трябвало да бъде временно предадено на Люксембург за кратък период от време, което дава възможност за официално решение относно обвинението в Люксембург. Становището на Евроюст покани също така холандските и люксембургски органи да се консултират помежду си относно последващо предаване на търсеното лице от Холандия на Люксембург, след като холандските съдилища вземат крайното решение.

Казуси на ЕЗА

Съвместни препоръки относно конфликти на юрисдикция

В казусите, свързани с мошеничество, автомобили взети под наем в Италия и Испания са били изнесени в Белгия, Германия, Франция и Швейцария, оборудвани с фалшиви български и италиански регистрационни документи. Италианско разследване стартира през 2013 г. след получени оплаквания от няколко италиански компании за коли под наем, които са отчели загуба от около 2 милиона евро. Подобни оплаквания са направени и в Белгия и Испания и са образувани следствия. Френско разследване на

една и съща ОПГ беше започнато след рутинно търсене на френско-испанската граница, по време на което са открити нелицензирани превозни средства във вътрешността на камиона.

Франция и Италия образува дело. Бяха проведени координационни срещи за установяване на паралелни разследвания, за да обменят информация и да се споразумеят за стратегия за казуси, за да се избегнат евентуални конфликти на юрисдикция. Докато белгийското разследване беше приключено през 2014 г., паралелни разследвания продължиха в Испания, Франция и Италия. Евроюст беше по-молен да проучи дали тези паралелни разследвания наистина биха могли да доведат до конфликт на юрисдикции и до потенциална ситуация *ne bis in idem*. Някои откраднати превозни средства и няколко заподозрени лица са общи за трите разследвания и престъпленията са били извършени по време на един и същ период от време.

Анализ на фактите и на начина на действие показва, че по-голямата част от престъпленията да настъпили в Италия. Основните заподозрени предполагаемо са били разположени в Италия и повечето от тях са били с италианско гражданство. Италианските органи проведоха също значителни доказателства по казуса. Обща препоръка е изготвена, която националните членове на Испания и Италия са издали на своите органи, за да се приеме, че Италия е в по-добра позиция да се справи с производството по настоящия казус, да предприеме необходимите действия за бързо прехвърляне на съответното производство и за приемане на производството прехвърлено от Испания. Френските органи подкрепиха прехвърляне на производството в Италия.

Испанските и италианските национални органи са приели съвместната препоръката и съответните национални бюра в Евроюст улесниха обмена на информация относно процедурата за прехвърляне на производства между двете юрисдикции. Италианските органи смятат препоръката за полезни насоки за прилагането и тълкуването на правните разпоредби на споровете за юрисдикция и прехвърляне на производства с оглед на наскоро осъщественото законодателство.

Meeting of the Consultative Forum under the Dutch and Slovak EU Presidencies, June 2016

Г-н Херман Болхаар, председател на Управителния съвет на главните прокурори на Холандия, както и г-н Йозеф Сабо, заместник-главен прокурор на Република Словакия, заяви:

Тази среща с консултативния форум, първият, свикан под егидата на съвместните председателства, отново потвърди, че форумът е много подходяща платформа за представители на обществените услуги за прокуратурата на държавите-членки да обменят стратегии и най-добри практики за подобряване на международното съдебно и полицейско сътрудничество в борбата срещу тежката и организираната престъпност, с оглед засилване на съдебното измерение на вътрешната стратегия на ЕС.

Фокус на годината:

Конфликти на юрисдикция

Насоки за вземане на решение „Коя юрисдикция трябва да води следствие?“

Ревизирани през 2016 г.

ЧАСТ I: ЗАДЕН ПЛАН

Увеличението на трансграничната престъпност е довело през годините до повече казуси, в които няколко държави-членки имат съгласно своето национално законодателство юрисдикцията да преследват и да предприемат такива казуси в съда.

В съответствие със своя мандат, още от неговото създаване, Евроюст е повдигнал въпроса за коя юрисдикция може най-добре да се преследва в трансгранични казуси, в които прокуратурата може да е или трябва да стартира в две или повече юрисдикции. За да се предотврати и подкрепи уреждането на конфликти на юрисдикцията, които биха могли да доведат до нарушаване на принципа на *ne bis in idem* и да се гарантира, че най-ефективните практики във връзка с наказателно производство са на място в Европейския съюз (ЕС), през 2003 г. Евроюст публикува *Насоки за вземане на решение „Който е компетентен да се преследва служебно?“*. *Насоките* предполагат фактори, които трябва да се вземат под внимание в казусите с множество юрисдикции. От приемането им те са били в помощ на компетентните национални органи за определяне коя юрисдикция може най-добре да преследва по съдебен път в трансграничните казуси. *Насоките* също така помагат на Евроюст, която може да консултира компетентните национални органи по този въпрос. В допълнение, тъй като публикуването им *насоките* са използвани от някои държави-членки като отправна точка при разработването на собственото си законодателство или указания.

Като се вземе предвид развитието на пространството на свобода, сигурност и правосъдие на ЕС, експлоатационния опит, придобит от Евроюст в продължение на повече от десетилетие и нуждите на практиките на ЕС, изразени по редица поводи, Евроюст издаде ревизирана версия на своите *Насоки*.

Тъй като по-голямата част от държавите-членки не са създали критерии за вземане на решение за най-доброто място за наказателно преследване по отношение на трансгранични конфликти на юрисдикция и като не съществува „хоризонтален“ правен инструмент на ЕС в това отношение, насоките са предназначени да бъдат гъвкав инструмент за ръководство и да напомнят на компетентните органи за факторите, които трябва да бъдат взети предвид. Те осигуряват обща отправна точка, въз основа на която може да се стигне до решение. *Насоките* не представляват обвързващи правила и не накърняват приложимото национално право, право на ЕС и международно право.

„Съдебна власт“ в тези *Насоки* са предназначени за обръщане към съдии, прокурори или други органи, компетентни в съответствие с националното законодателство.

Правна рамка на ЕС

В *Насоките* се взема под внимание съответната правна рамка на ЕС, по-специално:

- ▶ Рамково решение 2009/948/ПВР на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно предотвратяване и уреждане на конфликти на упражняване на компетентност при наказателни производства към момента е единственият инструмент на ЕС, посветен на този въпрос. То предвижда механизъм за преки консултации между компетентните органи с цел постигане на ефективно решение и избягване на каквито и да било неблагоприятни последици, произтичащи от паралелните производства. Позоваване на някои важни фактори, които трябва да бъдат разгледани от компетентните органи, включително и тези в *Насоките* на Евроюст за 2003 г., е направено в преамбюла (съображение 9).
- ▶ Други правни инструменти в областта на наказателното право, по-специално текстове, свързани с конкретни видове престъпления, като напр. Рамково решение 2002/475/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 г. относно борбата срещу тероризма (член 9) и Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета от 24 октомври 2008 г. относно борбата с организираната престъпност (член 7), включват разпоредби, отнасящи се до факторите, които следва да бъдат взети под внимание с цел производството да се централизира в една държава-членка, когато повече от една държава-членка може основателно да преследва наказателно въз основа на същите факти.
- ▶ Разпоредбите, свързани с помощта на Евроюст за улесняване на сътрудничеството и координацията между националните органи, включват:
 - Член 85, параграф 1, буква в) от Договора за функционирането на ЕС;
 - Членове 6, 7 (препоръки на Евроюст и необвързващи становища) и член 13, параграф 7 (Задължение на държавите-членки да информират Евроюст в казусите, когато споровете за юрисдикция са възникнали или могат да възникнат) от Решение 2002/187/ПВР за създаване на Евроюст, изменено с Решение на Съвета 2009/426/ПВР на Съвета;
 - Член 12 и съображения 4, 9, 10 и 14 от Рамково решение 2009/948/ПВР на Съвета; и
 - Член 7 от Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета.

ЧАСТ II: ПРАКТИЧЕСКИ НАСОКИ

Ключови принципи

- ▶ „*Ne ne bis in idem*“, е един от основните принципи на наказателното право регулира на национално, европейско и международно равнище, в съответствие с която подсъдимият следва да не бъдат преследвани повече от веднъж за една и съща престъпното поведение, независимо от това дали първата прокуратурата е довело до осъждане или оправдателна присъда. В рамките на пространството на ЕС на свобода, сигурност и правосъдие, основните правни източници за този принцип са членове от 54 до 58 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген (CISA) и член 50 от Хартата на основните права на Европейския съюз, които трябва да се тълкува в светлината на съответната съдебна практика на Съда на Европейските общности на ЕС. (За преглед на съдебната практика на Съда на Европейските общности по отношение на принципа *ne bis in idem* Вж. документа на Евроюст, *Принципът на ne bis in idem по наказателноправни въпроси в съдебната практика на Съда на Европейския съюз*.)

Тези *Насоки* напълно се придържат към и подкрепят принципа на *ne bis in idem*.

- ▶ В съответствие с Рамково решение 2009/948/ПВР на Съвета (съображение 12), тези *Насоки* са изцяло в подкрепа на идеята, че в рамките на общото пространство на ЕС на свобода, сигурност и правосъдие, принципът на задължително наказателно преследване, уреждащ правото на наказателна процедура в няколко държави -членки, следва да се счита за изпълнен, когато държава-членка осигурява наказателно преследване за конкретно престъпление.
- ▶ Всеки казус е уникален и следователно всяко взето решение за това коя юрисдикция може най-добре да се преследва по съдебен път трябва да се основава на фактите и основанията за всеки отделен казус. Всички фактори, които се смятат за уместни, да бъдат разгледани в най-добрия интерес на правосъдието.
- ▶ Когато се вземе решение, съдебните органи следва да балансират внимателно и безпристрастно всички фактори, както за, така и против започване на наказателно преследване във всяка юрисдикция.
- ▶ Съдебните органи определят всяка юрисдикция, в която не само е възможно, но и в която успехът за довеждането на казуса на наказателно преследване има реални перспективи.
- ▶ Като част от обсъжданията по решаването на тези дела, съдебните органи трябва да проучат всички възможности, предоставени от действащите международни конвенции и инструменти на ЕС, напр., за да получат доказателства за трансгранично производството или да предадат лица.

- ▶ Решението трябва винаги да бъде честно, независимо и обективно и трябва да се взема като се има предвид Европейската конвенция за защита правата на човека и Хартата на основните права на Европейския съюз, която гарантира, че процедурните гаранции за всеки обвиняем или потенциален подсъдим са защитени.

Какво да правя?

- ▶ Веднага след като бъдат открити паралелни производства, компетентните органи на участващите държавите-членки трябва да влязат във връзка един с друг.

В рамките на своя мандат, Европейската съдебна мрежа (ЕСМ) може да съдейства на компетентните органи, напр. чрез улесняване на комуникацията и идентифициране и получаване на подробна информация за компетентните органи, с които трябва да се свържете.

- ▶ Като следваща стъпка съответните компетентни органи трябва да започнат сътрудничество и координиране на действията си, за да се избегне загуба на ресурси, дублиране на работата или опасността от нарушаване на принципа *ne bis in idem*. В повечето казуси, диалогът, взаимното доверие и координацията между компетентните органи успяват да намерят решение.
- ▶ Когато се координират паралелни производства, компетентните органи трябва да обмислят работата с всички обвинения в една юрисдикция, при условие това е практически невъзможно, като се има предвид ефектът, който наказателното преследване на някои обвиняеми в една юрисдикция може да има върху всяко преследване във втора или трета юрисдикция. Трябва да се положат всички усилия, за да се предотврати нарушаването на едно преследване от друго.
- ▶ Решението къде да се преследва по наказателен път трябва да се постигне възможно най-рано в процеса на наказателно разследване и преследване, и в тясно сътрудничество с всички съответни органи във всяка юрисдикция.
- ▶ Евроюст е в привилегирована позиция да предложи помощ на засегнатите органи в усилията им да си сътрудничат и да намерят решения, по всяко време, във всички предишни стъпки, а дори и да се идентифицират висящи дела в държавите-членки, в които биха могли да възникнат подобни конфликти (вж. по-долу).

Основни фактори

Редица фактори трябва да бъдат взети под внимание при вземането на решение за това коя юрисдикция трябва да извършва наказателно преследване. Всички те могат да повлияят на окончателното решение. Приоритетът и тежестта, която трябва да се дава на всеки фактор, ще бъдат различни за всеки отделен казус.

Някои от факторите, които трябва да се вземат под внимание, са:

Териториалност Трябва да се направи предварителна презумпция, че ако е възможно, прокуратурата трябва да се проведе в юрисдикцията, в която е настъпила по-голямата част, или най-важната част от престъпното деяние, или в която е претърпяна по-голямата част или най-важната част от загубите. Следователно трябва да се вземат под внимание надлежно количествени („по-голямата част“) и качествените („най-важната част“) измерения.

Местоположение на заподозряното(ите)/обвиняемост(ите) лице(а) Редица елементи може да се разглеждат във връзка с този фактор, като напр.:

- ▶ мястото, в което е открито заподозряното/обвиняемост(ите) лице;
- ▶ националността или обичайното местопребиваване на заподозряното/обвиняемост(ите) лице;
- ▶ възможните силни лични връзки с една държава-членка или други съществени интереси на заподозряното/обвиняемост(ите) лице;
- ▶ възможност за осигуряване на предаване или екстрадиция на заподозряното/обвиняемост(ите) лице в друга юрисдикция; и
- ▶ възможността за прехвърляне на производството на юрисдикцията, в която се намира заподозряното/обвиняемост(ите) лице.

В ситуации, в които могат да бъдат идентифицирани няколко обвиняеми лица, не само е техният брой е уместен, но също така и съответните им роли в извършването на престъплението и съответните им местоположения. Отново се имат предвид както количествените, така и качествените измерения.

Оценката на тези елементи трябва да вземат под внимание всички приложими правни инструменти на ЕС, по-специално онези, свързани с принципа на взаимно признаване. Приложението им може да повлияе на оценката на този фактор и следователно на окончателното решение за това къде да се преследват. Например, прилагането на рамковото решение за взаимно признаване на съдебни решения, което налага наказания лишаване от свобода (2008/909/ПВР), в комбинация с Рамковото решение относно европейската заповед за арест (2002/584/ПВР), могат да направят местоположението на заподозряното/обвиняемост(ите) лице критерий от второстепенно значение, тъй като на по-късен етап осъденото лице може да бъде прехвърлено в друга държава-членка, за да излежава присъдата за лишаване от свобода.

Наличност и допустимост на доказателствата Съдебните органи могат да преследват казуси единствено като използват надеждни, достоверни и допустими доказателства. Следва да се има предвид местоположението и наличието на доказателства в подходяща форма, както и тяхната допустимост и приемане от

съда. Количеството и качеството на доказателствата в съответните държави-членки следва също следва да бъдат взети под внимание, въпреки че правната рамка, въведена с Европейската заповед за разследване (Директива 2014/41/ЕС) може да се очаква да улесни събирането на доказателства зад граница.

Получаване на показания от свидетели, вещи лица и жертви Съдебните органи ще трябва да обмислят възможността за получаване на доказателства от свидетели, вещи лица и жертви, включително, ако е необходимо, наличието им за пътуване до друга юрисдикция за даване на тези показания. Възможността за получаване на техните показания в писмен вид или чрез други средства, като напр. дистанционно по телефона или чрез видео-конференция, също трябва да бъдат взети под внимание.

Защита на свидетели Съдебните органи винаги трябва да се стремят да гарантират, че свидетелите или лицата, които подпомагат процеса на наказателно преследване, не са застрашени. Когато вземането на решение относно юрисдикцията за наказателно преследване, факторите за разглеждане могат да включват, напр., възможността една юрисдикция е в състояние да предложи програма за защита на свидетелите, докато друга юрисдикция няма такава възможност.

Интереси на жертвите В съответствие с Директива 2012/29/ЕС относно правата на жертвите, съдебните органи трябва да вземат предвид значителните интереси на жертвите, включително и тяхната защита, както и дали те ще бъдат накърнени, ако някоя прокуратура е трябвало да се проведе в една юрисдикция вместо в друга. Такова внимание ще включва възможността жертвите да претендират за обезщетение.

Етап на наказателното производство Трябва да се разгледа етапа на развитие на наказателното производство в съответните държави-членки. Когато разследването вече е в напреднал етап в една юрисдикция, може да не е подходящо прехвърляне на казуса в друга юрисдикция.

Дължина на производството Докато времето не трябва да бъде определящ фактор при вземането на решение коя юрисдикция трябва да осъществява наказателното преследване, когато другите фактори са балансирани, съдебните органи трябва да вземат предвид продължителността на времето, което производството ще отнеме, за да се завърши в дадена юрисдикция („забавеността правосъдие е отказано правосъдие“).

Законови изисквания Действащата правна рамка, включително задълженията и изискванията, които се налагат във всяка юрисдикция, следва да се вземат предвид, както и всички възможни последици от решение за наказателно преследване в една юрисдикция, а не в друга, и потенциалния резултат във всяка юрисдикция. Въпреки това, органите на съдебната власт не трябва да вземат решение за наказателно преследване в една юрисдикция, а не в друга, просто за да се избегне спазването на законовите задължения, които се прилагат в една юрисдикция, но не и в друга.

Правомощия на осъждане Докато следва да се гарантира, че потенциалните наказания отразяват сериозността на престъпното поведение, което е обект на наказателно преследване, съдебните органи не трябва да се стремят да се преследват в една юрисдикция, просто защото потенциалните наказания са по-високи, отколкото в друга юрисдикция. По същия начин, относителните правомощия за издаване на присъди в съдилищата в различните юрисдикции не трябва да бъдат определящ фактор при вземането на решение в коя юрисдикция даден казус следва да бъде преследван по съдебен ред.

Облаги от престъпна дейност Приложимите европейски и международни правни инструменти и по-специално инструментите за взаимно признаване на ЕС за замразяване и конфискация, трябва да се вземат предвид при оценката на наличните правомощия за задържане, възстановяване, изземване и конфискация на облагите от престъпление. Въпреки това, орга-

ните на съдебната власт не трябва да вземат решение за наказателно преследване в една юрисдикция, а не в друга, само защото такова преследване ще доведе до по-ефективно събиране на облагите от престъпна дейност.

Разходи и ресурси Докато съдебните органи следва да имат предвид разходите и ресурсите, разходите за завеждане на дело или неговото въздействие върху ресурсите на прокуратурата не трябва да бъдат фактор при вземането на решение дали даден казус следва да бъдат преследван в една юрисдикция, а не в друга, освен ако всички други фактори не са еднакво балансирани.

Приоритети на държавите-членки Съдебните органи не трябва да отказват да приемат случай на наказателно преследване в тяхната юрисдикция, тъй като не се счита за приоритет в тяхната държава-членка.

Подкрепа на Евроюст

- ▶ Подкрепата на Евроюст може да бъде поискана във всеки един момент от който и да е от участващите съдебни органи.
- ▶ В рамките на своя мандат и за предпочитане от по-ранен етап, Евроюст може да помогне за улесняване на предварителните контакти и консултации между компетентните органи да съгласуват действията си, насърчаване и ускоряване на обмена на информация, за да получи по-пълна картина за казусите, гарантиране на гладко прилагане на инструментите на съдебно сътрудничество, изясняване на връзките между различните части на престъпните мрежи и улесняване на последващите решения в коя юрисдикция трябва да се преследва по съдебен ред. В казусите, в които Евроюст все още не е включен и компетентните органи не могат да постигнат консенсус по което и да е ефективно решение в контекста на преките консултации, предоставяни от Рамково решение 2009/948/ПВР на Съвета, въпросът, където е уместно, се отнася до Евроюст от който и да е включен компетентен орган.
- ▶ Евроюст може да открие паралелни производства рано и активно да предоставя своята подкрепа за националните органи, благодарение на информацията за казуси, в които са възникнали или могат да възникнат конфликти на юрисдикцията, получена от държавите-членки в съответствие с Решението на Съвета за Евроюст.
- ▶ В координационните срещи, организирани от Евроюст, участващите компетентни органи на държавите-членки могат да се срещнат и да обсъдят въпросите на дневен ред, с подкрепата на националните членове. В допълнение, съвместните екипи за разследване (СЕР) могат да бъдат полезен инструмент за предотвратяване и разрешаване на конфликти на юрисдикция, тъй като в рамките на съвместен екип за разследване, компетентните органи могат да се споразумеят коя юрисдикция трябва да преследва по съдебен ред и за кои престъпления.
- ▶ Нещо повече, действайки чрез своите национални членове (заедно или поотделно), или като Колегия, Евроюст може да издава препоръки и незадължителни становища, в които иска компетентните органи да приемат, че един от тях може да е в по-добра позиция да предприеме разследване или наказателно преследване на специфични действия.

Администрация

5.1 Подкрепа в оперативната и стратегическа работа

Администрация на Евроюст оказва подкрепа на Колегията в нейната оперативна работа и когато действа като Управителен съвет. През 2016 г. Колегията проведе 26 работни срещи и 7 срещи на Управителния съвет. В допълнение, Колегията проведе две събития за планиране, за да обсъдят организационните промени и стратегическо планиране. *Наръчникът за операции на Евроюст*, одобрен през ноември от Колегията, дава насоки за съдействие от администрацията на националните бюра, когато се занимават с казуси, което е крайъгълен камък в процеса на консолидация на общ и всеобхватен подход към управлението на работата по казусите в рамките на организацията.

Оперативни теми Националните органи поискаха от Евроюст събиране на информация или предоставяне на правни съвети по следните теми:

- ▶ решения на Съда на Европейския съюз, тълкуващо правните условия „съдебен орган“ и „съдебно решение“ в контекста на европейската заповед за арест;
- ▶ признаването на „родителско отвлечане на деца“ от една държава-членка в друга, като престъпление;
- ▶ Членове 18 и 19 от РР ЕЗА, свързани с „временно пренасяне“ и „изслушване на лицето“;
- ▶ чуждестранни бойци терористи;
- ▶ прихващането на разговори чрез вируси „Троянски кон“, активирани от разстояние в смартфони; и
- ▶ процесуално право, приложимо към спешни ситуации (напр. състояния на спешност).

Тематични дискусии Колегията обмени опит и най-добри практики в области от специален оперативен интерес за Евроюст: оценъчни доклади в криминалистиката и прихващане на далекосъобщения.

5.2 Реорганизация на администрацията

Нова организационна структура на администрацията, по предложение на *временно изпълняващия длъжността* административен директор и приемането от страна на Колегията ще се реализира от януари 2017 г. Основният принцип, залегнал в реорганизацията е оптималното използване на ресурсите и създаването на взаимодействия в подкрепа на оперативните нужди на Евроюст. Нов отдел „Операции“ в резултат от сливането на Звеното за анализ на казуси и части от Звеното за правна служба, действат като обслужване на едно

гише за националните бюра и Колегията. Звеното за операции ще прилага мултидисциплинарен подход към предоставянето на своите услуги в подкрепа на оперативната работа. За укрепване на корпоративното управление и комуникационните способности на Евроюст и подобряване на имиджа на Евроюст към заинтересованите страни, ще бъдат създадени офис за корпоративни комуникации, отдел за институционални дейности и офис за планиране, програмиране и докладване.

5.3 Персонал и бюджет

Персонал В края на 2015 г., Евроюст има 347 заемащи длъжност лица, включително 72 национални члена, заместници и помощници, 196 временни агента, 31 агента по договор, 21 командировани национални експерта, 8 временно заемащи длъжност и 19 стажанта. Евроюст изпълни задълженията си по отношение на намаленията с 5 на сто на длъжностите за децентрализираните агенции.

Успоредно с това намаляване на административните ресурси, на Евроюст бяха предоставени три нови оперативни длъжности от бюджетните органи като „умишлено повишавания“, за постигане на целите, определени в многогодишната финансова рамка за подкрепа на нарастващите изисквания, свързани с работата в рамките на борбата с тероризма, киберпрестъпления и контрабандата на мигранти.

Бюджет Бюджетът на Евроюст за 2016 г. е 43 539 737 EUR, в които са включени в обособените за определена цел средства от 6 980 000 EUR за проекта на новите помещения. Този бюджет е 7 на сто по-нисък от първоначално поискания от Евроюст. Поради това ограничение, както и за да осигури извършването на нашето пазарно-ориентирани оперативна дейност и способността да отговаря на нашите правни задължения, Работна програма на Евроюст за 2016 г. е модифицирана, за да отрази по-нататък приоритетните дейности на агенцията. Някои ИТ разработки бяха отложени и няколко срещи бяха отменени, като срещата с националните кореспонденти на Евроюст и срещата с точките за контакт на Евроюст в трети държави, като се гарантира пълно бюджетно разгръщане на работата по казусите и координационните срещи. Назначенията бяха отложени, което

доведе до ниво на свободните места на 3,45 на сто. До известна степен отлагането на доставката на новата сграда облекчи бюджетния натиск към края на финансовата година и е постигната степен на изпълнение на бюджета 99,89 %.

Консолидиран годишен отчет за дейността Както е предвидено в член 47 от Финансовия регламент на Евроюст, Консолидираният годишен доклад за дейността (CAAR) се подготвя от административния

директор, който да докладва за постиженията на Агенцията през годината. CAAR представя подробно достигнатото ниво на изпълнение на целите на годишната работна програма на Евроюст въз основа на идентифицираните ключови показатели за изпълнение, както и на човешки и финансови ресурси и прилаганите системи за вътрешен контрол. CAAR се предава на бюджетните органи ежегодно от 1 юли и може да се намерени на интернет страницата на Евроюст.

5.4 Организационно развитие

Като последващи действия във връзка с оценката на Евроюст и дейностите си в съответствие с член 41а от Решението на Съвета за Евроюст и в съответствие с плана за действие за изпълнение на препоръките, приети от Колегията през 2015 г. беше създадена работна група с цел преглед и оптимизиране на вътрешните работни структури и определяне на приоритети. През 2016 г. Колегията прие решения, сред които: (i) повишени услуги и ресурси от администрацията за подпомагане на оперативната работа; (ii) конкретни стъпки към общо и хармонизирано въвеждане, обработване и заличаване на данни в деловодната система; и (iii) ограничен брой работни проекти на политиката в областта на приоритетите на престъпността и инструментите за съдебно сътрудничество.

Администрацията продължи да оказва съдействие на Колегията по наблюдение и анализ на въздействието на законодателните промени по отношение на проекта на Регламент на Евроюст и за създаването на Европейската и средиземноморска организация за растителна защита (ЕРРО). Съветът постигна общ подход по проекта за Регламент на Евроюст през февруари 2015 г., с изключение на разпоредбите, свързани с ЕРРО.

През 2016 г. Евроюст сподели своите мнения с Комисията, Съвета и Европейския парламент по отношение на сътрудничеството си с бъдещата ЕРРО на базата на своя експертен и практически опит в областта на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, както и своята загриженост относно възможното въздействие върху нейните ресурси.

Екип за управление на Евроюст след реорганизацията на администрацията

5.5 Нова сграда

Строителството на новата сграда за Евроюст продължи, както беше планирано през 2016 г., и на програмата продължи да следва графика. До 1 април беше достигната най-високата точка на строителство, което постави началото на заключителната фаза на строежа за доставка на сградата от страна на изпълнителя на държавата-домакин и Евроюст в периода между декември 2016 г. и края на първото тримесечие на 2017 г.

Евроюст очаква да се премести в новата си квартира в края на второто тримесечие на 2017 г, като се очаква доставката в съответствие с програмата с изискванията на Евроюст.

Извадка от публикациите на Евроюст през 2016 г.

Публичен достъп до документи

Броят на исканията за [обществен достъп до документите на Евроюст](#) е намалял през 2016 г., с общо 15 искания в сравнение с 18 през 2015 г. Освен това Евроюст получи три искания за консултации в съответствие с член 4, параграф 4 от Регламент № 1049/2001, като автор от трета страна на изискваните документ. Не са получени потвърдителни заявления през 2016 г. Eurojust продължи да актуализира [публичния регистър](#) на документите, които са достъпни чрез интернет страницата на Евроюст. Нарастващият списък на документите, предоставени директно на разположение на обществеността, е проектиран, за да се улесни достъпа на гражданите до документи, съхранявани от Евроюст, без да е необходимо да се прави официален достъп до искане за документи, както и да се увеличи прозрачността и наличието на информация за дейностите на Евроюст.

Евроуст и мрежи
от практики

Секретариатите на Европейската съдебна мрежа (ЕСМ), мрежата от експерти на Съвместните екипи за разследване (Мрежата на СЕР) и мрежата за разследване и наказателно преследване за геноцид, престъпления срещу човечеството и военни престъпления (Мрежа за геноцид) се поддържат от Евроюст, опирайки се на неговите ресурси. Неговите членове са част от служителите на Евроюст.

6.1 ЕСМ

Европейската съдебна мрежа, създадена през 1998 г., е мрежа от национални точки за контакт, определени от държавите-членки, за да се улесни съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси. Точките за контакт на ЕСМ подпомагат практиките на ежедневна база с правни и практически съвети и с установяване на преки контакти между компетентните национални органи. Секретариатът е създаден през 2003 г.

Срещи Пленарните срещи на Европейската съдебна мрежа (ЕСМ) се състояха в Амстердам и Братислава. Сред обсъжданите теми бяха трафика на хора/трудова експлоатация, финансовите разследвания, електронни доказателства, сътрудничеството и взаимодействието с Европейската мрежа за защита на правата на жертвите (EnvR) и ЕСМО. Бяха проведени три срещи в Евроюст: редовното заседание, срещата на кореспондентите относно инструментите и националните кореспонденти.

Регионални срещи на ЕСМ бяха проведени в Германия, Нидерландия, Австрия, Португалия и Румъния. Национални срещи на ЕСМ бяха проведени в Латвия, Полша, Румъния и Великобритания. Тези срещи позволиха точките за контакт на ЕСМ и местните органи, за да обсъдят международното съдебно сътрудничество в различни области, включително отношенията между Европейската съдебна мрежа и Евроюст. Представи-

Секретариатите предлагат услуги на мрежите и улесняват сътрудничеството с Колегията и националните бюра в техните общи области на действие. Евроюст също така предоставя правна, административна и финансова подкрепа на консултативния форум на главните прокурори и директорите на държавното обвинение на държавите-членки на Европейския съюз (Консултативен форум).

тели на националните бюра на Евроюст присъстваха на тези срещи.

Сътрудничество с Евроюст ЕСМ и Евроюст продължиха да изпълняват своите планове за действие на шестия кръг от взаимни оценки в държавите-членки.

Като част от пленарното заседание на Европейската съдебна мрежа в рамките на холандското председателство, точките за контакт на ЕСМ се срещнаха с колегите си в националните бюра на Евроюст в двустранни работни срещи за обсъждане на това как да се осигури възможно най-подкрепа на практиките чрез укрепване на взаимодействието между Европейската съдебна мрежа и Евроюст. В много казуси беше потвърдено добро сътрудничество. Подчертано бе значението на близките и редовни контакти и консултации между точките за контакт на ЕСМ и националните бюра на Евроюст. Като общ резултат ще бъде преразгледан, съвместния документ.

Уебсайт на ЕСМ Няколко раздела на уебсайта са актуализирани. Нова версия на сборника е издадена. Този инструмент подкрепя изготвянето на всички видове искания за съдебно сътрудничество, въз основа на инструменти за взаимно признаване или взаимопомощ по наказателноправни въпроси.

Нови версии са създадени за участъка в съдебната библиотека за състоянието на прилагане на правните инструменти. В допълнение, секретариата на ЕСМ разработи нов онлайн инструмент за отчитане на дейността на точките за контакт на ЕСМ, който е готов за употреба, считано от януари 2017 г.

ЕСМ продължи да развива отношенията си с други мрежи за съдебно сътрудничество и с трети държави. Техните данни за контакт са на разположение за точките за контакт на Европейската съдебна мрежа в нов раздел на уебсайта на ЕСМ, наречен „Сътрудничество с трети страни и съдебни мрежи“.

Обучение Секретариатът на ЕСМ организира седмта сесия за обучение по език за точките за контакт на ЕСМ в сътрудничество с Европейската мрежа за съдебно обучение. В продължение на една седмица точките за контакт бяха в състояние да подобрят езиковите си умения и също така имаха възможност да информират другите участници относно функционирането на Европейската съдебна мрежа и интернет страницата си.

Съвместен документ на Евроюст-ЕСМ

Съвместният документ, *Помощ в международното сътрудничество по наказателни дела за практики, ЕСМ и Евроюст, „Какво можем да направим за вас?“*, е достъпен на всички официални езици на ЕС и се публикува на интернет страниците на Европейската съдебна мрежа и Евроюст. Той информира практиките за услугите и помощта, които могат да бъдат предоставени от Европейската съдебна мрежа и Евроюст, за да се гарантира, че Европейската съдебна мрежа и Евроюст разглеждат казусите в рамките на своите правомощия, използват времето и ресурсите ефективно и избягват дублиране на работата.

6.2 Мрежа на СЕР

Мрежата на СЕР е мрежа на национални съдебни и законоприлагащи точки за контакт, създадена през 2005 г. за стимулиране на използването на СЕР и поощряване на обмена на информация и най-добри практики. Секретариатът е създаден през 2011 г. От 2013 г. Секретариатът управлява програмата за безвъзмездна финансова помощ, създадена от Евроюст за осигуряване на финансова подкрепа за дейностите на СЕР (вж. точка 1.4).

Годишна среща 12-та годишна среща на националните експерти на СЕР се проведе през юни, със специален акцент върху предизвикателствата и възможностите, предлагани от съвместни екипи за разследване в казуси на контрабандата на мигранти. С течение на два дни, експерти и практики от цяла Европа, както и други съответни органи и заинтересовани страни, обсъдиха конкретни стъпки за подобряване на използването на съвместни екипи за разследване в контрабандата на мигранти. Заклученията от заседанието на са достъпни на уебсайта на Евроюст.

Проекти Мрежата на СЕР ревизира два полезни документи за практики, които са също на разположение на интернет страницата на Евроюст: **ръководството за СЕР**, което беше напълно подобро, за да послужи като практическо ръководство за СЕР, включително раздел за „често задавани въпроси“, както **модела за споразумение за СЕР**, което беше преразгледано с цел опростяване

на съществуващия модел и включването на няколко изменения, произтичащи от анализа на съществуващите споразумения. Той е одобрен от Съвета на министрите посредством резолюция.

Мрежата на СЕР продължава да събира информация за националното законодателство на СЕР (нови обобщения публикувани за Дания, Италия, Латвия, Унгария, Полша, Португалия, Финландия и Великобритания) и практика (20 нови инициирани оценки на СЕР). Тази информация се предоставя в зоната за ограничен достъп на СЕР, уеб платформа, до която специалисти от ЕС могат да поискат достъп.

Обучение В допълнение към курса *Съвместни екипи за разследване* (вж. глава 3), както и заключенията на годишната среща, мрежата на СЕР и нейният секретариат допринасят за обучение по СЕР, насочено конкретно към предизвикателствата в казуси на контрабандата на мигранти. Това събитие беше организирано в сътрудничество със CEPOL, EJTN и Конвенцията за полицейско сътрудничество за Секретариата на Юго-източна Европа (PCC-SEE) и в продължение на три дни събра 25 участници от държавите-членки и трети държави, засегнати от този тип организирана престъпна дейност за подобряване на използването на съвместни екипи за разследване в тази област.

6.3 Европейска мрежа за геноцид

Мрежата за геноцид е създадена през 2002 г. за осигуряване на тясно сътрудничество между националните органи в разследването и наказателното преследване на геноцида, престъпления срещу човечеството и военни престъпления, чрез обмен на оперативна информация, най-добри практики и опит. Това е мрежа от професионалисти – следователи, прокурори и взаимопомощ по наказателноправни въпроси офицери. Секретариатът е създаден през юли 2011 г.

Срещи Две пленарни срещи се проведоха в Евроюст и се фокусираха върху практическите предизвикателства на казуса срещу лидерите на демократичните сили за освобождение на Руанда (FDLR) в Германия и върху престъпленията, свързани с разграбването и унищожаването на обекти на културното наследство в Сирия и Ирак. Заклученията на двете пленарни срещи са достъпни на уебсайта на Евроюст. В допълнение, една *ad hoc* среща се проведе, за да се обсъдят и стимулират националните разследвания във връзка с продължаващия въоръжен конфликт в Сирия, като се има предвид значителния приток на сирийски бежанци на територията на ЕС, сред които жертви, свидетели и извършители на зверства. Доклади от срещите бяха публикувани като документи на Съвета. 10169/16 и 13409/16.

Първи ден на ЕС срещу безнаказаността беше организиран на 23 май от холандското председателство, мре-

жата за геноцид, Евроюст и Европейската комисия. Целта на ежегодното събитие е повишаване на информираността за най-ужасни престъпления, насърчаване на националните разследвания и преследвания, справяне с проблемите, свързани с положението и участието на жертвите в наказателното производство и даване на нов тласък на ангажимента на целия ЕС за борба с безнаказаността на тези престъпления. Резултатът е публикувана като док. № 10233/16.

Обучения През мес. октомври мрежата за геноцид изпълни програма за обучение по разследването и преследването на сексуалното насилие, свързано с конфликти, в сътрудничество с експерти от Международния наказателен трибунал за бивша Югославия (МНТБЮ) и екипа на ООН във връзка с върховенството на закона. Мрежата за геноцид продължава сътрудничеството си с Европейската мрежа за съдебно обучение в прилагането на програми за обучение на съдии и прокурори и започна сътрудничество със CEPOL за разработване на програма за обучение, фокусирани върху аспектите на разследване на основните международни престъпления.

Проекти Няколко фактически събрания и оценки на данни бяха проведени през 2016 г. Най-изчерпателният въпросник оцени текущото прилагане на Решение 2003/335/ПВР на Съвета относно създаването на

специализирани звена на национално равнище, за да разследва и преследва по съдебен ред основните международни престъпления. Обосновката на наличието на тези звена е в събирането на специализирани знания за справяне със сложни правни и практически предиз-

викателства, запазването на експертиза, най-добри практики и поуки в едно и също звено. Работата също включва въпросите, свързани със защитата и участие на жертвите в съдебния процес. Резултатът е публикувана като док. № 10234/16.

6.4 Консултативен форум

Консултативният форум е създаден през 2010 г. за засилване на съдебното сътрудничество и взаимното доверие между държавите-членки, както и за осигуряване на принос от съдебната система към институциите на ЕС за разработването на пространството на ЕС за свобода, сигурност и правосъдие.

Съвместна среща След размисъл относно бъдещата форма и съдържание, 2016 г. е първата година, в която организиращите председателства на ЕС призоваха за съвместна среща. Съветът на главните прокурори на Холандия и Кабинетът на главния прокурор на Република Словакия съвместно свикаха 11-ото заседание на консултативния форум през юни, който се фокусира върху най-новите постижения в компютърните престъпления, тероризма и контрабандата на мигранти, както и сътрудничеството с ключови трети държави в борбата срещу тежката и организирана престъпност.

EJCN Консултативният форум обсъди резултатите от стратегическия семинар *Ключове за киберпространството* относно честите предизвикателства, с които се сблъскват прокурорите в разследването и наказателното преследване на киберпрестъпления, с акцент върху сътрудничеството с доставчиците на услуги и криптиране. Те приветстваха инициативата на холандското председателство на ЕС да се установи EJTН като начин за насърчаване на контактите между съдебните практики в областта на киберпрестъпленията в държавите-членки и да се повиши ефективността на разследванията и наказателните преследвания на случаите на престъпления в киберпространството.

Съдебен отговор на тероризма и контрабандата на мигранти Представители от съответните държави-членки споделиха своя опит по отношение на

укрепването на съдебния отговор на терористични заплахи и последните терористични нападения във Франция и Белгия. Предоставен е поглед по отношение на посрещнатите предизвикателства и извлечените поуки в разследването и наказателното преследване на случаи на контрабандата на мигранти, особено във връзка с утвърждаването на юрисдикция в открито море, както и добавената стойност на разглеждането на такъв тип престъпления като тежка организирана престъпност.

Беше подчертана необходимостта да се укрепи и рационализира международното съдебно сътрудничество чрез засилени контакти между практиците и споделянето на законодателството и най-добри практики, както и насърчаване на разследвания напр. с помощта на специални техники за разследване и съвместни екипи за разследване, ако е необходимо.

Сътрудничество с ключови трети държави Бяха обменени мнения относно срещаните правни и практически предизвикателства и възможните начини за задълбочаване на сътрудничеството със съдебните органи от трети държави във връзка с изпълнение на исканията за взаимопомощ по наказателноправни въпроси, обмен на информация и събиране на доказателства. Евроюст предостави ценна информация относно текущите си дейности в областта на външните отношения, като подчерта добавената стойност на споразуменията за сътрудничество, прокурори за връзка, изпратени в Евроюст и нейната мрежа от точки за контакт за съдебно сътрудничество в трети държави, улесняващи съдебното сътрудничество.

Заклученията от заседанието на са достъпни на уебсайта на Евроюст.

Благодарим Ви

Благодарим на **Франциско Хименес Вийарехо**, национален член за *Испания*, за неговата работа и ценен принос като заместник-председател на Колегията на Еуроюст от ноември 2013 г. до ноември 2016 г.

Благодарим ви и сбогом

Петер Содал, прокурор за връзка за *Норвегия* в Еуроюст от октомври 2013 г. до август 2016 г.

Клаус Раквиц, административен директор от октомври 2011 г. до септември 2016 г.

© Еуроюст, 2016 г.

Всички права запазени. Настоящото издание не може да бъде възпроизвеждано или използвано в цялост или в отделни части под никаква форма и по никакъв начин, графичен, електронен или механичен, включително копиране, записване, набор или програми за извличане и съхранение на информация, без разрешението на Еуроюст.

ISBN: 978-92-9490-114-9

EUROJUST

Maanweg 174, 2516 AB The Hague, Netherlands

Телефон: +31 70 412 5000 - Електронен адрес: info@eurojust.europa.eu - Уебсайт: www.eurojust.europa.eu